

Speciale
Forside til specialet

Afleveringsfrist (<i>sæt x</i>)	Januar: [Årstal]	Juni: [Årstal]	Andet: 1. september 2020
Vejleder: Klaus Petersen		Institut: Institut for Historie	

Titel, dansk: Nationale narrativer i indiske og pakistanske skole undervisningsbøger	
Titel, engelsk: National narratives in Indian and Pakistani school textbooks	
Min./max. antal typeenheder: 144.000 – 192.000 (60 – 80 normalsider) (1 normalside = 2400 typeenheder)	Din besvarelses antal typeenheder¹: 176.431 (eksklusive resume, indholdsfortegnelse, bilag og litteraturliste)
Du skal være opmærksom på, såfremt din besvarelse ikke lever op til det angivne (min./max) antal typeenheder (normalsider) vil din opgave blive afvist, og du har brugt et forsøg.	
<i>(sæt x)</i> Specialet må gerne i anonym form bruges i forbindelse med undervisning/vejledning af kommende specialestuderende __X__	

Tro og love-erklæring		
<p>Det erklæres herved på tro og love, at undertegnede egenhændigt og selvstændigt har udformet denne eksamensopgave. Alle citater i teksten er markeret som sådanne, og eksamensopgaven, eller væsentlige dele af den, har ikke tidligere været fremlagt i anden bedømmelsessammenhæng.</p> <p>Læs mere her: http://www.sdu.dk/Information_til/Studerende_ved_SDU/Eksamen.aspx –</p> <p>JA</p>		
Afleveret af: Bilal Nazir – Eksamens nr: 71233709		
Fornavn: Bilal	Efternavn: Nazir	Fødselsdato: 21-01-1991

¹ Tælles fra første tegn i indledningen til sidste tegn i konklusionen, inkl. fodnoter. Tabeller tælles med deres antal typeenheder. Følgende tælles *ikke* med: resumé, indholdsfortegnelse, litteraturliste og bilag. Se i øvrigt eksamensbestemmelserne for disciplinen i studieordningen.

Indholdsfortegnelse

1. Abstract	4
2. Indledning	5
2.1. Problemformulering	7
2.2. Afgræsning	7
3. Teoretisk ramme	7
4. Metode	12
4.1. Definition af begreber	15
5. Kildepræsentation	17
5.1. Kildemateriale – nationale narrativer	17
5.2. Kildemateriale erindringspraksis	19
5.3. Kildemateriale – nation building	20
6. Forskningsoversigt	20
7. Historisk kontekst for delingen af Indien	26
8. De indiske narrativer	29
8.1. Narrativer i History of modern India	29
8.2. Analyse og diskussion	33
8.3. Narrativer i Themes in Indian history	37
8.4. Analyse og diskussion	40
8.5. Narrativer i Our Past III	42
8.6. Analyse og diskussion	43
9. De pakistanske narrativer	45
9.1. Narrativerne i social studies 8a og 8b	45
9.2. Narrativerne i Pakistan studies (Muhammad Akram)	48
9.3. Analyse og diskussion	50
9.4. Narrativerne i Pakistan studies (af Rabbani)	52
9.5. Analyse og diskussion	55
9.6. Narrativerne i Pakistan studies (Sarwar)	56
9.7. Analyse og diskussion	57
10. Den officielle erindringspraksis	60
10.1. Selvstændighedstaler af Manmohan Singh	60
10.2. Selvstændighedstalerne af Nawaz Sharif, Mamnoon Hussain og Arif Aliv	64

11. Nation building igennem uddannelse	67
11.1. Nation building i Pakistan.....	67
11.2. Nation building i Indien	69
12. Diskussioner og konklusioner	74
13. Bilag	
14. Litteraturliste	

1. Abstract

In August 1947 the British granted independence to India, after having been part of British imperial domain since 1757, first by the British East India Company and since then by the British Raj. But on the eve of independence India was also partitioned into two countries, India and Pakistan.

The partition of India and the establishment of Pakistan created two countries whom both had very different interpretations of the national independence movement, and why the Indian subcontinent was partitioned into two parts. These interpretations played a fundamental part of both of these countries' nation building process which developed into the two countries' educational sector. This thesis will examine the Indian and Pakistani school textbook narratives used in the public educational system/schools in these two countries. The thesis will examine what kind of "Indian" and "Pakistani" narrative tendencies are being told and formulated, as well as if there are any different narratives within these two countries. The school textbooks will be this thesis' main empirical basis, and will also be used to discuss and examine which narratives are being omitted or silenced, and discuss how these silencing effects might affect the Indian and Pakistani students' historical consciousness. The historical consciousness will be further assessed by examining official Indian and Pakistani state heads' Independence Day speeches, to assess if the Indian and Pakistani textbook narratives are being reinforced by the state heads' memory practices, and what the historical narratives of 1947 are being used for politically.

Furthermore, the thesis will examine the Indian and Pakistani nation building process through the two countries' official educational policies, here the main empirical basis will be official education reports developed by the two countries' education ministries. The examination of the educational policies will help to understand the main reasoning for the content of the Indian and Pakistani school textbooks, through the lens of nation building theory by Jochen Hippler.

2. Indledning

I august 1947 blev Indien en selvstændig nation, efter at have været under kolonialstyre fra det britiske imperium siden 1858, og førhen af Det Britiske Ostindiske Selskab i cirka 100 år op til 1858. Siden det britiske imperiums overtagelse af det indiske subkontinent, har der været forskellige indiske politikere, aktivister og intellektuelle som forsøgte at vinde den indiske selvstændighed tilbage. Efter 1. Verdenskrig begyndte en række nye indiske aktører at presse på for indisk selvstændighed, hvor den mest kendte aktør var karakteriseret i form af Mahatma Gandhi og hans anvendelse af strategier såsom ikke-samarbejdskampagnen og anvendelsen af ikkevoldelige metoder til at vælte det britiske styre. I 1945, kom Labour partiet til magten i Storbritannien og de lovede at give den indiske befolkning deres selvstændighed tilbage, efter en lang række succesfulde (og ikke succesfulde) politiske kampe fra en række indiske aktører igennem mellemkrigstiden. Dog var der uenigheder om hvordan et nyt indisk landkort skulle se ud, primært fra partiet Den Muslimske Liga ledet af Muhammed Ali Jinnah som agiteret for en selvstændigt muslimsk nation, hvilket blev mødt med modstand fra det største indiske parti Kongresspartiet anført af Jawarhalal Nehru. (Partition Museum u.å. Hentet den 26. august 2020 fra <https://www.partitionmuseum.org/partition-of-india/>), (Ansari, Sarah 2017. Hentet den 26. August 2020 fra <https://theconversation.com/how-the-partition-of-india-happened-and-why-its-effects-are-still-felt-today-81766>).

I 1947 efter flere forhandlinger frem og tilbage imellem det britiske politikere, Den Muslimske Liga og Kongresspartiet blev der dog enighed om at landet måtte deles i to, da de to indiske partier ikke kun nå til enighed om fordelingen af regeringsmagten og organiseringen af regionerne i et nyt selvstændigt Indien. (Partition Museum u.å. Hentet den 26. august 2020 fra <https://www.partitionmuseum.org/partition-of-india/>), (Ansari, Sarah 2017. Hentet den 26. August 2020 fra <https://theconversation.com/how-the-partition-of-india-happened-and-why-its-effects-are-still-felt-today-81766>).

Delingen førte til et nyt land; Pakistan og medførte ligeledes at millionerne af mennesker på tværs af de nye grænser måtte emigrere fra deres hjem. Hvilket først og fremmest skyldtes at de

forskellige grænser blev delt i regionerne Punjab og Bengalen hvor der var en næsten ligelig fordeling af muslimer og hinduer, og da disse to regioner ligeledes blev delt i to, var der en stor del af befolkningen i disse områder, som blev fanget på den ”forkerte” side, grundet deres religiøse tilhørsforhold. Delingen af Indien udløste etniske udrensninger, vold, tvangsudflytninger, røverier og bortførelser og voldtægter af op mod 100 000 kvinder. Før delingen af Indien, var landet ligeledes ramt af eskalerende sekterisk vold og kommunalisme, særlig imellem muslimer og hinduer, delingen af landet eskaleret derfor blot volden og de etniske udrensninger som ramte både de muslimske og hinduistiske befolkninger. (Partition Museum u.å. Hentet den 26. august 2020 fra <https://www.partitionmuseum.org/partition-of-india/>), (Ansari, Sarah 2017. Hentet den 26. August 2020 fra <https://theconversation.com/how-the-partition-of-india-happened-and-why-its-effects-are-still-felt-today-81766>).

Delingen af Indien skabte to selvstændige lande nemlig Indien og Pakistan, men skabte ligeledes to lande som udviklede to forskellige narrativer i henhold til årsagerne bag delingen af Indien, og hvad der forårsaget de etniske udrensninger. Disse narrativer kom til udtryk i de to landes undervisningsmateriale i henholdsvis Pakistan og Indiens undervisningsinstitutioner, her blev der udviklet meget specifikke nationale narrativer omkring den indiske selvstændighedskamp og årsagerne til delingen af landet. Denne opgave vil derfor undersøge hvilke specifikke narrativer der er i henholdsvis de indiske og pakistanske undervisningsmateriale, hvilke narrativer som går igen i det enkelte land og på tværs af landene, og hvorledes narrativerne adskiller sig fra hinanden i det enkelte land og på tværs af landene. Der er udvalgt specifikke indiske og pakistanske undervisningstekstbøger (udelukkende samfundsfag og historie tekstbøger), fra perioden 2004-2019 og vil fungere som opgavens primære empiriske grundlag. Der vil ligeledes blive diskuteret og analyseret hvilke udeladelser som de forskellige narrativer ”forglemmer” og hvorledes de former den historiske bevidsthed hos Indiens og Pakistans studerende. Som en supplerende analyse vil der ligeledes blive analyseret en række pakistanske og indiske statsoverhoveders selvstændighedstaler for at undersøge om hvorledes disse taler anvender en erindringspraksis som er lig med undervisningstekstbøgerne og hvad denne erindringspraksis bliver brugt til politisk.

Afslutningsvis vil der ligeledes blive undersøgt Pakistan og Indiens uddannelsespolitikker, hvor kildematerialet her vil være de to landes officielle uddannelsesrapporter. Alle rapporter er udviklet af de enkelte landes uddannelsesministerier, og vil kunne belyse undervisningsbøgernes formål, analysen vil ligeledes blive foretaget med Jochen Hippler's teorier omkring nation building.

2.1. Problemformulering

Ud fra den overstående indledning lyder opgavens problemformulering således:

Med hvilke nationale narrativer bliver Indiens deling i 1947 og årsagerne dertil, beskrevet og repræsenteret i henholdsvis pakistanske og indiske skolebøger? Og hvorledes bliver disse narrativer anvendt i praksis?

2.2. Afgræsning

Den historiske periode som vil blive undersøgt i de pakistanske og indiske undervisningsbøger, vil primært være fra 1906 og frem til 1947, da det særligt var efter 1. Verdenskrig at den indiske selvstændighedskamp slog igennem med markante reformer, politiske oprør, demonstrationer og politiske skikkelser som blev afgørende for bevægelsen.

Selve undervisningsbøgerne som er blevet undersøgt, er blevet udgivet eller genudgivet i perioden 2005-2019.

3. Teoretisk ramme

Hayden Whites bog "*Metahistory – The historical imagination in the nineteenth century Europe*", som blev publiceret i 1973, startede den første store debat iblandt historikere omkring den narrative struktur i historisk formidling og forholdet mellem historie, fiktion og narrativitet. White mente, at historiske narrativer kunne ligestilles med fiktion, og havde mere til fælles med skønlitteraturen end almen videnskab, men erkendte ligeledes at fiktive narrativer stadigvæk havde muligheden for at formidle "sandheder". Forfatteren James Olneys bog "*Metaphors of Self*", som blev udgivet i 1972, reflekterer en lignende holdning. Olney mener, at historikere organiserer begivenheder, som de skriver om, i forhold til; "*their own private necessities and the*

state of their own selves". Whites tilknytning af historieskrivning til det skønlitterære, rejste efterfølgende en omfattende diskussion af Whites vurdering af historiefaget, hvor mange mente, at White undermineret historiefagets brug af referencer og brug af historiske kilder, og for at åbne døren til historisk revisionisme som fx kan føre til Holocaust benægtelse. White har sidenhen revideret sit standpunkt, med at insistere at selvom historieskrivning har en narrativ karakter, så må historiske narrativer være baseret på fakta. (Popkin, Jeremy 2005:33-36), (Pedersen, Jan 2019: 27-28).

I Paul Ricoeur's essay "*Time and Narrative*" (og andre værker sidenhen), arbejdede Ricoeur med mange af de samme temaer, som White gjorde, særligt angående forbindelsen mellem fiktion og historieskrivning. Ricoeur anerkender som White, at alle former for narrativer har en særlig erkendelsesmæssig værdi, som gør mennesket i stand til forstå en samtid og fortid. Herudover ser Ricoeur også ligheder imellem fiktion og historieskrivning, da begge har en overordnet struktur med en begyndelse, midte og en slutning (det som Ricoeur beskriver som "*emplotment*"). Ricoeur gør dog mere ud af at adskille litterær fiktion og historieskrivning fra hinanden. Dette gør han særligt ved at belyse en række redskaber, som historikere kan bruge til at gøre deres værker mere "*realistiske*", som forfattere til skønlitterære og (og andet fiktion) værker ikke kan bruge. Her nævner Ricoeur bl.a. arkiver, dokumenter og identifikation af tid og sted af fx bestemte begivenheder. (Popkin, Jeremy 2005: 37-43).

Dette, understreger Ricoeur, adskiller historieskrivningen fra fiktionen, da disse redskaber giver historieskrivningen karakteristik, som ikke kan sammenlignes med almen fiktion. Ricoeur gør særligt meget ud af beskrive, hvorledes identifikationen af tid og sted adskiller de historiske narrativer:

"it is historical narratives, and not those of fiction, that fill in the space created by calendar time and give texture and specificity. Because all historical narrative can be situated relative to one another by reference to the common time grid provided by the calendar, the narratives produced by different historians fit together to form a larger picture in a way that fictional narratives do not".

Historiske narrativer må for Ricoeur derfor altid forudsætte, at historikeren har sat narrativet op i en fast tidsramme, som kan dokumenteres, hvilket fiktion ikke nødvendigvis behøver. En række

historikere påpeget dog efterfølgende, at genrer som fx autobiografien indeholder elementer fra både det historiske narrativ og fiktion, hvorfor de ligeledes problematiseret Ricoeur's synspunkt omkring historieskrivning som en form for narrativ fiktion. (Popkin, Jeremy 2005:-39-40).

Ricoeurs analyse af forholdet mellem historieskrivning og fiktion førte til kritik og diskussion af dennes analyse, heriblandt fra Hayden White, som mente, at Ricoeur i sin analyse blot demonstrerer, at historieskrivning er ikke andet end "the vision of human life informing the poetic genre of tragedy". En anden kritiker af Ricoeur var forskeren David Carr, som mente, at der ikke var en større substantiel forskel imellem White og Ricoeur. Carr erklærer sig dog ligeledes enig med Ricoeur og White i forhold deres overordnet sammenkobling mellem narrativitet, fiktion og historieskrivning. Herudover mente Carr, at al viden i sidste ende er et resultat af ens egne ordinære oplevelser, dette gælder for Carr også professionelle historikere, som han mener har en "non-thematic or pre-thematic awareness of the historical past which functions as background for our experience". (Popkin, Jeremy 2005:-51-55).

I Danmark er der ligeledes stor debat omkring brugen af narrativitet og fortællegrebet som den primære analysemodel til historiske problemstillinger. I 2017 anførte Per H. Hansen i en tidskriftsartikel at anvendelsen af narrativitet (som i artiklen går under den historiske fortælling) og brug af såkaldte skønlitterære virkemidler, ikke var tilstrækkelig til at lave en historiske analyse, de to værker som Hansen anmelder i tidskriftsartiklen; Ulrik Langens "Tyven" og Poul Duedahls "Ondskabens Øjne" ikke anvender teori, metode og historiografi til anvendelsen af deres historiske analyser, hvor Ulrik Langen dog i en efterfølgende debat selv pointeret at selve fortællingen er analysen. (H. Hansen, Per 2017: 196-211).

Diskussionerne omkring anvendelsen af narrativitet i historieskrivningen (særligt Hayden White's anvendelse af begrebet), bevirkede at andre forskere tog analysemetoden til sig, som sidenhen førte til en masse ny forskning og publikationer indenfor historiefeltet. Dette medførte at flere historikere ligeledes begyndte at undersøge hvorledes specifikke narrativer ligeledes medfører bestemte udeladelser af bestemte aktører og begivenheder. Særligt interessant er historikeren Michel Rolph Trouillot's bog "Silencing The Past" hvor Trouillot bl.a. undersøger den amerikanske

fejring af Columbus Dag (den 12. oktober), hvor Christopher Columbus "opdagede" det amerikanske kontinentet. Trouillot undersøger hvorledes forskellige historiske aktører anvendte Columbus i fremstilling af bestemte narrativer og beskriver hvorledes helligdagen blev brugt til mytedannelse, værdikampe, ideologiske bevægelser og politikker. Trouillot redegør for, hvorledes forskellige lande som fx Spanien, USA og Brasilien i dag har vidt forskellige narrativer om Columbus og dennes indflydelse på det amerikanske kontinent, hvilket bl.a. skyldtes disse landes etniske, klassemæssige og politiske sammenlægning (Trouillot, Michel-Rolph 2015: 116-134).

White, Ricoeur og Carr's analyser og diskussioner affødte også et større fokus på nationale narrativer i forskellige landes udlægning af deres nationale historie, som fremstillet i undervisningsmateriale til grundskolerne. Indholdet i historiebøgerne bliver oftest set objektive sandheder som videreformidler historisk viden til studerende, selvom der i bøgerne ofte er specifikke til og fravalg af information og forskelligt fokus på historiske karakterer og begivenheder. Den amerikanske historikers David Lowenthal citering af en museumsdirektørs kritik af skolernes historiebøger, belyser problematikken omkring at tage indholdet i historiebøger som for givet: *"Most history texts are written as if their authors did not exist, as if they were simply instruments of a divine intelligence transcribing official truths"*. (Grever, Maria & Tina van der Vlies 2017:288). Herudover er det typisk at de forskellige nationale regeringer skal godkende indholdet af deres landes historiebøger til brug i skolerne, hvorfor bøgerne typisk har en specifik nationalpolitisk og social agenda.

Analyser af undervisningsbøger (særligt historiebøger) har fundet sted siden 1920'erne, hvor analyserne har beskæftiget sig med at undersøge de implicite narrativer, værdier, normer og ideologier der befinder sig i historiebøgerne. I 1920'erne var det Folkeforbundet og efter 1949 var det særligt Europarådet og UNESCO, som har opfordrede deres medlemslande til at udarbejde research og revidere undervisningsbøgerne for at nå til en fælles europæisk historisk forståelse, hvor formålet var at have mindre nationalistiske undervisningsbøger og være mere sensitive overfor andre lande. Særligt Europarådet arbejdede for at opnå en større europæisk forståelse ved at assistere forfattere til undervisningsbøgerne, og for at undgå bias og forforståelser i deres arbejde. (Foster, Stuart 2011:7-8) (Grever, Maria & Tina van der Vlies 2017:289-290).

Sidenhen har en række forskere og historikere siden 1980'erne beskæftiget sig med undersøgelser af nationale undervisningsmaterialer, hvor de bl.a. har undersøgt; hvilke grupper får mest fokus i bøgerne, hvilke historier er mest dominerende, hvilken indflydelse har kulturelle, politiske, geografiske og historiske perspektiver på de forskellige nationale narrativer, hvad er forholdet imellem dem som skriver bøgerne og dem som giver bemyndigelse til at skrive bøgerne? Denne bølge af historikere, som har beskæftiget sig med disse spørgsmål, kan betegnes som den kritiske tradition, da de særligt undersøger udeladelser i de historiske fortællinger, hvor der særligt bliver fokuseret på hvilke minoriteter, socioøkonomiske klasser m.m. bliver udeladt af de traditionelle historiefortællinger, og hvordan de bliver repræsenteret, når de bliver nævnt. Et par nævneværdige værker indenfor den kritiske tradition kan nævnes; *"The Politics of Textbook"* revideret af Linda K. Apple og Christian Smith som indeholder en række bidrag fra forskellige historikere og politologer og fokuserer på hvilke magtfulde grupper bliver fremhævet frem for andre i skoletekstbøgerne i USA samt Mary Kay Thompson Tetreaults tidskriftsartikel *"The Treatment of Women in U.S. History High School Textbook: A Decades progress"* fokuserer på udeladelsen af kvinder i amerikanske skoletekstbøger. (Foster, Stuart 2011:9-10)

En anden bølge af den kritiske tradition undersøger, hvorledes indholdet af historiebøger til brug som undervisningsmateriale i skolen påvirker elevernes ideologi og national identitet. Her kan nævnes prominente værker såsom; Keith Crawford og Stuart J. Foster's *"War, Nation, Memory: International perspective on World War II in school history textbooks"* præsenterer hvorledes 2. Verdenskrig blev portrætteret til skolebørn i England, USA, Frankrig, Japan, Tyskland og Kina. Samme tema er behandlet i bogen *"History, citizenship and memory in Japan, Germany and the United States"* af Laura Hein og Mark Selden, mens Hanna Schissler og Yasemin Soysals bog *"The Nation, Europe and the World: textbooks and curricula in transition"* undersøger, hvorledes undervisningsbøger i forskellige lande fremstiller sig selv og differentierer sig fra hinanden. (Foster, Stuart 2011:9-13)

Alle disse publikationer viser, hvorledes forskellige lande i verden bruger historiebøger til at udarbejde en officiel version af nationens fortid til børn og unge i skolerne. Disse narrativer bliver

valgt af de styrende grupper i landet, hvorfor der ligeledes også er en fravalgsproces i forhold til historiske grupper og narrativer, som bliver udeladt i bøgerne. Historikeren Anne Magnussen formulerer ligeledes at en af fortællingsanalysens grundlæggende pointer er, at enhver fortælling fokuserer og inkluderer nogle bestemte aktører og begivenheder, tid og rum og ekskluderer eller marginaliserer andre. (Magnussen, Anne 2018: 18).

4. Metode

Den metodiske fremgangsmåde for denne opgaves analyse vil anvende metoder fra Anne Magnussen, Claus Bryld & Anette Warring samt Jochen Hippler. Anne Magnussens analysemetode vil blive brugt til at analysere de to landes officielle narrativer af delingen i 1947, i landenes undervisningsbøger, bøgerne som er blevet anvendt i analysen, er fra perioden 2005-2019. Claus Bryld og Anette Warring analysemetode vil blive brugt til at analysere de to landes erindringspraksisser omkring delingen af landet i 1947. Derudover vil Jochen Hippler's brug af begrebet "nation building" blive brugt til at analysere tekstbøgerenes performativitet med specifikt henblik på nation building. Derfor vil der nu blive gennemgået de tre overordnede analysemetoder. I de følgende kapitler vil der ligeledes blive præsenteret for udvalgt kildemateriale og definering af begreberne; nation building, officielle narrativer, erindringspraksisser og performativitet.

Historikeren Anne Magnussen udvikler på baggrund af Michel Rolph Trouillot's, David Carr m.fl. sin egen analysemetode. I forskningsartiklen "New People, New Historical Narratives. When the Mexican-Americans Came to Gonzales, Texas, at the Turn of the Twentieth Century" bruger Magnussen en fortælletilgang til at undersøge og forstå nybyggerhistorien i Texas, og hvorledes denne nybyggerfortælling bliver den dominerende amerikanske historiefortælling til at styrke, fastholde eller omforme fællesskaber i Texas og USA som helhed. Magnussen bruger i sin analyse (nutidige og fortidige) aktørers valg og fravalg i forhold til det narrative, der bliver fortalt, og på fortællingsniveauet performativet. Magnussen bruger tre niveauer i sin analyse: Først og fremmest bruges det konkrete kildemateriale hun har udvalgt sig som er relevant for problemstillingen, hvilket er det eneste af de niveauer, som man har direkte adgang til. Her kan tænkes politiske taler, lovgivningsmateriale, film, radiotaler, monumenter m.m. Herefter analyser

og beskriver hun den historiske kontekst, der ligger til grund for den konkrete begivenhed, der skal analysere (i mit tilfælde den indiske deling). På det tredje niveau undersøges til- og fravalgene i de forskellige historiske narrativer. Man ser på, hvordan de er blevet som de er, og særligt hvad de forskellige narrativer bliver brugt til og hvilken indvirkning og indflydelse dette har på en befolkningens, et lands, eller en gruppes værdier, adfærd og holdninger. Her pointerer Magnussen, at fokus på fortællingens performativitet er fremtidsrettet mens historieniveauet er fortidsrettet, og det er vigtigt at have for øje at separere de to niveauer i en fortællingsanalyse. Et kort eksempel på dette, er Anne Magnussens egen undersøgelse af nybyggerfortællingen om Texas, hvor Magnussens undersøger hvilke narrative inklusioner og eksklusioner fremgår (og ikke fremgår) i diverse skoletekstbøger (her er vi i den fortidsrettede analyse). Herefter undersøger Magnussen hvorledes disse narrativer fastholder og styrker bestemte fællesskaber, hvor Magnussen finder at den dominerende narrativ i skoletekstbøgerne om Texas's historie bruges til at definere Texas som et anglo-amerikansk fællesskab, dette fast defineret fællesskab bevirker ifølge Magnussens til at fastholde et etnisk hierarki og etnisk diskrimination (analysen af de konstruerede fællesskaber og medfølgerne af disse er fortællingens performativitet). (Magnussen, Anne 2018: 8-17).

Historikerne Claus Bryld og Anette Warring analyserer i deres bog *Besættelsestiden som kollektiv erindring* den kollektive bevidsthed, formidling, opfattelser og italesættelser om besættelsestiden i tiden efter 2. Verdenskrig, som de sammenfatter til begrebet kollektiv erindring. De arbejder med kollektiv erindring som udtryk for et samfunds samlede erindringsproduktion, hvor den kollektive erindring bygger på erindringsfællesskaber som kan være alt fra jubilæer, fejring af helligdage, årstaler m.m. Warring og Bryld klargør, at deres hovedsigte i bogen ikke var at analysere besættelsestidens historie, som den fremstilles i de forskellige sammenhænge, er sand, men hvad den udtrykker om bevidstheden om besættelsestiden. (Bryld, Claus & Anette Warring 1998: 18-22). Undersøgelsen af den kollektive erindring i denne undersøgelse vil bruges til at analysere hvilken indvirkning og indflydelse erindringspraksissen har på de to landes befolkninger, samt bruges som supplement til analysen af tekstbøgerne, for at se om de indeholder de samme sæt narrativer og hvad talerne evt. bliver brugt til politisk.

Nation building som terminologi og koncept har eksisteret siden 1950'erne, hvor det blev brugt i udenrigspolitisk øjemed, hvor vestlige lande anvendte konceptet nation building til at modernisere udviklingslandene til moderne nationalstater. Her var udvikling af en nationalstat og markedsøkonomi de to vigtigste faktorer i henhold til at sikre sig succes med at forme nyligt postkoloniale nationer til moderne stater. Nation building blev sidenhen i koldkrigsperioden anvendt af de vestlige demokratier til at inddæmme socialismen/kommunismen rundt omkring i verden, ved at implementere en nation building strategi i diverse udviklingslande. (Hippler, Jochen 2005: 4-5).

Jochen Hippler beskriver i sin bog *"Nation-Building: A key concept for peaceful conflict transformation"*, to former for nation building koncepter. Den ene koncept beskriver Hippler som en socialpolitisk udviklingsproces, som typisk tager en længere årrække at implementere, hvor forskellige svagt forbundne samfund, over en længerevarende proces bliver til en samlet nationalstat. Denne proces kan indeholde en række forskellige værktøjer til anvendelse af nation building såsom; økonomisk integration, kulturel integration, politisk centralisering, militær magt, demokratisering og etablering af statsborgerskab for alle, etnisk udrensning og bureaukratisk kontrol. Hippler gør opmærksom på nation building processen kan antage mange forskellige strategier og former, og behøver ikke nødvendigvis at være en voldelig eller fredelig proces. Det andet nation building koncept Hippler beskriver er et politisk mål, såvel som en strategi for at opnå specifikke politiske formål, hvor strategien kan være udlagt af både interne eller eksterne individer og/eller grupper. Dette gøres typisk med henblik på at styrke et politisk og/eller socialsystem eller forsøge at skabe et nyt system som, i begge tilfælde handler det om at etablere deres magt i samfundet og/eller opnå social stabilitet og økonomisk udvikling. (Hippler, Jochen 2005: 6-7). Baggrunden for at analysere de to landes nation buildings strategier, bygger på at mange nationale undervisningsbøger i historie og samfundsfag følger specifikke nationalistiske narrativer med henblik på at integrere de forskellige dele af samfundet, og derfor vil nation Hipplers nation building teori blive anvendt som den primære analysemodel til at vurdere skoletekstbøgernes performativitet.

Derfor vil der med afsæt i de tre overstående analytiske metoder og egen kildeudvælgelse blive udarbejdet en analyse, som tager udgangspunkt i disse metodiske punkter.

1. Der vil blive redegjort og analyseret af henholdsvis Pakistans og Indiens "officielle" narrativer af delingen i 1947, igennem skolebøger i perioden mellem 2005-2019, (ved hjælp af Magnussens fortælleanalyse model).
2. Der vil blive analyseret den officielle kollektive erindringspraksis af delingen af Indien i 1947, dette vil blive gjort ved hjælp af selvstændighedstaler fra de to landes statslige overhoveder (ved hjælp af Bryld og Warring's analysemetode).
3. Der vil blive analyseret skoleteksternes performativitet med henblik på de to landes nationbuilding strategi, kildemateriale til analysen vil være baseret på Indien og Pakistans nationale uddannelsespolitikker.

4.1. Definition af begreber

Jeg vil i det følgende kort definere nøglebegreber i min problemstilling: "officielle narrativer", "officielle kollektive erindringspraksisser" "performativitet" og "nation building":

Ved officielle narrativer menes der narrativer, som er udviklet specifikt af de to landes regeringer, specifikt i denne opgave menes de undervisningsbøger som de to landes politiske institutioner har godkendt og/eller udgivet til brug i landets skoler, gymnasier og universiteter.

Ved officiel kollektive erindringspraksisser menes der erindringspraksisser som eksempelvis viser sig ved nationale helligdage, jubilæer for vigtige datoer for den indiske eller pakistanske selvstændighedskamp, opførsel af nationale momenter, i den politiske retorik om selvstændighedskampen eller delingen i 1947 og andre steder hvor mindepraksis udfolder sig. Opgaven følger Claus Bryld og Anette Warrings brug og definition af kollektiv erindringspraksis, dog er der i denne opgave selv tilføjet "officielle" for netop af understrege at det er erindringspraksisser som bliver forvaltet af fx statslige aktører, institutioner eller landsdækkende medier. Da anvendelsen af kollektiv erindringspraksis kan give anledning til at tro, at der er tale om den almene offentlige mening, hvilket ikke er tilfældet. Derfor forsøger opgaven heller ikke at

undersøge den kollektive offentlige eller almindelige erindringspraksis, men den "officielle" som den bliver forvaltet igennem fx denne opgaves brug af selvstændighedstaler fra de to landes politikere ledere. (Bryld, Claus & Anette Warring 1999: 228-229, 232).

Ved nationbuilding menes der de tre kerneelementer som ifølge Hippler indgår i en nation building process. Hippler beskriver de tre kerneelementer således; en forenende ideologi, integration af samfundet og et velfungerende statsapparat. Med en forenende ideologi menes der (ifølge Hippler) en ideologi, hvor alle i samfundet uanset etnicitet, kultur eller religion, identificerer sig som ført og fremmest som borger i nationalstaten. Hippler beskriver, at hvis folk indenfor nationalstaten identificerer sig som fx pashtuns i stedet for pakistansk eller afghansk statsborger, så er nationbuilding processen endnu ikke fuldendt eller har fejlet. Hippler understreger, at det er muligt at have forskellige tilhørsforhold, såsom at være etnisk pashtun og pakistansk statsborger, så længe det primære tilhørsforhold ikke er ens klan eller etnicitet men det nationale (som i dette eksempel). Herudover behøver den forenende ideologi ikke nødvendigvis at være baseret på nationaliteten, men kan ligeledes være baseret på konstitutionel patriotisme, sekulære ideologier (socialisme) eller religion. (Hippler, Jochen 2005: 7-8).

Det andet kerneelement som Hippler anvender som et succesfuldt kriterie for nation building processen, er integration af samfundet. Dette opnås ved at overbevise de forskellige grupper i samfundet fx i pashtuns, balochis og punjabis i Pakistan, at de tilhører en fælles nation. Denne overbevisning opnås ved at skabe en god infrastruktur, udvikling af en national økonomi (fremfor en regional økonomi), udvikling af nationale massemedier, alt dette gøres med henblik på at integrere de forskellige dele af samfundet. Det sidste kerneelement for en succesfuld nation building er udvikling af et velfungerende statsapparat. Her handler det om at udvikle et effektivt finansielt system, såvel som en organiseret juridisk og administrative systemer, der kan fungere effektivt, og hvor de forskellige statslige institutioner har legitimitet hos befolkningen og hvor medarbejderne af disse statslige institutioner ikke identificerer sig med bestemte grupper i landet, men med staten. Statsapparatet skal endvidere have monopol på sine aktiviteter (fx deres domstole og politimyndigheder) over hele landet. (Hippler, Jochen 2005: 8-9).

Denne opgave vil dog udelukkende fokusere på Hipplers to første kerneelementer indenfor dennes nation building teori, da det tredje kerneelement kræver en analyse af de forskellige statsinstitutioner i landet, hvilket ligger udenfor denne opgaves problemstilling. Derfor vil opgaven undersøge hvilke forendende ideologier som kommer til udtryk i undervisningsbøgerne, og hvilke narrative eksklusioner og inklusioner bliver anvendt i undervisningsbøgerne til at skabe national integration i de to lande.

5. Præsentation af kildemateriale

5.1. Kildemateriale – nationale narrativer

I forhold til de nationale narrativer i Indien tager opgaven udgangspunkt i de historiebøger som er udgivet af National Council for Educational Research and Training (NCERT). NCERT er en føderal institution som forbereder og udgiver undervisningsbøger, disse bøger bliver dog kun anvendt i en række begrænset "government schools" og i privatskoler, derfor er det et mindretal af de indiske elever som bliver undervist i NCERT's undervisningsmateriale, da de forskellige indiske stater ligeledes anvender eget udgivet undervisningsmateriale. Dog er NCERT's bøger udarbejdet af en central føderal indisk institution og repræsenterer på den måde, den officielle indiske diskurs og narrativ af landets historie. (Guichard, Sylvie 2013: 69-70).

De følgende undervisningsbøger fra Indien som vil blive analyseret er:

- Bipan Chandra – History of Modern India
- NCERT - Themes in Indian History part II
- NCERT – Our Past III

Alle bøger er støttet og udgivet af NCERT, dog er History of Modern India, den eneste bog som har en hovedforfatter, hvor de to andre bøger, er skrevet af en række forskellige historikere og forskere. Specifikationer om de enkelte bøger udgivelsesdato og klassetrin vil blive beskrevet i de enkelte afsnit omhandlende de indiske narrativer.

I Indien har man et skolesystem hvor eleverne skal færdiggøre fra 1. til 12. klasse for at blive færdig med den almene grunduddannelse. I henhold til NCERT's udgivelser ses det på deres hjemmeside (hvor alle deres bøger findes i e-bog form, i forhold til klassetrin og fag), at historiefaget først bliver introduceret til eleverne i 11. klasse. Dog er der fra 6.klasse og op til 10. klasse faget samfundsfag, hvori der indgår en række historiebøger i pensummet.

Samfundsbøgerne i 6. klasse til 10. klasse beskæftiger sig med historiske perioder som ikke omhandler selvstændighedsbevægelsen (cirka 1857 og frem til 1947, hvor denne undersøgelse primært analyserer narrativerne fra 1906 og frem). Hvorfor disse bøger ikke er inkluderet i denne bogs analyse. *Our Pasts III* indgår i faget samfundsfag på 11. klassetrin og *Themes in Indian History* indgår i 12. klassetrin i faget historie. For at supplere de to bøger (*Our Pasts* og *Themes in Indian History*), er der i opgaven blevet inkluderet *History of Modern India*, som førhen blev brugt i den almene grunduddannelse i Indien, men i dag bliver brugt som pensumbog for at bestå eksamener til jobpositioner i det offentlige administrative system. (National Council of Educational Research & Training u.å. Hentet den 31. august 2020 fra <https://ncert.nic.in/textbook.php?hess2=0-10>), Byjus The Learning App 2020. Hentet den 24. august 2020 fra <https://byjus.com/free-ias-prep/bipin-chandra-books-for-upsc/>), (World Education Services 2018. Hentet den 31. august 2020 fra <https://wenr.wes.org/2018/09/education-in-india>).

I Pakistan har man ligeledes et skolesystem hvor elever skal færdiggøre klassetrin fra 1. til 12. klasse for at færdiggøre den almene grunduddannelse. Alle bøgerne i denne undersøgelse er blevet godkendt af The Federal Board, da alle undervisningsbøger i offentlige skoler ifølge pakistansk lovgivning skal godkendes. (Banerjee & Georg Stöber 2016: 144), (World Education Services 2020. Hentet den 31. august 2020 fra <https://wenr.wes.org/2020/02/education-in-pakistan>).

Herudover har det som de indiske tekstbøger ikke været muligt at gennemgå de forskellige undervisningstrins brug forskellige bøger eller hente dem som e-bøger ligesom fx på NCERT's hjemmeside. Derfor er de pakistanske historiebøger der vil blive analyseret i denne opgave, alle være nogen som er erhvervet igennem venner og familie direkte fra lokale boghandlere og skoler i Pakistan, Lahore (som befinder sig Punjab regionen).

De følgende undervisningsbøger fra Indien som vil blive analyseret er:

- Muhammad Sarwar - A Text book of Pakistan Studies
- Muhammad Akram – Pakistan Studies
- Ikram Rabbani – Introduction to Pakistan Studies

Der vil i mindre grad også blive analyseret undervisningsbøgerne Social Studies 8A og 8B, som er samfundsfags bøger.

Den periode som de indiske undervisningsbøger strækker sig fra, er alle fra perioden 2008 til 2019. De pakistanske undervisningsbøger som vil blive analyseret, er alle fra 2017-2019. med undtagelse af Muhammad Ikram Rabbani's Introduction to Pakistan Studies, som er fra 2005.

5.2. Kildemateriale – erindringspraksisser

I forhold til kildematerialet til de indiske erindringspraksisser af delingen af landet i 1947, vil der blive analyseret seks udvalgte taler (2005-2010), af den forhenværende indiske premiere minister Manmohan Singh. Da landets selvstændighed skete samtidig med delingen af landet, er der derfor specifikt udvalgt selvstændighedstalerne for at undersøge hvorledes delingen bliver erindret igennem disse taler. Baggrunden for valget af Singh sker på baggrund af at de indiske tekstbøger som er blevet analyseret, er alle sammen blevet udgivet (eller genudgivet), mens Singh har været premierminister i landet, hvorfor eventuelle paralleller i narrativerne, i talerne og tekstbøgerne vil kunne sammenlignes.

Kildematerialet til de pakistanske erindringspraksisser af delingen i 1947, er der blevet udvalgt 4 udvalgt selvstændighedstaler (2013, 2017, 2018, 2019) fra henholdsvis præsident Mamoon Hussain, premierminister Nawaz Sharif og præsident Arif Alvi (overtog posten fra Hussain i 2018). Baggrunden for valget af Hussain, Sharif og Alvis taler skyldtes at de pakistanske tekstbøger som er blevet analyseret, alle sammen er blevet udgivet (eller genudgivet) mens de har været præsidenter i landet. Herudover er det også Sharif og Hussains regering som udarbejdet og

implementeret de uddannelsesrapporter som denne undersøgelse også vil analyseret, hvorfor eventuelle paralleller i narrativerne, i talerne og tekstbøgerne vil kunne sammenlignes.

5.3. Kildemateriale – nation building

Det kildemateriale som vil blive anvendt til analyse af henholdsvis Pakistans og Indiens nation building strategi vil være baseret på de to landes uddannelsesrapporter fra henholdsvis 2005 (Indien) og 2017 (Pakistan). Da de indiske undervisningsbøger i denne analyse alle er udgivet i det tidsrum hvor den seneste uddannelse ministeriums standarder for indhold og pensum for undervisningsbøgerne er gældende, er der derfor analyseret det indiske uddannelsesministeriets "national curriculum framework" rapport fra 2005. (National Council of Educational Research and Training 2005).

Det pakistanske uddannelsesministerium udgav i 2017 en "national curriculum framework" samt en "national education policy" hvor begge rapporter skulle klarlægge landets mål og standarder for landets uddannelsesinstitutioner. (Ministry of Federal Education and Professional Training Government of Pakistan 2017), (Ministry of Federal Education and Professional Training 2017). Baggrunden for valget af netop disse to pakistanske rapporter skyldtes at de pakistanske undervisningsbøger anvendt i denne analyse, netop blev udgivet (og genudgivet) efter 2017 hvor rapporternes indhold trådte i kraft. (Ministry of Federal Education and Professional Training Government of Pakistan 2017), (Ministry of Federal Education and Professional Training 2017).

6. Forskningsoversigt

Der vil nu blive gengives et overblik af relevant forskning, som holder sig indenfor opgavens problemfelt, dette gøres for at få et overblik over hvilke historietraditioner og tolkninger der eksisterer omkring de nationale narrativer i henholdsvis Indien og Pakistan.

I Yvette Claire Rosser's ph.d.-afhandling "*Curriculum as Destiny: Forging National Identity in India, Pakistan, and Bangladesh*" undersøger Rosser hvorledes de tre landes historie efter 1947 bliver udlagt og fortalt i samfundsfag og historiepensummet I de tre landes respektive uddannelsesinstitutioner. Rosser har særligt fokus på de tre landes fortolkninger af tiden efter

1947 og undersøger hvorledes undervisningsmaterialet bliver anvendt i forhold til mytedannelse, politiske formål og skabe en samlet national identitet. (Rosser, Y.C. 2003:Vii-viii).

I Rosser's undersøgelse af Pakistans undervisningsmateriale finder hun frem til at der i tiden fra Pakistans dannelse i 1947 og op til 1972 faktisk var en mere inklusiv og bred tilgang i landets historiepensum, hvor der i tekstbøgerne bliver inkluderet sektioner som omhandler den britiske koloniseringstid, indiske religioner, kastesystemet, de store hinduperioder såsom Ramayana og Mahabharata æraen m.m. Dette ændret sig dog markant under militærstyret ledet af General Zia-ul-Haq som ankom til magten via et militærkup i 1977, under hans styre blev historie, samfundsfag og geografifagene erstattet af "Pakistan studies", som blev et obligatorisk fag for alle studerende fra 9.klasse til første års studerende på universitet. Her blev undervisningsindholdet i faget markant ændret således at det blev lagt højere vægt på Islam som den altafgørende fællesnævner for Pakistans dannelse og identitet, samtidig med at Pakistan's fortid blev skrevet med fokus som ofte var direkte i modstand og modstrid med Indiens historiske fortid. (Rosser, Y.C. 2003:110-112).

Rosser analyser hvorledes Zia's nye tolkning af Pakistans historie blev brugt til at islamisere landet, hvilket førte til en række ikke-muslimske minoriteter i landet blev frataget mange af deres rettigheder, bl.a. skulle hinduerne i Sindh stemme i separate valgsteder og blasfemi love blev indført som næsten udelukkende blev anvendt mod ikke-muslimer. Rosser klarlægger hvorledes denne nye historietolkning bliver anvendt til at fremhæve narrativet og legitimeringen af nations teorien, hvilket fører til en skæbnebestemt historietolkning hvor man i Pakistans historiebøger approprierer middelalder skikkelser såsom Mohammed bin-Qasim og Mahmud Ghaznavi's og deres krige og sejre i Sydøstasien til egen nationalistiske diskurser, ved at portrættere dem som islamiske helte der lagede grundlaget for Pakistans spæde begyndelse. (Rosser, Y.C. 2003: 72-76, 124-126)

I Dhananjay Tripathi's forskningsartikel "*Creating borders in young minds A case study of Indian and Pakistani school textbooks*" undersøger denne uddannelsesinstitutionernes rolle og indflydelse i forholdet til at underbygge eller mangel på samme, de indisk-pakistanske relationer, ved hjælp af kildemateriale fra henholdsvis pakistanske og indiske undervisningsbøger. Tripathi

finder frem til at undervisningsmaterialet i de to lande har to forskellige tolkninger af delingen i 1947, og at de efterfølgende uroligheder og etniske udrensninger i de to lande bliver beskrevet på en måde der er meget følelsespræget, og ikke pålægger deres egen nation skyld i de tragiske hændelser. Tripathi argumenter at de to lande siden 1947 løbende har prøvet at nationalisere deres befolkninger til at blive bedre pakistanske og indiske borgere, hvor de har anvendt bl.a. undervisningsmateriale til at fortælle bestemte nationale fortællinger. Tripathi går dog længere tilbage i tiden end Rosser, i forhold til at fastlægge den markante ændring i Pakistans historiefortælling, hvor Rosser mener at det var i 1960'erne under militærstyret ledet af Ayub Khan (1958-1969) at man gik fra en mere "neutral og objektiv" historiefortælling til en mere nationalistisk, hvor formålet var at skabe en separat national pakistansk identitet, som var løsrevet fra den indiske og tættere på den arabiske verden. Tripathi noterer ligeledes at den pakistanske historiefortælling er anderledes i forhold til hvilken region man befinder sig i, hvorfor provinsområdernes (særligt de provinser som ikke indgår i Punjab området) skolebøger er endnu mere konservative og nationalistiske hvad angår den pakistanske historiefortælling. (Tripathi, Dhananjay 2016: 57-63).

Den store fælles fortælling for delingen i 1947 bliver dog beskrevet som en nødvendighed da muslimerne blev undertrykt i Indien og ligeledes er der en stærk opmærksomhed på at tydeliggøre forskellene på indiske og pakistanske befolkning, hvilket Tripathi eksemplificer med kapitel fra en samfundsfags tekstbog for 6.klasser som omhandler børn i Sydasiens, hvor pakistanske børn bliver præsenteret som en homogen muslimsk befolkningsgruppe og indiske børn bliver præsenteret både hinduer og muslimer, samtidig med at der bliver beskrevet forskellene i de to landes madkultur og tøjtraditioner. Tripathi's problematiserer yderligere den homogene historiefortælling i Pakistans officielle undervisningsmateriale, hvor der foruden de religiøse mindretal også er en række etniske minoritetsgrupper såsom balochierne, pathans og sindhs, hvis kulturelle og historiske bidrag til Pakistans og Indiens historie sjældent bliver inddraget i historiefortællingen, for netop at skabe et homogent billede af landet. (Tripathi, Dhananjay 2016: 57-63).

Tripathi anskuer dog Indiens undervisningsmaterialet som mere objektivt, da Indien ikke på samme måde som Pakistan skulle retfærdiggøre deres eksistensberettigelse. Dog bliver delingen i 1947 og Pakistansk skabelse, i det undervisningsmaterialet Tripathi har undersøgt, kun nævnt meget kort og ofte i indirekte vendinger. Tripathi finder herudover i sin undersøgelse af det indiske undervisningsmateriale ikke større diskussioner eller årsagsforklaringer for dannelsen af Pakistan. Dog finder Tripathi en mere inklusiv tilgang i undervisningsmaterialet, hvilket Tripathi skyldtes Indiens større etniske og religiøse diversitet, og finder flere eksempler på kapitler som fortæller om landets mange etniske og religiøse grupper. Tripathi konkluderer at den større inklusion og sekularisme i undervisningsmaterialet skal ses i lyset af Indiens forfatning fra 1949 som baseret sig på sekulære værdier, og for indlemme de større etniske og religiøse minoriteter i samfundet. (Tripathi, Dhananjay 2016: 64-67).

I Basabi Khan Banerjee og Georg Stöber's afsnit i bogen *"(Re)constructing memory: Textbooks, identity, nation and state"*, undersøger de to forskere ligeledes pakistanske og indiske undervisningsmaterialer, for at gennemse de forskellige udlægninger af de to landes historie i tiden efter 1947 og årene op til delingen i 1947. Stöber og Banerjee har ligeledes et større fokus på udviklingen af de to landes fortællinger siden 1947 og op til midt 00'erne, særligt omkring fortællingerne om "den anden" og hvordan nabolandet bliver repræsenteret i skolebøgerne. De to forskere bemærker særligt hvilket sprog der bliver anvendt og ikke anvendt når der bliver talt om de forskellige befolkningsgrupper, fx i det pakistanske undervisningsmateriale bliver muslimerne beskrevet med positive tillægsord som ligeværdige og respektfulde, mens hinduerne omvendt ikke direkte bliver omtalt negativt, bliver de ikke på samme måde omtalt positivt. (Banerjee & Stöber 2016: 143-149).

Delingen i 1947 bliver ligeledes beskrevet som en nødvendighed i de pakistanske undervisningsmaterialer, da muslimerne blev undertrykt af briterne i koloniseringsperioden, og Kongrespartiet udelukkende værnet om hinduistiske interesser. De to forskere bemærker også hvorledes det pakistanske undervisningsmateriale udelukker de sekulære værdier og interesser som Kongrespartiet også stod for, og i stedet udelukkende beskriver delingen som en kamp imellem hinduer og muslimer. Herudover tillægges Mohammed Ali Jinnah i det meste af det

pakistanske undervisningsmateriale også en stor personlig rolle i Pakistan dannelse, samtidig med at han bliver portrætteret som en mere konservativ islamisk lederrolle, end han egentlig var, for at tilpasse fortællingen om Pakistan som en homogen islamisk stat. Herudover bliver urolighederne og de etniske udrensninger i forbindelse med masseemigrationerne i henholdsvis Pakistan og Indien i de pakistanske undervisningsmateriale i det store hele udeladt, eller ikke medtager den historiske kontekst og historiske perspektiv som urolighederne skete under. (Banerjee & Stöber 2016: 154-157). Stöber og Banerjee finder i det indiske undervisningsmateriale en række forskelle på de historiske tolkninger og narrativer i de forskellige indiske regioner. Dette skyldtes særligt fordi at i Indien er der ikke en central institution som skal godkende undervisningsmaterialet. (Banerjee & Stöber 2016: 144-145).

Derfor finder de to forskere at der fx i delstaten Tamil Nadu en meget lakonisk tilgang til fortællingen om begivenhederne i 1947, der bliver kort fortalt om den indiske selvstændighed, og den Muslimske Liga, delingen af Indien, masseemigrationerne og Pakistan bliver ikke nævnt eller refereret til. I undervisningsmaterialet fra Vest Bengalen finder de to forskere i stedet en mere emotionelt ladet historiefortælling, hvor fokus er på briterne og Mohammed Ali Jinnah som de store syndere for delingen i 1947. I undervisningsmaterialet i New Delhi finder Stöber og Banerjee en mindre personfokuseret tilgang til delingen i 1947, som bliver forklaret udefra en række faktorer som til sammen gjorde delingen muligt, her bliver der beskrevet hvorledes de to store partier Kongespartiet og Den Muslimske Liga ikke formået at dæmme de nationalistiske stemninger i landet, hvorledes det britiske kolonistyre i årtier havde spillet de forskellige etniciteter og religioner ud mod hinanden, og særligt hvorledes kommunalismen skabte spændinger og skel mellem muslimerne og hinduerne i Indien. (Banerjee & Stöber: 158-161).

Herudover finder de to forskere også at der i udviklingen af pensummet fra NCERT er blevet revideret i en mere hindu-nationalistisk tilgang siden 1990'erne, da de hindu-nationalistiske partier i højere grad har vundet frem, og efterfølgende har revideret undervisningsmaterialet. Derfor finder de to forskere også at indholdet i undervisningsmaterialet også varierer i forhold til om det er en mere liberal eller nationalistisk regering der sidder ved magten. (Banerjee & Stöber 2016: 150-153).

I Krishnar Kumar's bog "Prejudice and Pride: School histories of the freedom struggle in India and Pakistan", analyser Kumar ligeledes undervisningsmateriale fra historiefagene i Indien og Pakistan for at undersøge de forskellige narrativer der bliver dannet omkring de to landes selvstændighedsbevægelser i årene op til 1947. Kumar finder også frem til store forskelle i hvad der bliver udeladt og inkluderet i de to landes historiefortællinger omkring hvad der førte til delingen i 1947, her fokuserer de pakistanske skolebøger særligt på 1930'erne og 40'erne, modsat de indiske skolebøger. Ligeledes bliver historiske personligheder og partiers indflydelse vægtet anderledes i de to lande, heriblandt. Gandhi, Jinnah, Den Muslimske Liga og Kongresspartiet. (Menon, Visalakshi 2003: 137-140). Kumar adskiller sig dog også fra Tripathi undersøgelse, da Kumar mener at pensummet i NCERT's bøger netop ikke er humanistiske og sensitive nok til at kunne forklare og skabe rum for rational diskussion og forståelse for delingen. (V. Geetha 2003: 479-480).

I Sylvie Guichard's forskningsartikel "The Indian nation and selective amnesia: representing conflicts and violence in Indian history textbooks", undersøger Guichard via en komparativ metode, udviklingen af narrativerne igennem tid, omkring Indiens selvstændighed i 1946, her anvender hun undervisningsmateriale fra NCERT, Guichard har et særligt fokus på hvorledes historiske konflikter og vold bliver repræsenteret. Guichard finder her frem til at der i de store hele er sket en udvikling i den officielle historiefortælling, hvor man i 1960'erne anvendte historiefaget som et instrument for at skabe et samlet Indien, hvorfor pensummet undlod at fokusere på de hindu-muslimske konflikter igennem tiden, og i stedet fokuseret på at skabe en fortælling som argumenteret at hinduerne og muslimerne i det store hele levede i fredelig samhørighed. Hvor den første generation af historikere efter 1947 underspillede de hindu-muslimske konflikter, gjorde den anden generation af historikere det modsatte. (Guichard, Sylvie 2013: 70-74).

Guichard finder ligeledes som Banerjee & Stöber gjorde, at i takt med at de hindu-nationalistiske partier siden 1990'erne fik større og større indflydelse i landet, begyndte man også at omskrive de indiske undervisningsbøger i historie og samfundsfag. Her fokuserede man på den muslimske

undertrykkelse af hinduerne i middelalderen, og Guichard finder et gennemgående narrativ om muslimerne som værende direkte i opposition til den indiske nation som helhed, og bliver ofte repræsenteret som enten undertrykkere eller illoyale borgere. Guichard finder ligeledes i forhold til det indisk-nationalistiske perspektiv en stor fokus på Den Muslimske Liga som værende ansvarshavende for splittelsen af landet. (Guichard, Sylive 2013: 73-78).

7. Historisk kontekst for delingen af Indien

For at forstå de indiske og pakistanske narrativer vil der i nedestående afsnit blive gengivet en kort historisk kontekst for selve delingen i 1947, og hvilke årsager der ledte til en separat muslimsk nation i form af Pakistan.

Ideen om en selvstændigt muslimsk nation i form af Pakistan skete på baggrund af en frygt fra den pakistanske middelklasse (som senere hen blev til en større folkelig frygt hos muslimerne i landet), for at blive undertryk i et nyt selvstændigt Indien, hvor hinduisterne ville udgøre et klart flertal i Indien og indtagelse af de politiske poster, primært i form af Kongrespartiets medlemmer (som dog også havde muslimske partimedlemmer). De første konkrete ideer om en selvstændig muslimsk stat begyndte i 1940 hvor partiet Den Muslimske Liga med Mohammed Ali Jinnah i spidsen, begyndte at udarbejde planer for en muslimsk statsdannelse, hvor majoriteten af befolkningen skulle være muslimer. Selve det politiske koncept i form af navnet "Pakistan" blev dog første gang konceptualiseret i 1935 hvor en ung Cambridge studerende ved navn Rahmat Ali som var fra Punjab regionen, udgav en pamflet hvori han gav udtryk for at muslimerne i Indien, havde en fuldstændigt separat levevis og kultur fra hinduerne, og mente derfor at muslimerne i Indien burde anderkendes som et separat folk med deres egen separate stat. På daværende tidspunkt blev Ali's pamflet dog ikke taget seriøst i muslimske kredse, ej heller i Den Muslimske Liga, som i start 1930'erne stadigvæk arbejdede for et samlet uafhængigt Indien, men dog med øget ret til selvbestemmelse i fx de muslimske majoritetsområder. (Pandey, Gyanendra 2001: 27-28), (Nanda, B.R. 2010: 253-256, 313-319).

Det var først under 2. Verdenskrig at den Muslimske Liga og Ali Jinnah fik manøvreret sig ind i det politiske magtrum, særligt på grund af Kongresspartiet der resigneret fra regeringsledelsen i 1939,

da de ikke var enige med briterne om Indiens krigsdeltagelse, herudover blev flere ledende medlemmer af Kongresspartiet ligeledes anholdt i 1942 under masseprotesterne kaldet "Quit India" bevægelsen, hvilket gjorde at de britiske politikere blev mere lydhøre for at arbejde sammen med Den Muslimske Liga. (Talbot, Ian 2009: 403), (Pandey, Gyanendra 2001: 27-28), (Panigrahi, Devendra 2004: 339-340).

I 1947 fik Den Muslimske Liga flere politiske sæder efter afstemningen til de provinsielle valg, hvor man erobret næsten alle de muslimske reserveret valgpladser, i de forskellige regioner, dette gjorde en muslimsk stat mere sandsynligt, da den Muslimske Liga efter 1940 arbejdede for forskellige løsninger af en separat muslimsk nation. Partimedlemmerne fra Den Muslimske Liga og hindu-nationalistiske ledere begyndte ligeledes i denne periode at føre politikker og valgkampagner baseret på religiøse forskelle, dette blev senere kendt betegnet som kommunalisme, og som mange historikere i dag anser for en af største årsager til de store etniske udrensninger under delingen i 1947. (Talbot, Ian 2009: 404), (Nanda, B.R. 2010: 319-323).

Dette førte til voldsomme optøjer først i Bengalen og senere hen i Calcutta som førte til omkring 4000 døde og var en af de første store uroligheder baseret på religiøse skel og delingspolemikken. Den Muslimske Liga's involvering i forhold til at opildne disse optøjer er i dag stadigvæk et voldsomt omdiskuteret stridspunkt blandt historikere. Dette førte til at den siddende Viceroy Lord Wavell blev erstattet af Mountbatten i 1947, denne blev pådraget ansvaret for at sikre en briternes udtræden af det indiske kontinent og sikre en fredelig overgang til et indisk selvstyre. Mountbatten var først oprindeligt indstillet på at skabe en samlet Indisk Union, med øget selvstyre i de overvejende muslimske områder, dette havde den Muslimske Liga også oprindeligt accepteret, men de øget etniske uroligheder i Indien som mere og mere tegnet til at udvikle sig til en regulær borgerkrig, og de fortsatte massive uenigheder imellem Kongresspartiet og Den Muslimske Liga, gjorde at Mountbatten blev overbevist om at man måtte sikre en hurtig overgang til indisk selvstyre, samt skabelsen af en ny selvstændig muslimsk nation. (Talbot, Ian 2009: 404-405) (Panigrahi, Devendra 2004: 339), (Nanda, B.R. 2010: 321-324).

Mountbatten måtte derfor overbevise lederen af Kongespartiet Jawaharlal Nehru om dette, men denne frygtede en balkanisering af det indiske kontinent, hvis man først begyndte give muslimerne deres egen stat, hvorfor Nehru var fastlagt på et samlet Indien. Ikke desto mindre fik Mountbatten medlemmerne i kongrespartiet til at acceptere ideen om Pakistan som blev kendt som 3.juni planen, hvor et såkaldt "Partition Council", skulle blive enige om hvilke områder der skulle tilhøre et samlet Pakistan og hvilke områder der skulle tilhøre et samlet Indien, og ligeledes hvordan de omkring 600 fyrstestater skulle deles. Herudover blev datoen for briternes udrykning fra landet fremsat til august 1947, i stedet for juni 1948, denne beslutning har ligeledes været stærkt omdiskuteret blandt historikere, da fremrykkelsen for magtovertagelsen ifølge mange historikere ikke gjorde det muligt at organisere en sikker overgang til selvstændighed, grundet de mange usikkerheder omkring grænseområderne, og det enorme arbejde der lå forud i forhold til de forskellige befolkningsgrupper som skulle forflyttes til sikkert deres nye "hjemlande". (Talbot, Ian 2009: 404-405).

De største voldelige konflikter under delingen i 1947 skete i Punjab og Bengalen, her udgjorde muslimerne kun et lille flertal, derfor blev det ligeledes besluttet at opdele disse to regioner hvor de muslimske dele ville tilgå Pakistan og de hinduistiske Indien. Dog var der fra starten af delingerne af Punjab og Bengalen, stor forvirring blandt befolkningen omkring hvor grænserne gik, hvilket var med til at skabe stor usikkerhed og frygt blandt befolkningen. Usikkerheden omkring grænserne, den øget kommunalisering og Storbritanniens hurtige exit fra Indien, var alle faktorer som medgjorde at de religiøse spændinger imellem befolkningsgrupperne, førte til vold og etniske udrensninger begået af og mod hinduer, muslimer og sikhs. Tallene for hvor mange der faktisk døde som følge af udrensningerne er stærkt omstridte, men tallene varierer fra 200 000 til 2 millioner ofre, kvinder var særligt udsat for vold og voldtægter og omkring 100 000 kvinder fra forskellige etniske og religiøse samfundslag blev bortført og ført til deres nye "hjemlande". De etniske udrensninger førte til en massemigration hvor omkring 9 millioner mennesker på mindre end 2 måneder migreret til Punjab regionen alene. (Talbot, Ian 2009: 405-406), (Khan, Yasmin 2008: 405), (Partition Museum u.å. Hentet den 26. august 2020 fra <https://www.partitionmuseum.org/partition-of-india/>)

8. De indiske narrativer

Jeg vil nu give mig til at undersøge narrativerne i de indiske tekstbøger, den første bog som vil blive analyseret, er Bipin Chandras *"History of Modern India – A history textbook for class XII"*. Chandras bog blev for første gang udgivet i 1971 af NCERT, den version som der vil blive analyseret i denne opgave, er udgaven fra 2009. Chandras bog bruges primært i dag som undervisningsbog til folk som søger arbejde indenfor offentlig administration og embedsarbejde, (da folk som søger arbejde indenfor disse områder, skal bestå en række eksamener heriblandt en historie eksamen omkring Indiens nationale historie), men blev førhen i 1970'erne og frem til 1990'erne brugt i de offentlige skoler i Indien. (Byjus The Learning App 2020. Hentet den 24. august 2020 fra <https://byjus.com/free-ias-prep/bipin-chandra-books-for-upsc/>), (Wikipedia 2020. Hentet den 24. august 2020 fra [https://en.wikipedia.org/wiki/Civil_Services_Examination_\(India\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Civil_Services_Examination_(India))).

8.1. Narrativer i History of Modern India

Bipin Chandras bog *"History of Modern India"* fokuser særligt på hvorledes nye politiske bevægelser og ideer om socialisme og marxisme spredte sig i det indiske samfund i 1930'erne og hvordan disse ideologier særligt havde en indflydelse på Kongrespartiet. Chandra gør meget ud af at fortælle hvorledes Kongrespartiet begyndte at varetage arbejderklassens interesser mod store jordejere og kapitalister, samtidig med at også de unge nationalister i landet gradvist advokeret for socialistiske ideer og løsninger. Chandra går yderligere i dybden omkring det socialistiske narrativ hvor denne har et længere afsnit omkring hvorledes USA i 1930'erne røg ind i økonomisk recession som følge af børskrakket i 1929, og hvorledes alle de kapitalistiske lande oplevede stagnation og tilbagegang i deres økonomier. Modsat Sovjetunionen som i perioden mellem 1929-1936 oplevede stor industriel fremgang som følge af deres første 5-års plan. (Chandra, Bipin 2009: 279-293).

Herudover er Chandra aktørfokus meget baseret på Kongrespartiets kamp for et selvstændigt Indien, Chandra beskriver flere gange partiet som værende hele Indiens parti.

Chandra beskriver videre hvorledes Kongrespartiet under de nationale valg i 1936-1937, vandt ledende politiske poster i de nye selvstyreprovinser i Indien og hvor partiet dominerede valget, ved at blive valgt ind i 7 ud af 11 provinser, og var del af koalitionsregeringer i to andre provinser. Medlemmerne af Kongrespartiets bliver ligeledes alle beskrevet som ydmyge mænd, som efter de blev valgt til politiske sæder, reduceret deres løn drastisk, rejste på 2. eller 3.klasse med togene, og i stedet fokuseret på at indføre reformer der gavtede den almene befolkning. (Binpin, Chandra 2009: 286-292).

Mest bemærkelsesværdigt har Chandra et stort fokus på socialistiske og kommunistiske ledere og politikere. Her bliver der nævnt fx Chandra Sehkar Azsd lederen af organisationen Hindustan Socialist Republican Association, P.C. Joshi partileder af Kommunistpartiet og Bhagat Singh en socialistisk revolutionær som var involveret i et drab på en politibetjent i 1928, og i 1929 bombet en regeringsbygning, i Chandras efterfølgende omtale af Singhs retssag bliver dennes udtalelser og forsvar beskrevet som modige og trodsige hvorfor Singh m.fl. vandt folkets sympati, herudover noterer Chandra ligeledes at Kongrespartiet organiseret Singhs og hans medanklagedes forsvar og dermed forbinder de to parter med hinanden. Chandra slutter sin omtale af Singh med at citere dennes tiltro til socialismen og modstand mod kommunalisme, kolonialisme og de britiske og indiske kapitalister. (Chandra, Bipin 2009: 279-295). Chandra konstruerer generelt et socialistisk narrativ, hvor han præsenterer flere af de indiske aktører som kæmpede for indisk selvstændighed med socialistiske motiver. Fx Bruger Chandra et afsnit på at fokusere på de kommunistiske og socialistiske bevægelser og ideer i Indien i mellemkrigstiden og hvorledes disse havde stor indflydelse på de nationale selvstændighedsbevægelser; *"another reflection of the new mood was the growing activity of the revoultionary movment which too was beginning to take a socialist turn"*. (Chandra, Bipin 2009: 281).

Chandra fremviser et længere uddrag af Kongrespartiets partiprogram fra 1931, og som blev kendt som Karachi resolutionen, til klart og tydeligt demonstrere partiets tilknytning til socialismen; *"...In order to end the exploitation of the masses, political freedom must include real economic freedom of the starving millions... better conditions for workers including a living wage, limited hours of work and protection of women workers; the right to organise and form unions by*

workers and peasants; and state ownership or control of key industries, mines and means of transport". (Chandra, Bipin 2009: 292-296).

Herudover er der ligeledes en stor fokus på Mahatma Gandhi og dennes indflydelse på den indiske selvstændighedsbevægelse. Chandra beskriver hvorledes forskellige politiske protestbevægelser ikke fik en større folkelig opbakning, da Gandhi selv ikke var klar til at lede landet. Hvorfor det først var da Gandhi selv samlet og konsolideret Kongrespartiet som en samlet politisk enhed, og påbegyndte sin famøse 375 km lange march mod landsbyen Dandi i 1930, for at protestere imod den britisk salt-lov, som forbød indiske borgere i at sælge købe (af indiske borgere) og udvinde salt, blev folket igen håbefulde og determineret efter at blive en uafhængig og selvstændig nation. Chandra forsætter herefter med at beskrive hvorledes Gandhis ikke-voldelige filosofi og krav om selvstændighed rakte de brede folkelige masser. Herudover bliver Gandhi også beskrevet som en mand der accepterede de økonomiske politikker som Nehru argumenteret for, og dermed indirekte tilknytter Gandhi til Nehru's socialistiske overbevisninger, uden dog for alvor at gå i dybden med hvad for nogle specifikke politikker det var som Gandhi accepteret. (Chandra, Bipin 2009: 267-279, 286-295). Den tredje store personlighed som får stor opmærksomhed af Chandra er den forhenværende indiske politiker Jawaharlal Nehru som var Indiens første premierminister og leder af Kongrespartiet. Nehru bliver også krediteret som manden der fik implementeret de socialistiske værdier i Kongrespartiet og nationen som helhed. Chandra bruger her flere forskellige citater fra Nehru, til at påvise dennes socialistiske overbevisninger: *"In his presidential address to the Lucknow Congress in 1936, Nehru urged the Congress to accept socialism as its goal and to bring itself closer to the peasantry and the working class"*. (Chandra, Bipin 2009: 292-293).

I forhold til de forskellige politiske partier som ikke havde socialistisk eller kommunistisk ideologisk base, bliver de for det meste omtalt som værende forstyrrende for den nationale enhed, især de partier som Chandra beskriver som *"communal parties"*, Chandra diskrediterer disse religiøs baseret grupper ved fx at fremhæve hvorledes Den Muslimske Liga samarbejdede med den britiske regering under 2. Verdenskrig. Chandra bruger herefter også et afsnit på at forklare hvorledes Den Muslimske Liga generelt ikke havde vælgersupport (under valgene i 1936-1937) i de områder i Indien hvor muslimerne faktisk var i flertal. (Chandra, Bipin 2009: 284-285, 296-297).

Selve årsagerne til delingen i 1947 bliver forklaret ud fra de nationalistiske partiers heriblandt Kongrespartiets, gentagne fejlslagne strategi med at "appease" og forhandle med de religiøs baseret partier i Indien. Chandra forklarer at forhandlinger og indrømmelser til de religiøs baseret partier kun ledte til flere indrømmelser og krav, her påpeger Chandra særligt Jinnah ud, da denne ifølge Chandra, aldrig fremlagde konkrete krav så man kunne nå frem til en fælles løsning, men i stedet konstant krævede indrømmelser fra Kongrespartiet, og at Jinnah fremstillet som Kongrespartiet som værende en hindunationalistisk parti, hvor Chandra pointerer at Kongrespartiet altid havde været et sekulært nationalistisk parti. Derfor skulle strategien ifølge Chandra i stedet havde været en massiv kampagne mod de religiøs baseret partier, og have udvist samme grad af modstand som man gjorde mod de koloniale magthavere. De religiøse konflikter og spændinger i landet var ifølge Chandra baggrunden for at Kongrespartiet og Lord Mountbatten måtte acceptere delingen af landet, da de og konflikterne imellem de hinduistiske og muslimske befolkninger nu var blevet for store, og som havde spredte sig til store dele af landet, hvorfor alternativet var en situation med flere massedrab og uroligheder. (Chandra, Bipin 2009: 296-297-303-306).

Chandra fokuserer ligeledes på Muslimske Liga som værende en stor årsag til delingen af landet, her påpeger Chandra hvorledes Den Muslimske Liga politiseret religiøse forskelle imellem muslimerne og hinduerne i landet, og bragte uvidenskabelige og uhistoriske teorier omkring at hinduer og muslimerne i landet ikke kunne leve sammen. Dog lader Chandra sig heller ikke tilbage for at kritisere de hindunationalistiske partier, som Chandra også mener var med til at skabe større samfundsmæssige skel mellem muslimerne og hinduerne i landet. Herudover beskriver Chandra også de religiøs baseret partier som værende repræsenterende for overklassens interesser, da de aldrig aktivt agiteret for arbejderklassens sociale og økonomiske krav. (Chandra Bipin 2009 284-285, 304-307).

I forhold til forklaring på de optøjer og etniske udrensninger i 1947 efter delingen, pålægger Chandra ikke hovedansvaret direkte på den Muslimske Liga eller de britiske magthavere, men på de mere ekstreme religiøse partier og grupper i landet, som værende ansvarshavende for at have

opildnet folket til lægge fokusere på deres religiøse baggrund og forskelle. Chandra forsøger at balancere sin kritik således at han også påpeger hvorledes mange moderate muslimer og hinduer prøvede at dæmpe spændingerne imellem de forskellige religiøse grupper. Kashmir-striden bliver taget op i et meget kort afsnit, som blot beskriver hvorledes Maharajaen af Kashmir udsatte sin beslutning om at ville tilgå til enten Indien eller Pakistan, Chandra understreger med en lille bemærkning om at populære kræfter i Kashmir partiet "National Conference" helst så en indtrædelse til Indien, uden at gå i dybden med hvem det præcist var. Efterfølgende bliver der kort nævnt i en enkelt sætning, at der forinden Maharajaens beslutning, havde det pakistanske militær invaderet Kashmir, hvorefter Kashmir-striden ikke bliver bragt på bane igen. Chandra afslutter bogen med at beskrive at opnåelsen af selvstændighed og måden man gjorde det på, lagde grundlaget for at Indien skulle baseres på et demokratisk styre og Indien ville komme til at være et sekulært land med fokus på social og økonomisk lighed og et politisk aktivt folkefærd, hvor Chandra som bevis for dette giver sig til at beskrive indholdet i landet nye forfatning som blev implementeret i 1950, hvori der bliver beskrevet at alle borgere var lige for loven og at staten ikke kan diskriminere på baggrund af ens religion, køn eller social baggrund. (Chandra, Bipin 2009: 301-307).

8.2. Analyse og diskussion

Bipan Chandra's bog demonstrerer tydeligt at denne kan betegnes som værende en del af den socialistiske gruppe af indiske historikere (som der var en større bølge af i 1970'erne og frem), hvis nationalistiske synspunkter i meget høj grad udsprang af Nehru's egne politiske overbevisninger. Der er et gennemgående narrativ omkring hvorledes de socialistiske og marxistiske ideologier vakte det indiske folk samt havde en stor indflydelse på store politiske figurer såsom Jawarhalal Nehru: *"It was Jawaharlal Nehru who played the most important part in popularising the vision of a socialist India both within the national movement and in the country at large"*. (Chandra, Bipan 2009: 292), (Subrahmanyam, Sanjay 2002: 125-126).

Chandra uddyber eller underbygger dog aldrig på noget tidspunkt hvor stor en del af befolkningen faktisk havde socialistiske overbevisninger, i stedet forbinder og påstår Chandra at diverse oprør, bevægelser og protester, som værende socialistiske demonstrationer og oprør: *"Consequently,*

socialist ideas began to attract more and more people, especially the young, the workers and the peasants. From its early days, the national movement had adopted a pro-poor orientation. This orientation was immensely strengthened with the impact of the Russian Revolution of 1917, the coming of Gandhiji on the political stage and the growth of powerful left-wing groups during the 1920s and 1930s". Hermed er der et klar narrativ om hvorledes socialismen som ideologi vakte det indiske folk, og som værende en stor årsag til selvstændigheden i 1947. (Chandra, Bipan 2009: 292). Fokus på kommunismen og socialistiske værdier bliver særligt tydelig når Chandra retter blikket mod den økonomiske recession i 1930'erne, og hvorledes den sovjetiske stat oplevede stor økonomisk fremgang som følge af deres 5-års plan. Der bliver dog udeladt en stor del historisk kontekst for Sovjetunionens store økonomiske vækst. Først og fremmest undlader Chandra at nævne at 5-års planen bl.a. var baseret på en massiv kollektivisering af landbruget, som overordnet var baseret på tvang, trusler og deporteringer hvis ikke man lod sin landsby eller private gård registrere til de store kollektive farme, eller efterfølgende ikke levede om til de specifikke korn og høstkvoter som den stalinistiske regering havde sat. Herudover nævner Chandra heller ikke den massive forfølgelse og tvangsdeporteringer af de såkaldte kulakker, som var en økonomisk betegnet klasse i Sovjetunionen, der ejede små og mellemstore selvstændige farme, eller hvorledes den sovjetiske stat aktivt lukkede ned for kirker, forbød og ødelagde religiøse symboler. (Fitzpatrick, Sheila 1994: 28-37 76-80, 204-214).

Der er derfor et stort fokus på at beskrive forskellige indiske revolutionære og politikere med socialistiske overbevisninger, som netop får rollerne som "de gode", mens der i store træk bliver udeladt at nævne personer som Vallabhbai Patel, V.P. Menon som begge havde mere var mere liberale (angående deres økonomiske holdninger) og som begge havde en indflydelse på den indiske selvstændighedskamp. I forhold til Ali Jinnah bliver denne aldrig omtalt direkte negativt og som ansvarshavende for de massive etniske udrensninger, men Jinnah bliver ofte omtalt som stædig, og bliver ofte indirekte kategoriseret sammen med kommunalismen, ved at Chandra netop kategoriserer Den Muslimske Liga som et religiøst baseret parti. Chandra undlader at gå for meget i dybden med Gandhi egne politiske overbevisninger udover hans ikke-voldelige filosofi og dennes kamp for selvstændighed. Chandra nævner kun meget kort at han var enig med Nehru omkring dennes økonomiske overbevisninger, og citerer ligeledes Gandhi for at sige: "*the land*

belongs to those who will work on it and to no one else". Dermed bliver Gandhi koblet til Chandra's socialistiske narrativ og hvis økonomiske politikker var lig med Nehru's. Dog var det alment kendt både i samtiden og i dag at Gandhi opponerede imod industrialiseringen af landet, modsat Nehru som så industrialiseringen af landet som en nødvendighed for at bekæmpe fattigdommen i landet. Gandhi's Indien var en decentraliseret føderation baseret på et økonomisk system med små "village republics", som kun produceret hvad der var nødvendigt for den enkelte landsbys behov. Gandhi's økonomiske model var derfor hverken britisk eller sovjetisk. (Nanda, B.R. 1998: 11) (Parel, Antohny 2011: 164).

Herudover udelader Chandra også Gandhi's kontroversielle syn på den kasteløse klasse i Indien, hvilket hvis inkluderet ville direkte modsige enhver tilknytning af Gandhi til den socialistiske ideologi, selvom Gandhi var en aktiv forkæmper for de kasteløses rettigheder, hvis livsvilkår ifølge Gandhi, var baseret på reaktionære traditioner og ikke havde grundlag i den hinduistiske tro. Gandhi forkastede dog aldrig kastesystemet som helhed, som netop strider imod både socialismens og kommunismens basale teorier om egalitarisme og klasseløse samfund. Selvom det er vigtigt at differentiere Gandhi synspunkter omkring kastesystemet fra hans tidlige ungdomsår og i tiden efter 1930, hvor han tidligt i sit liv mente at kastesystemet var et naturlig institution til at forhindre forskellige kaster i at interagerer med hinanden, ændrede han efterfølgende i sine møder og oplevelser af de kasteløses kår sin holdning til disse levevilkår og rettigheder, men fastholdelsen af systemet som helhed, da det skabte en social sammenhængskraft, bevarede traditionelle færdigheder og begrænset overdreven konkurrence. Herudover mener andre forskere også at Gandhi forsvar i kastesystemet nærmere skyldtes dennes frygt for at industrialiseringen ville erodere traditionelle erhverv, fremmedgøre individet, forhøje fattigdommen og arbejdsløsheden, hvorfor Gandhi ikke forsvarede en hierarkisk menneskeforståelse, men ville bevare de traditionelle hverv. (Dasgupta, Ajit K. 1996: 93-101) (Kolge, Nishikant 2017: 7-9). Hvorvidt Gandhi var tilhænger eller ej af kastesystemet er en større akademisk diskurs, og Gandhi egen overbevisninger i forhold til de socialistiske politikker og industrialiseringen, er ikke noget som denne opgave vil gå yderligere i detaljer med, men det er værd at bemærke at disse diskussioner ikke bliver taget op i Chandras værk. Der bliver blot nævnt kort at Gandhi var enig med Nehru omkring jorden tilhørte dem som arbejdede på dem, hvilket

bidrager til det Chandras overordnede socialistiske narrativ, og dermed formår at koble en af de største kendte fortalere for indisk selvstændighed, til sin socialistiske narrativ.

Herudover er det også værd at bemærke at de interne konflikter i Kongresspartiet, og de uenigheder fx Gandhi og Nehru havde med hinanden ikke bliver nævnt i Chandras bog.

I 1934 blev der dannet en intern socialistisk gruppe i Kongresspartiet, som var utilfredse og uenige med Gandhis lederskab og ikkevoldelige strategi. Jayaprakash Narayan, Asoka Mehta, Achyut Patwardhan, Yusuf Meherally, and S.M. Joshi m.fl. var selverklæret marxister og mente at en klassekrig i Indien var uundgåeligt. Dette skabte en intern krise i partiet i 1936, hvor højrefløjen i partiet med Rajendra Prasad og Vallabhbhai Patel i spidsen, blev bekymret over sammenhængskraften i partiet, og frygtede ligeledes at miste stemmer hos de mere moderate indere i landet. Den socialistiske fløj i partiet støttede ligeledes op omkring Nehru, hvilket gjorde at mange frygtede et nyt udbryder parti med Nehru i spidsen. (Nanda, B.R. 1998: 10-15).

I Chandras bog narrativ kan man ligeledes tydeligt set et overordnet narrativ i bogen som forsøger at mindske de religiøse og regionale forskelle der eksisterer i landet. Dette ses særligt ved fx at Chandra undgår mest muligt at inkludere Ali Jinnah i sin analyse af delingen af Indien i 1947 (hvor Den Muslimske Liga dog indgår som en af aktørerne der medvirkede til den øget religiøse spænding i landet), udelader kontekst og fokus for Kashmir konflikten i 1947, mindsker fokus og uddybelse af de etniske udrensninger efter delingen blev officiel, og generelt giver et billede af at hele befolkningen stod bag Kongresspartiet, det gjorde en stor del af befolkningen også, men det store fokus på Kongresspartiet udelader andre vigtige aktører i Chandras narrativ.

Den bog som er blevet analyseret i denne analyse, er en revideret version fra 2004, men den udgave blev dog udgivet i 1971, hvor landets voldelige fortid stadigvæk var relativ ny hos den indiske befolknings bevidsthed. Den kontekst Chandras bog første udgave blev skrevet i, var et Indien som efter landets uafhængighed kæmpede særligt i 1950'erne stadigvæk med regionalisme, de mange forskellige sprog, kaster og religioner i landet skabte ligeledes en større opposition mod hvad der blev kaldt hinduimperalismen. Derfor anså forskellige politiske magthavere i landet uddannelsessystemet som en effektiv måde at skabe en psykologisk og

spirituel sammenhæng og integration i Indien. Derfor oprettede den indiske regering i 1961 "National Integration Council", hvor man diskuterede hvilken rolle uddannelse skulle have for at skabe et mere sammenhængigt Indien, og i 1968 havde man tre konkrete punkter for hvorledes dette skulle ske:

- "to serve the purpose of creating a sense of indianness, unity and solidarity,
- To inculcate faith in the basic postulates of indian democracy, and
- To help the nation to create a modern society out of the present traditional one" (Yadav, R.K. 1974:200-203).

Dette understøttes også af taler fra Indira Gandhi som var Nehrus datter og premierminister i perioden fra 1966-1977 og fra 1980-1984. Hvis man læser talerne fra Indira Gandhi første regeringsperiode (hvor Bipin Chandras første udgave blev udgivet), har denne også et fokus på at Indien skal være et sekulært land med plads til religiøs tolerance, Indira påpeger i en tale kommunalismens ondskab, og som værende i modstrid til Indiens kulturelle arv; "*India has the privilege of being the worlds largest composite socitey, and the home of many great and ancient fatihs. Communalism is an evil which divides man and fragments society; it goes against our very genius and cultural heritage. It holds a threat to the unity and integrity of our county which must beo ur foremost concern. The citizenship of india is a sahred citizenship*". (Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India 1973: 3, 77-78, 78-83).

8.3. Narrativer i Themes in Indian History

Den anden historie tekstbog jeg nu vil komme til at analysere, er ligeledes udgivet og publiceret af NCERT (for 10. klasse XII) i 2007. Bogen er skrevet af flere forfattere, (alle undervisere og professorer på indiske og amerikanske universiteter) som hver især har forfattet enkelte kapitler i bogen. Herudover bliver der i forordet og bidragsoversigten til bogen henvist til "the textbook comitee" hvor Hari Vasudevan og Neeladri Bhattacharya bliver refereret til som de primære konsulenter for bogen udgivelse. Bogens titel er "Themes in Indian History - Part II" og er opdelt i tre sektioner (del 1, 2 og 3) hvor de tre binds periodisering følger Indiens tidlige historie cirka 600 f.v.t. historie og op til 1950 hvor Indiens nye forfatning og grundlov trådte i kraft. Del 3 omhandler Indiens selvstændighedsbevægelse fra starten af det 20. århundrede, delingen af Indien og

tilblivelsen af det nye Indien og Pakistan, som er den del der i nedestående afsnit vil blive analyseret. (National Council Of Educational Research And Training 2007: IX- XII)

I størstedelen af del 3 i bogen Themes in Indian History bliver der fokuseret stort på Mahatma Gandhis bidrag til selvstændighedsbevægelsen, alle de store protester, demonstrationer og reformer bliver fortalt med Gandhi som den "røde tråd" igennem alle de store historiske begivenheder. Selve selvstændighedsbevægelsen for Indien starter i del 3 også med Gandhi i 1918 i hans hjemstat Gujarat, hvor Gandhi kæmper for flere rettigheder og bedre arbejdsvilkår for arbejderne i en tekstilfabrik i Ahemedabad. Dog pointerer forfatteren af del 3 af bogen, at det særligt var Gandhis involvering og modstand mod "Rowlatt akten" i 1919, som var en lov de britiske kolonister havde indført under 1. Verdenskrig, der gjorde det muligt at blive anholdt og varetægtsfængslet uden en retssag og som mindsket pressefriheden i landet. Gandhis modstand mod Rowlatt loven, var den sag der ifølge bogens forfatter gjorde Gandhi til en national leder. Gandhi bliver beskrevet som værende folkets leder allerede fra 1922 og som værende den person som vakte det indiske folk, til at agitere for selvstændighed, så det ikke længere kun var intellektuelle og indiske politikere som krævede dette, men ligeledes de indiske bønder og arbejdere. (National Council Of Educational Research And Training 2007: 348-351)

I Themes in Indian History bliver årsagerne til delingen af Indien i 1947 forklaret ud fra en række faktorer. Forfatteren af kapitlet er dog hurtigt til at afvise at delingen først og fremmest skyldtes de historiske modsætninger imellem hinduerne og muslimerne i Indien. Forfatteren gør ligesom Chandra, opmærksom på at disse to religiøse trosamfund ligeledes har haft en fælles historie som er baseret på fredelig samekistens og kulturel udveksling, og at de fortidige konflikter mellem muslimer og hinduer ikke kan anvendes som direkte paralleller til konflikterne imellem de to trosamfund i perioden op til delingen. I stedet påpeger forfatteren hvordan de separate valgsystemer som blev dannet i 1909 og udvidet i 1919, skabte grobund for en stigende kommunalisme i landet. Det separate valgsystem gjorde det nemlig muligt at reservere pladser til det muslimske mindretal i de forskellige valgkredse. Dette gjorde ifølge forfatteren af kapitlet at de forskellige politikere nu førte kampagner som primært fokuseret på religiøs identitet, hvilket skabte en lang større opposition imellem de forskellige trosamfund. Dog pointerer forfatteren til

kapitlet at religiøse stridigheder og kommunalismen eksisteret før 1947 og mellemkrigstiden, men aldrig førte til en forflyttelse af millioner af mennesker fra deres hjem. (National Council Of Educational Research And Training 2007: 380-392).

Herefter går forfatteren videre til at gennemgå hvorledes to store politiske partier Kongrespartiet og Den Muslimske Liga's uenigheder ligeledes havde en stor betydning for delingen af landet. Forfatteren finder stridighederne imellem de to partier særligt begyndte i 1937 efter valgkampene til de regionale regeringer. I regionen United Provinces vandt kongresspartiet majoritet af de stemmeberettiget stemmer, på trods af størstedelen af befolkningen i regionen var muslimer. Den Muslimske Liga anså dog stadigvæk deres parti som en naturlig del af en fælles kollationsregering med Kongrespartiet, som dog afslog dette. Forfatteren af kapitlet anfører hvorledes mange forskere anser dette stridspunkt som den største årsag til at Den Muslimske Liga efterfølgende så sig nødsaget til at finde en anden løsning, for at opnå politisk magt, da man i et forenet Indien altid ville forblive et mindretal og ville have svært ved at opnå politisk magt, og repræsentere det muslimske mindretals interesser i landet. (National Council Of Educational Research And Training 2007: 380-392). Selvom der også er fokus på Kongrespartiets manglende evne til at acceptere og gå på kompromis med de forskellige krav fra den Muslimske Liga, er det altovervejende fokus på Mohammed Ali Jinnah og Den Muslimske Ligas krav om at få større magt i "The Executive Council" hvor Jinnah bl.a. krævede vetoret og at de nye reorganiseret muslimske majoritetsområder i fremtiden ville have ret til at fratræde den indiske union. Disse uenigheder imellem Kongresspartiet og Den Muslimske Liga ser forfatteren som den altovervejende årsag til delingen, hvor forfatteren mener at der efter forhandlingerne brød sammen i marts 1946, var delingen mere eller mindre undgåeligt. (National Council Of Educational Research And Training 2007: 381-392)

Forfatteren gør ligeledes meget ud af at fortælle hvorledes mange forskellige muslimske ledere i Indien, ligeledes var modstandere af en separat muslimsk nation, hvor han bl.a. fremhæver den muslimskes poet Mohammed Iqbal som er kendt som manden der først skabte ideen om en Pakistansk stat. Forfatteren af kapitlet fremhæver dog at Iqbal aldrig visualiseret en ny separat nation, men en reorganisation af de muslimske majoritetsområder, med mere lovgivende selvstændighed, men som en del af en ny indisk føderation. Herudover bliver der ligeledes gjort

opmærksom på at Den Muslimske Liga frem til 1946 stemmemæssigt ikke havde særligt stor succes blandt de muslimske stemmeberettigede borgere, hvor mange i stedet stemte på Union Partiet eller Kongresspartiet (indtil 1946, hvor forfatteren så forklarer at Jinnah's parti vandt 86,6 procent af de muslimske stemmer), for netop at fremhæve den lave støtte til den Muslimske Liga. (National Council Of Educational Research And Training 2007: 385-390)

8.4. Analyse og diskussion

Hvis man skal sammenligne Themes in Indian History med Bipan Chandras Modern History of India er der to store bemærkelsesværdige forskelle de to narrativer. Først og fremmest er de socialistiske hovedpersoner og de socialistiske/marxistiske overtoner skåret væk fra Themes in Indian History. Hvor der i Chandras bog ligeledes var et stort fokus på at skildre Jawaharlal Nehrus politiske karriere og kamp for selvstændighed, fokuserer Themes in Indian History i stedet på Mahatma Gandhis kamp for det samme. Dog fremhæver og fortæller forfatteren i afsnit 13 ikke Gandhi som en hinduistisk leder, på samme måde som Chandra fremhæver Nehru som en socialistisk leder. I stedet er fokuset lagt på Gandhis mange protester og kampe for reformer, og forfatteren gør særligt ud af at fremstille Gandhi som en fælles indisk nationalfigur, for både hinduer, muslimer, sikhs m.m. ved bl.a. at fremhæve uddrag hvor Gandhi taler for fredelig sameksistens mellem de mange forskellige religiøse samfund i landet. (National Council Of Educational Research And Training 2007: 347-370). Fx fremhæver forfatteren en tale i 1946 af Gandhi hvor han var til stede til en religiøs forsamling, og udtalte sig således om den mulige deling af landet: ... *"i appeal to the League not to regard any Indian as its enemy... hindus and muslims are born of the same soil. They have the same blood, eat the same food, drink the same water, and speak the same language."* (National Council Of Educational Research And Training 2007: 390)

I modsætning til Bipan Chandra er Themes Indian History ligeledes meget fokuseret på at fortælle om delingen fra almindelige inders perspektiv, der bliver derfor brugt en del orale kilder, som sætter læseren i stand til at forstå de forskellige dilemmaer, traumer og problemstillinger den almindelige inder oplevet delingen. Der er ligeledes et afsnit som fokuserer på hvordan historieskrivere ofte har glemt at fortælle om de kvindelige perspektiver under delingen af landet, og gør meget ud af at fortælle hvorledes særligt kvinder blev udsat vold, bortførelser, voldtægter

og drab under delingen, hvilket er et perspektiv der er særligt underbelyst i Candras bog. Dog er der igen såsom i Candras bog meget lidt fokus på de muslimske ledere og Muslim League, selvom de bliver inddraget i narrativet omkring forhandlingerne mellem dem, kongresspartiet og briterne, for vi ikke på samme måde indblik i deres tanker, overvejelser og baggrunde for hvorfor de var så opsatte på at få en selvstændig muslimsk stat. Fx bliver der præsenteret en række førstehåndskilder fra både Nehru og Gandhi i forhold til at forstå deres perspektiver omkring selvstændighedskampen og diskussionerne om delingen af landet, hvilket man ikke på samme måde fx gør med Jinnah. Dog bliver muslimerne repræsenteret i de orale overleveringer, hvor man forstår at de mange voldsomme kampe og drab under delingen af landet, ikke kun gik ud over de hinduistiske befolkningsgrupper i landet, men ligeså de muslimske. (National Council Of Educational Research And Training 2007: 376-402).

I forhold til narrativet omkring delingen af Indien er der et stort fokus på at give et samlet helhedsoverblik af delingen. I modsætning til Candras narrativ hvor der næsten udelukkende kun er fokus på politikere, modstandsfolk og intellektuelle fra henholdsvis Indien og Pakistan samt medlemmer fra den britiske regering, bliver der i Themes in Indian History gjort meget ud af, at ligeledes at repræsentere selvstændighedskampen og delingen af landet "nedefra" med selektive uddrag fra diverse orale historiske overleveringer, og hvordan "almindelige folk" på egen hånd oplevet delingen og hvordan det påvirket deres liv. Herudover er Themes in Indian History heller ikke ligeså bestemt i deres narrativ omkring delingen af Indien, forfatteren erkender at der er flere forskellige tolkninger omkring baggrunden for delingen og til sidst i kapitlet, bliver der stillet et par diskussionsspørgsmål til læseren, hvor læseren selv bliver bedt om at diskutere de vigtigste årsager til delingen udefra bogens kapitel, hvorfor læseren dermed selv bliver inddraget i diskussionen og får lov til at danne en holdning ud fra det læste materiale. Dette gøres bl.a. ved også at anvende en del førstehånds kilder (taler, breve og avisudklip), orale overleveringer, fiktion, alle disse forskellige kilder bliver alle kontekstualiseret af forfatteren og fortæller samtidig usikkerhederne ved alle de forskellige kilder, fx bliver der beskrevet anvendeligheden af orale overleveringer, hvor forfatteren gør opmærksom på at disse slags kilder, oftest bliver til via interviews, hvor den interviewede fra sine hukommelse mange år efter begivenhederne skal fortælle om hvad denne oplevede, hvorfor der kan være ting som den interviewede i situationen

undlader at fortælle om, eller fokusere mere på en begivenhed eller oplevelse frem for en anden. (National Council Of Educational Research And Training 2007: 347-392).

8.5. Narrativer i Our Pasts III

I tekstbogen "Our Pasts III" som bliver brugt i faget samfundsfag til brug for undervisningen i 8. klasse (Class VIII) tager selvstændigheds og delingens fortællingen igen udgangspunkt i Gandhis marcher, taler og protestbevægelser, dog udgør de ikke den altafgørende store rolle som i de to overstående bøger. Derfor gør Our Pasts III plads også plads til andre centrale indiske skikkelser såsom Chitta Ranjan Das, Motilal Nehru, Chandra Shekar, Bhagat Singh og Vallabhbhat Patel som alle bliver beskrevet som værende indflydelsesrige for den indiske selvstændighedskamp. Bogen følger ligeledes det narrativ som fortæller hvorledes de religiøse samfund i det store hele levede fredligt med hinanden, som også blev beskrevet i de to foregående bøger Themes of History of History of Modern India. Dette gøres i Our Pasts III ved bl.a. at referere til Gandhis appeller om at muslimer og hinduer bør leve i fred sammen, og til den indiske forfatning som stiller alle lige for loven. Herudover bliver der fremhævet hvorledes både muslimske og hinduistiske aktører deltog i flere historiske oprør under mellemkrigstiden fx oprøret som bredte sig på baggrund af Rowlatt loven: "*During the Rowlatt Satyagraha the participants tried to ensure that Hindus and Muslims were united in the fight against British rule. This was also the call of Mahatma Gandhi who always saw India as a land of all the people who lived in the country – Hindus, Muslims and those of other religions*". (National Council Of Educational Research And Training 2019: 112-126)

I forhold til delingen i 1947 anvender Our Pasts III også brug af det samme narrativ som omhandler uenighederne imellem Den Muslimske Liga og Kongresspartiet, som værende den store årsag til delingen af landet, de britiske politikere og mæglere går stort set fri i forhold til at hjælpe til med at forhandle en endelig løsning på plads, samtidig med at der i bogen igen bliver gjort brug af det narrativ som omhandler Den Muslimske Liga's frygt for at indiske muslimer ville blive underrepræsenteret i et samlet Indien. Herefter springer bogen direkte til de voldelige uroligheder i Calcutta i 1946 som efterfølgende førte til uroligheder i hele landet, og tvangsfordrivelse. Disse uroligheder bliver dog aldrig kontekstualiseret, hvorfor læseren kan have svært ved at forstå hvorfor en deling af landet, måtte føre til voldelige tvangsfordrivelse og mord på muslimer og

hinduer. Herudover undlader bogen Our Pasts III også helt at fortælle om Kasmir konflikten og den efterfølgende krig mellem Pakistan og Indien. (National Council Of Educational Research And Training 2019: 123-137).

8.6. Analyse og diskussion

Det bemærkelsesværdigt at i både Our Pasts III og Themes in Indian History er udeladelserne af de kommunistiske grupper og aktører som figurerer prominent i Chandras narrativ. I Barbara D. Metcalf og Thomas Metcalfs bog "A Concise History of Modern India" læse sig frem til hvorledes de kommunistiske partier og ledere, manglede support både fra Gandhi, Kongrespartiet og endda iblandt arbejderne dem selv, da mange af de kommunistiske ledere i A Concise History of Modern India bliver beskrevet som mænd fra den højere samfundsklasse, og som manglede bred offentligt opbakning. Udeladelserne af af de kommunistiske ledere kan bl.a. skyldtes at mænd såsom fx Bhagat Singh, i dag oftest bliver anset som en direkte modsætning til Gandhi, da Singh netop tog voldelige metoder i brug for at opnå politiske mål. Hvorfor inddragelse af Singh og andre indiske kommunister i de to overstående værker, netop ville "forstyrre" det narrativ som fortæller hvorledes Gandhi og det indiske folks ikke-voldelige strategi var det som førte til en folkelig vækkelse og til selvstændighed i sidste ende. (Metcalf, Barbara D. & Thomas R. Metcalf 2012: 190-91).

Selvom det i dag er bredt anerkendt at Gandhi var frontfiguren af den indiske nationalbevægelse og kamp for indisk selvstændighed og at han nød stor folkelig opbakning, så udelader alle de indiske tekstbøger ligeledes at Gandhi mødte modstand fra flere dele af samfundet. Det bedste eksempel var de indiske fyrstestater som var direkte opponenter af nationalbevægelsen, særligt fordi de indiske fyrster ville miste deres magt i deres områder, hvorfor de fleste fyrstestater samarbejde med det britiske kolonistyre, som netop opretholdte fyrstestaternes magt. Udover de forskellige opponenter som Gandhi ligeledes mødte i Kongrespartiet som diskuteret tidligere, mødte Gandhi også modstand fra flere af de kasteløse grupperinger, som ikke følte at Gandhi adresseret deres problemer, hvorfor de organiseret omkring deres egne ledere. Herudover var forskellige provinser som i højere grad støttede op omkring deres egne regionale partier, såsom Union Partiet i Punjab, Retfærdighedspartiet i de sydlige tamilske områder, som blev dannet af en

række lavkaste folk og folk med anden religiøs baggrund end hinduismen, som mente at deres rettigheder og interesser ikke ville blive forsvaret i et nyt hinduistisk ledet Indien og en række land og virksomhedsejere som handlede ud fra egen klasseinteresser, som de mente ikke blev varetaget af hverken Gandhi eller Kongrespartiet. Herudover blev ikke-samarbejdsstrategien fra Gandhi i første omgang i 1920 mødt med modstand fra Kongrespartiet, og Gandhi fik kun flertal for denne strategi mod de britiske kolonister, efter at Gandhi havde fundet support for denne strategi fra de muslimske medlemmer af partiet, som havde deres egne agendaer i forbindelse med deres støtte af Gandhi (bl.a. for at opnå større opbakning til Kalifat bevægelsen). (Metcalf, Barbara D. & Thomas R. Metcalf 2012: 175-180).

Endvidere fremstilles Den Muslimske Liga i *Our Past and Themes in Indian History* som et parti der ikke havde særlig bred folkelig opbakning fra den muslimske befolkning i 1930'erne og at mange muslimer var imod ideen om en selvstændigt muslimsk nation. Dette er i for sig korrekt, men måden det bliver skildret på, fremviser ikke helt de historiske kontekster for fx den manglende opbakning til den muslimske liga. De indiske narrativer undlader fx at nuancere Den Muslimske Liga's svage tiltrækningskraft i 1930'erne var præget af en række forskellige årsager, som først og fremmest ikke skyldtes modstanden af partiet eller ideen om et selvstændigt Pakistan. Den Muslimske Liga startede som et storbyparti hvis medlemmer tilhørte den intellektuelle klasse, herudover blev partiet dannet i de hinduistiske majoritetsområder (Bombay), hvor partiet i 1930'erne havde størst opbakning. I de muslimske majoritetsområder såsom Punjab og Bengalen var det de lokale muslimske partier som havde størst tiltrækningskraft, her var det regionale partiloyaliteter, klan og klasse interesser som spillede den største rolle for befolkningerne i disse områder, og som blev afgørende under de provisionelle valg i 1937, hvor fx Union Partiet i Punjab vandt stort. Disse partier var herudover mere interesseret i regional magt, end indisk selvstændighed eller muslimsk separatisme, hvilket gjorde at de regionale partier ligeledes blev støttet fra britisk side, hvor fx regionale partiledere som Mian Shafi Fazl-i- Hussain (partileder af Union Partiet i Punjab) blev behandlet af den britiske regering i 1930'erne som den repræsentative organisation for de indiske muslimer i Punjab området. Herudover undlader de indiske narrativer ligeledes at nævne at de separate reserverede valgpladser for muslimerne som blev indført i 1909, gav de muslimske politikere i regionalområderne lille incitament til at

indordne sig i større partipolitiske organisationer, da de allerede ville været sikret adgang til de politiske poster ved at appellere til regionalpolitiske interesseområder. Organisatorisk kan man også debattere hvorledes Den Muslimske Liga i 1930'erne og særligt ved valget i 1937 var udrustet nok til at være et landsdækkende parti med fx flere regionale partikredse, historikeren Ayesha Jalal argumenterer netop i sin bog *"The Sole Spokesman"* at partiet i 1920'erne og 30'erne ikke var mere end et debatforum for en række få veluddannede muslimer, som var bosat i storbyerne i de muslimske mindretalsområder. (Nanda, B.R. 2010:192-203), (Kulke, Hermann & Dietmar Rothermund 2004: 313-315), (Jalal, Ayesha 1985:19).

I forhold til Det indiske narrativ som særligt fremgår hos Chandra om hvorledes Den Muslimske Liga opildnede kommunalismen i landet, ved at appellere til den muslimske samhørighed og truslen om at indisk undertrykkelse, , undlader Chandra (og de øvrige indiske narrativer i øvrigt) at nævne at Jinnah i starten af sin politiske karriere og som partileder for Den Muslimske Liga, først og fremmest arbejdede for et selvstændigt forenet Indien, men med større selvbestemmelse til de muslimske samfund indenfor Indien. Diskussionerne omkring de forskellige narrativer omkring Den Muslimske Liga og Jinnah vil blive nærmere gennemgået efter undersøgelsen af de pakistanske tekstbøger.

9. De pakistanske narrativer

Siden 1973 har den centrale regering stået for planlægning, indhold og strukturen af uddannelsesområdet, hvorfor pensum og indholdet af undervisningsmaterialet var placeret under Uddannelsesministeriet i Pakistan. Derudover har de forskellige provinsregeringer (som består af Balochistan, Kyber Pakhtunkhwa, Punjab, og Sindh) ligeledes udviklet undervisningsmateriale og pensum som supplement til den centrale regerings påbud af undervisningsmateriale. I 2010 blev ansvaret for indholdet af undervisningsmaterialet til de offentlige skoler, fuldt ud overdraget til de lokale provinsregeringer, hvorfor kun få erhvervsuddannelser blev administreret direkte fra centralregeringen. Herudover eksisterer der en stor række af privatskoler og religiøse skoler (de såkaldte madrassaer) som kan følge deres eget undervisningspensum som hverken er administreret af central eller provinsregeringen. Dog skal pensum og undervisningsmaterialet i de provinsielle regeringer dog godkendes af centralregeringen (The Federal Board), hvorfor

centralregeringen stadigvæk har stor magt over indholdet af undervisningsmaterialet i de offentlige skoler. (Banerjee & Georg Stöber 2016: 144)

9.1. Narrativerne i Social studies 8A og 8B (7A og 7B).

Disse bøger vil blive omtalt meget kort, da de ikke beskæftiger sig med delingen i mere end et par meget korte afsnit. Bøgerne "Social Studies 7A & 7B" beskæftiger sig med geografi og historie omhandlende Islamiske imperier i Sydøstasien perioden 1502 til 1856, herunder særligt Mughal imperiet. (Association for Academic Quality 2018: indholdsfortegnelse). (Association for Academic Quality 2018: indholdsfortegnelse).

I bøgerne "Social Studies 8A & 8B" er der ligeledes to afsnit omhandlende geografi og historie. Historiedelen af bøgerne omhandler fra perioden 1857 og frem til Indien og Pakistans selvstændighed. Social Studies 8B periodiser historiekapitlerne om den nationale selvstændighedskamp fra starten af 1900 tallet og frem til 1947, her udvikler der sig et narrativ som følger de vigtigste begivenheder som førte til en Pakistansk statsdannelse, der bliver ligeledes meget tidligt i kapitlerne beskrevet hvorledes Kongrespartiet udelukkende varetog indiske interesser, fx i forbindelse med annulleringen af delingen af Bengalen i 1910, som ellers ville have været til fordel for muslimerne i Østbengalen, som havde et muslimsk befolknings flertal, annulleringen bliver beskrevet som en handling der overbeviste den muslimske befolkning at den hinduistiske attitude ikke ville komme til at tilgodese retfærdighed overfor muslimerne i landet. Herudover bliver ikke-samarbejdsbevægelsen beskrevet som en fælles muslimsk og hinduistisk ledet bevægelse mod den britiske regering, hvor Gandhi og den muslimske aktivist Muhammad Ali Jauhar bliver beskrevet som lederne af bevægelsen. Ali Jauhar bliver i de indiske tekstbøger ikke nævnt overhovedet som en del af ikke-samarbejdsbevægelsen, og bliver i almindelighed heller ikke i de mere almene historieværker omhandlende indisk historie, nævnt som en betydelig del af den første ikke-samarbejdsbevægelse i 1920'erne, hvorfor dette kan ses som et narrativ der skal forsøge at integrere muslimske hovedkarakterer i den indiske selvstændighedsbevægelse, som netop er meget domineret af hinduistiske politikere og aktivister. (Association for Academic Quality 2018: 44-49)

Andetsteds i bogen bliver der ligeledes beskrevet hvorledes Kongrespartiets modvilje, mod at give de muslimske minoriteter øget ret til selvbestemmelse igennem Nehru rapporten, som var en rapport der blev udviklet af Kongrespartiet, som modsvar til Simon Kommissionen, der var en kommission der blev etableret i 1927 og som udelukkende bestod af britiske delegerede. De britiske delegeret skulle udarbejde en ny indisk grundlov med henblik på at give mere selvstændighed til den indiske befolkning og inddragelse i statsapparatet. Nehru-rapporten blev herefter udarbejdet tre måneder senere i 1928, hvor Kongrespartiet udformet deres svar på hvorledes en ny indisk grundlov skulle se ud. Nehru-rapporten bliver beskrevet i negative vendinger i bogen Social Studies 8B, da rapporten ikke tog højde for særskilte valgare sæder til det indiske parlament, hvilket igen bliver fremvist i bogen som et bevis for Kongrespartiets modvillighed til at tage højde for andre interesser end hinduernes. (Association for Academic Quality 2018: 53-54). Rapporten bliver beskrevet således i Social Studies 8B; *“The Nehru Report showed narrow mindedness of Hindus who wanted Muslims to accept Hindus as rulers of India in place of the british... Maulana Muhammad Ali Jauhar declared it a source of eternal slavery and Hindu dominance”*. (Association For Academic Quality 2018: 54).

Herefter forsætter bogen med de politiske stridigheder imellem Kongrespartiet og Den Muslimske Liga, hvor der udvikler sig et særlig narrativ omkring Kongrespartiet, som undertrykker af det muslimske mindretal, hvilket bogen beskriver blev særligt udbredt efter 1937, hvor Kongrespartiet vandt magten i landet (efter en ny reform af landets grundlov i 1935 som gav provinserne i Indien mere selvstændighed i interne anliggender). Herefter bliver der beskrevet at det var årene under Kongrespartiets styre (1937-1939) at det blev gjort klart for den muslimske befolkning, omkring nødvendigheden for et selvstændigt hjemland for Indiens muslimer. Selve delingen bliver i bogen beskrevet meget kortfattet Lord Mountbatten bliver krediteret som manden der overbeviste Gandhi om ”3.juni planen” som den bedst mulige løsning for Indien, herefter er der et afsluttende afsnit omkring Jinnah, som den altafgørende person for Pakistans selvstændighed og som fra 1945 og op til 1946 alene besluttede at skabe et land for Indiens muslimer. (Association For Academic Quality 2018: 57-66).

9.2. Narrativerne i Pakistan Studies (af Muhammad Akram):

Undervisningsbogen "Pakistan Studies - Intermediate Part II" er skrevet af Muhammad Akram og den version som er blevet gennemgået og analyseret, er fra 2019. Bogen er godkendt af Federal Board of Intermediate and Secondary Education. Information om bogens formål og forfatter indgår ingen steder i selve bogen, og har også været svært at finde frem til andre steder på nettet. Bogen er erhvervet i byen Lahore og repræsenterer derfor muligvis kun denne regions fortolkning af delingen i 1947, da de forskellige regioner i området som sagt har forskelligt pensum og undervisningsmateriale. Bogen er tiltænkt til elever i 12.klasse.

Bogens narrativ centrerer sig særligt meget omkring Islam som basis for den pakistanske statsdannelse og muslimernes undertrykkelse i Indien før 1947, samt Muhammed Ali Jinnah som hovedpersonen bag Pakistans dannelse i mellemkrigstiden. Bogen er ligeledes langt mere autoritativ i sin historiefortælling og udlæggelse af de historiske begivenheder, Akram lægger ikke op til nogen form for diskussion, omkring de mange mulige årsager til delingen i 1947 og de efterfølgende masseemigreringer, som de indiske tekstbøger forsøger at diskutere. Herudover adskiller bogen sig også med en hel del større narrative udeladelser og større antagonisme mod Kongresspartiet og Indien (end fx de indiske narrativer havde omkring Den Muslimske Liga). (Akram 2019: 2-23)

Akram starter bogen med at introducere de fem nøglekomponenter i den pakistanske ideologi og som basis for landets dannelse; (1) Laboratory for Islamic principles, (2) guiding principles of Islamic state, (3) democracy, (4) social justice, equality and (5) fundamental human rights. Disse nøglekomponenter fungerer langt hen ad vejen i Akram's bog som de fire narrative principper som Akram bygger sin fortælling op omkring den indiske deling i 1947. (Akram 2019: 1-3). Akram pointerer at Pakistans dannelse ikke blot handlede om at tilegne sig jord, men som et sted hvor muslimer i de nordvestlige og nordøstlige indiske områder frit kunne praktisere deres tro. Akram bruger herefter et citat fra Jinnah for at cementere sin pointe om Pakistan som mere end blot en ny stat: "*Pakistan was meant to be a laboratory for proving the validity and truth of the islamic principles*". (Akram 2019:2)

Den anden grundsten i landets ideologi er Islam værende den ledende autoritet hos regeringen, domstolene og staten. Endnu et citat fra Jinnah bliver brugt for at retfærdiggøre denne pointe: *"Only the Qur'anic injunctions control our behaviour in the society and in politics"*. Den tredje grundsten i landets ideologi er demokrati, hvor demokratiske principper bliver beskrevet som værende forenelige med de islamiske, der bliver dog aldrig gået i dybden med hvad de demokratiske principper er. Den fjerde nøglekomponent er social retfærdighed og lighed i det Pakistanske samfund, mens den femte og sidste grundsten er basale menneskerettigheder. Her beskriver Akram hvorledes lederskabet i Kongresspartiet under selvstændighedsperioden, fik den muslimske minoritet til at føle sig forskelsbehandlet og var bange for at blive undermineret af hinduerne i et samlet og selvstændigt Indien. Dette var en af de store motivationer for statsdannelsen af Pakistan, hvor Akram igen citerer Jinnah, som dannede Pakistan som en modsætning til Indien, hvor de religiøse mindretals menneskerettigheder ville blive beskyttet. Akrams måde at beskrive det indiske lederskab i Kongresspartiet er herudover meget forsimplet, hvor han deler lederskabet op i to grupper; de moderate og ekstremistiske. Begge grupper bliver betegnet som hinduistiske moderate eller hinduistiske ekstremister, og Kongresspartiet som helhed bliver også betegnet som et hinduistisk parti, uden at tage højde for deres sekulære værdier. (Akram 2019:2-15).

Herefter giver Akram sig til at beskrive de vigtigste begivenheder som førte til Pakistans dannelse, her giver Akram et narrativ som baserer sig på muslimske hovedaktører i stedet for de traditionelle indiske såsom Nehru og Gandhi. Akram's narrativ starter fra 1857 med Aligarh bevægelsen som var en bevægelse ledt af Sayyid Ahmad Khan, som ville højne uddannelsesniveaet hos den muslimske befolkning i Indien ved at implementere et mere engelskpræget uddannelsessystem og skabe en større tilknytning af den muslimske befolkning til det britiske embedsværk i Indien, narrativet slutter ved delingen af Indien i 1947. (Akram 2019:4-23).

I forhold til årsagerne til delingen af landet i 1947, fokuseres der særligt på årene 1945-46 og på de såkaldte Simla Konferencer, og dannelsen af en midlertidig regering bestående af indiske politikere indtil opnåelse af fuld selvstændighed. Under Simla Konferencerne foreslog briterne en

indisk union, hvor de forskellige indiske provinser ville blive inddelt i forskellige grupper, baseret på muslimske og hinduistiske majoriteter, hvilket blev accepteret af Den Muslimske Liga. Dog beskriver Akram hvorledes den Muslimske Liga måtte trække sig fra planen, da først Kongresspartiet afviste planen og opdelingen af provinserne, hvorefter der bliver beskrevet hvorledes den britiske Viceroy ikke overholdt sin aftale om at i stedet tilbyde Den Muslimske Liga en plads i den midlertidige regering, hvorfor Jinnah og hans parti trak sig helt ud af forhandlingerne om en fælles samlet indisk union. Selvom den Muslimske Liga sidenhen blev inviteret til at danne en midlertidig regering med Kongresspartiet, var uoverensstemmelserne for store iblandt de to partier, hvilket ifølge Akram beskriver som hovedårsagen til delingen. (Akram 2019: 13-23).

Herudover blive de etniske udrensninger som blev foretaget af både muslimske, sikhs og hinduistiske grupperinger beskrevet i et meget kort afsnit, man får som læser ikke den store forståelse hvilke konsekvenser delingen fik for mange millioner af familier i både Indien og Pakistan. Herudover bliver de etniske udrensninger beskrevet som noget der kun skete for de muslimske befolkninger. (Akram 2019: 37-38).

9.3. Analyse og diskussion

I de indiske tekstbøger var det ofte Gandhi og Nehru som blev refereret til, i deres kamp for at opnå indisk selvstændighed, disse personer er stort set udeladt i forbindelse med selvstændighedskampen i Akrams narrativ. Gandhi bliver nævnt et par gange, fx i året 1919 hvor Gandhi støttede og iværksatte sin "non-corporation movement" i forbindelse med Kalifat-bevægelsen i landet, hvor muslimske ledere i Indien var utilfredse og gjorde oprør mod delingen af det ottomanske rige. Gandhis støtte til denne kampagne bliver også nævnt i de andre tekstbøger, men Akram udelader til gengæld at nævne Gandhis mange andre demonstrationer og bevægelser som han iværksatte mod det britiske styre under mellemkrigstiden, fx den førmtalte Rowlatt-lov. Gandhi bliver ikke beskrevet med direkte negative konnotationer, men man forstår ud fra Akrams narrativ aldrig rigtigt Gandhis betydning for de to landes selvstændighed, Gandhi fremstår derfor som en mindre birolle i Akrams narrativ. Akram lister herefter en række begivenheder op i

punktform, som var betydelige for den pakistanske selvstændighed, hvor de fleste af disse daterer tilbage til 1920'erne. (Akram 2019: 10-14).

I Akrams narrativ er der også en del historiske udeladelser, da denne kort efter beskrivelsen af Kalifat-bevægelsen, springer Akram frem til 1940 til den såkaldte Lahore Resolution, hvor forskellige muslimske ledere diskuteret og agiteret for en række selvstændige muslimske stater, i de områder hvor muslimerne udgjorde majoriteten. (Akram 2019:10-15). Akram udelader en række nøgle begivenheder i 1930'erne som ligeledes havde en stor betydning for den indiske selvstændighed, hvor særligt Kongresspartiet og Gandhi havde en stor indflydelse i selvstændighedskampen. Årsagen til dette spring i tid kan skyldtes den Muslimske Liga i 1930'erne havde meget lidt indflydelse på den muslimske befolkning og den politiske scene i Indien, hvor særligt de dårlige valgresultater i 1937 til de provisionelle valg, var et tilbageslag for Den Muslimske Ligas påstand som værende enerepræsentanter for den muslimske befolkning i Indien.

I forhold til selve delingen er narrativet ligeledes fokuseret på Jinnah og den Muslimske Liga som hovedpersonerne, Jinnah bliver generelt beskrevet som villigt til at forhandle og indgå kompromiser med de indiske politikere fra Kongresspartiet, og Kongresspartiet bliver beskrevet som værende som uforstående overfor Jinnah's krav. Akram følger derfor et klassisk pakistansk narrativ om hvorledes Kongresspartiets uvillighed til at lade Den Muslimske Liga være en del af den siddende regering, var hovedårsagen til at Jinnah måtte se sig nødsaget til at kræve et selvstændigt Pakistan. Selvom Akram i tidligere konferencer og taler nævner Jinnah's stålsatte kamp for et selvstændigt Pakistan, hvilket ikke bliver diskuteret som en mulig forhandlingstaktik, hvilket andre historikere har påpeget (mere om dette i afslutningen af dette afsnit), hvorfor man som læser bliver uforstående for Jinnah's accept af en Indisk Union under Simla Konferencerene.

Herudover følger Akram ligeledes et narrativ omkring muslimerne som en homogen entitet, og den Muslimske Liga som værende partiet som varetog alle muslimernes interesser. Der bliver aldrig nævnt de mange intellektuelle eller andre muslimske partier som enten agiteret for et samlet Indien og var imod en deling eller de regionale partier som var mere interesseret i øget regional magt. Akram beskriver alle muslimer som værende for et selvstændigt Pakistan, og

beskriver ligeledes endda flere steder hvorledes de store ikke-muslimske mindretal i de muslimsk domineret områder fuldt ud støttede et selvstændigt Pakistan, da en pakistansk stat i større grad ville beskytte deres rettigheder. (Akram 2019:5-22).

Undervisningsbogen følger derfor et meget ensidigt narrativ af delingen, med Jinnah og den Muslimske Liga som hovedaktørerne, bogen udelader den meget forskelligartet kamp for selvstændighed fra kommunister, nationalliberale, sekulære, muslimer, hinduer og sikhs m.m. som alle havde en andel den indiske selvstændighed. Herudover er undervisningsbogen ligeledes meget antagonistisk i forhold til dens beskrivelser af Kongrespartiets ledere, som bliver beskrevet som hinduistiske ekstremister og danner ligeledes et homogent billede af muslimerne under selvstændighedsbevægelsen, og som alle var for en selvstændigt ny selvstændig muslimsk nation. I slutningen af kapitlet er der ligeledes en række opgaver, men i modsætning til de nyere indiske undervisningsbøger som opfordrer eleverne til at diskutere de historiske begivenheder, er disse opgaver i Akrams bog, mere orienteret omkring paratviden, fx hvilke år en bestemt tale, forhandlinger, rapporter fandt sted eller udgivet.

9.4. Narrativerne i Pakistan Studies (af Rabbani):

Ikram Rabbanis undervisningsbog "Pakistan Studies" er fra 2005 og bruges på de pakistanske universiteter, hvor faget Pakistan Studies er obligatorisk i de fleste fag for at få en universitetsuddannelse. (Pakistan Today 2020. Hentet den 29. august 2020 fra <https://www.pakistantoday.com.pk/2020/06/15/compulsory-courses/>)

Rabbani har et narrativ som er meget lig Akrams, dog er bogen mere detaljeret omkring de forskellige begivenheder fra selvstændighedsbevægelsen siden 1857 til og med delingen i 1947, hvilket nok skyldtes at bogen bliver brugt i på et højere uddannelsesplan. Rabbani følger ligeledes det samme narrativ omkring nødvendigheden af en deling af landet, hvor Rabbani ligeledes starter med Syed Ahmed Khans kamp for bedre uddannelse af Indiens muslimer. Rabbani fokuserer ligeledes på den muslimske kamp for en selvstændig nation, men i stedet for et karakterbaseret narrativ som hos Akram, er Rabbani's fokus mere på den Muslimske Liga og de store politiske kampe som partiet havde med Kongrespartiet. Rabbani har ligeledes de store historiske

begivenheder i mellemkrigstiden, som spillede en afgørende rolle for den muslimske selvstændighed, bl.a. Kalifat-bevægelsen, ikke-samarbejdsbevægelsen hvor både muslimer og hinduer gjorde fælles front mod briterne og valgene til de provinsielle regeringer i 1937 og 45-46. Rabbani har ligeledes, hvis ikke et større anti-hinduistisk narrativ som hos Akram, hvor Kongresspartiet bliver beskrevet som et ensidigt hinduistisk parti der arbejder for et overherredømme over muslimerne i Indien, samtidig med at der løbende i bogen bliver pointeret de store forskelligheder mellem den hinduistiske og muslimske kultur. (Rabbani 2005:36-66).

Gandhi bliver ligeledes beskrevet i yderst negative vendinger fx i forbindelse med "The Second Roundtable Conference" i London, hvor Gandhi også deltog, konferencen havde bl.a. til formål at udrede konflikterne imellem de hinduistiske og muslimske befolkningsgrupper i Indien. Rabbani skriver således om Gandhis politiske intentioner på konferencen: *"Gandhi adopted a stubborn and childish attitude on all matters in the beginning. When the minority issue was presented in the conference, Gandhi refused to accept any rights of the minorities and demanded that the minority committee should be disbanded. He claimed that he being the sole representative of Congress represented the Indian people... Gandhi did his best to prove India as one nation and nationality so that he alone could claim represent the Indian people alone... Gandhi insisted that there where was only one nation in India which were Hindus"*... Rabbani anvender her et narrativ om Gandhi som stærkt anti-muslimsk og som en person som ikke havde i sinde at varetage andre interesser i landet, end sin egen befolkningsgruppe. Dette kan ses som et argument for Rabbanis eget overordnet narrativ om nødvendigheden for en pakistansk stat, således at det muslimske mindretal i Indien, kunne undgå at blive undertrykt. (Rabbani 2005: 58-59).

Det anti-hinduistiske narrativ bliver særligt tydeligt i de afsnit som omhandler om det provinsionelle valg i 1937, hvor provinsregeringerne fik mere magt med bl.a. retten til at udarbejde love til egne provinser og indførelsen af parlamentariske valgsystemer i de (11 opdelt) provinser. Rabbani fremlægger i modsætning til Akram, de skuffende valgresultater til Den Muslimske Liga, uden dog at redegøre for årsagerne til valgresultaterne i de forskellige provinser. Rabbani bruger dog valgnederlaget til at forklare om Kongresspartiets "inhumane" og "tyranniske" styre i de 8 provinser hvor de havde vundet valgene og dannet provinsregeringer. Rabbani

beskriver Kongresregeringerne som i vendinger såsom; regime, oligarki og som et absolutistisk styre der var domineret af Gandhi. Rabbani beskriver endvidere hvorledes hinduerne begyndte at indføre hindunationalistiske reformer og reformer som havde til formål at undertrykke muslimerne i landet, og forhindre dem i at praktisere deres egen tro. Rabbani beskriver bl.a. love som gjorde det forbudt at spise ko og kalvekød, hvorledes bønnekaldene fra moskerne i landet blev forbudt, hindu blev indført som det officielle sprog og hvorledes muslimerne i landet blev ofre for systematiske overfald og overgreb. Rabbani beskriver disse reformer og politikker som Kongrespartiets systematiske forsøg på at udrydde den muslimske kultur i landet, Rabbani beskriver ligeledes at det var Nehru's agenda under denne periode at ødelægge Den Muslimske Liga som den eneste repræsentative stemme for landets muslimer, ved at indføre en politisk kampagne som skulle føje flere muslimske medlemmer og stemmer til sit eget parti. (Rabbani 2005: 62-65).

Kongrespartiets reformer og styre efter valget i 1937 bruger Rabbani til at fremhæve narrativet omkring nødvendigheden for en Pakistansk stat; *"By 1937 the muslim political leaders were compelled to give serious consideration to the partition of India. The atrocious Congress rule had intensified suspicions amongst muslims who dreaded the hindu domination in the event of the british leaving the country"*. (Rabbani 2005: 66). I forhold til selve de forskellige forhandlinger der ultimativt førte til delingen af landet, fremhæver Rabbani ligeledes de mange politiske uenigheder imellem Kongrespartiet og Den Muslimske Liga. Rabbani fremhæver hvorledes Jinnah og Den Muslimske Liga advokeret fra 1940 og frem, for en selvstændigt Pakistansk stat, mens Kongresspartiet og Gandhi var modstandere af dette. Rabbani fremhæver ligeledes at den konstante brudte tillid fra Kongrespartiet førte til at Den Muslimske Liga ikke kunne gøre andet end at forlange et selvstændigt land for Indiens muslimer, her beskriver Rabbani bl.a. forhandlingerne mellem den britiske regering, Kongrespartiet og Den Muslimske Liga i 1946 som den britiske Premier minister Lord Attlee annonceret som *"The Cabinet Mission Plan"*, hvor Rabbani beskriver hvorledes Kongrespartiet ikke kunne acceptere inklusion af en midlertidig regering bestående af medlemmer fra Den Muslimske Liga. (Rabbani 2005: 68-76). De forskellige delinger i landet bliver af Rabbani beskrevet som uretfærdige og partiske, her skildrer Rabbani fx hvorledes to områder Gurdaspur og Batala indgik i den indiske stat, selvom de

to områder havde en muslimsk majoritetsbefolkning. Herudover bruger Rabbani også en inkonsistens logik i forhold til inddelingen af Kolkata til Indien, Rabbani beskriver at byen havde en klar hinduistisk majoritetsbefolkning, men at områdets økonomiske vækst var opnået via handel og ressourcer fra Øst-Bengalen (hvor muslimerne var i flertal), hvorfor Pakistan havde en stærk ret til byen, hvilket er et argument man kunne bruge til mange af de områder som Pakistan fik tildelt. Herudover følger Rabbani ligeledes det samme narrativ som Akram i forhold til de etniske udrensninger af muslimer, hinduer og sikhs i forbindelse med delingen. Her fortæller Rabbani ensidigt om de overgreb og etniske udrensninger der blev begået mod muslimerne. (Rabbani 2005: 75-76, 84-85). Rabbani går dog endnu længere end Akram, og beskriver de etniske udrensninger som systematiske planlagt af hinduerne og sikhsene, uden at gå i dybden med hvilke specifikke politikere eller politiske institutioner som havde i gangsat de forskellige drab og overgreb, men beskriver dem blot således; *"Hindu and Sikh rulers of states played the most inhuman and ignoble role in this horrible tragedy in the history of mankind. They fully co-operated with Hindus and Sikhs in the ruthless slaughter of Muslims refugees"*. (Rabbani 2005: 84).

9.5. Analyse og diskussion

Rabbani's undervisningsbog følger et ekstremt nationalistisk orienteret narrativ der må tolkes som et forsøg på at forklare nødvendigheden for den pakistanske stats dannelse, dette narrativ starter allerede fra slutningen af 1800-tallet med Sir Syed Ahmed Khan, herefter bliver der gengivet de mange konflikter imellem Kongrespartiet og Den Muslimske Liga, hvor Kongrespartiet i det store hele bliver beskrevet som uvillige til at tage højde for det muslimske mindretals ret til mere selvbestemmelse i landet og indflydelse i de politiske institutioner. Der bliver ligeledes udeladt de andre muslimske stemmer som i mellemkrigstiden advokeret for et samlet Indien, Union Partiet bliver nævnt i forbindelse med valget i 1937, men efter valgene i 1945-46 fremsætter Rabbani ligeledes Den Muslimske Liga som den eneste repræsentative stemme for Indiens muslimer. Herudover er der ligeledes de samme udeladelser som i Akrams undervisningsbog i forhold til de mange ikke-muslimske indere som havde en stor andel af et selvstændigt Indien og Pakistan, særligt ledende karakterer fra Kongrespartiet som ikke inkluderet, hvilket kan skyldes at de ikke passer ind i narrativet om den muslimsk ledet kamp for et selvstændigt Pakistan. Herudover er Rabbanis tekstbog ligeledes meget autoritativ, da den gengiver en meget bestemt historie, som

ikke lægger op til nogen former for diskussion, fx med forskellige årsager og teorier til den stigende kommunalisme i Indien i mellemkrigstiden som havde en indflydelse på delingen i 1947. Rabbani har ligeledes et meget deterministisk perspektiv på Pakistan dannelsen, fx i Rabbanis analyse af Lucknow-pagten i 1916, hvor de hinduistiske og muslimske politikere blev enige om at tilføje valgsæder som udelukkende skulle besættes af muslimske borgere, dette anser Rabbani som et signifikant moment, som påviste at landet på et tidspunkt måtte deles op, for løse de mange hindu-muslimske konflikter og at de hinduistiske politikere anså for første gang muslimerne som en separat nation. Der følger i afslutningen af kapitel ligeledes et par arbejdsspørgsmål til de to kapitler, hvor arbejdsspørgsmålene centrerer sig om at kunne besvare rigtigt på forskellige årstal og begivenheder, hvor der i modsætning til de indiske tekstbøger blev lagt op til forskellige diskussionsspørgsmål til læserne. (Rabbani 2005: 45-75).

Narrativerne i Pakistan Studies (af Sarwar)

Muhammad Sarwars "A Textbook of Pakistan Studies" er ligeledes en bog som er beregnet til universitetsstuderende hvilket fremgår på forsiden af bogen; "*for B.A., B.Sc., B.Com, professional degree & Competitive Examinations*". Sarwar anfører i introduktionen i bogen, at alle pensum anvisninger er blevet overholdt. (Sarwar 2019: iii-iv).

Muhammad Sarwars Pakistan Studies følger i de store dele ligeledes Rabbani's anti-hinduistiske narrativ, og har ligeledes et stort fokus på Den Muslimske Liga og Muhammed Ali Jinnah og deres kamp for et selvstændigt Pakistan. Sarwar følger den samme historiske periodisering for den pakistansk/indiske selvstændighedskamp som Rabbani, med Sepoy oprøret i 1857. Sarwar starter dog sin anti-hinduistiske linje allerede fra 1857, hvor han fremhæver hvorledes nederlaget i 1857, primært havde en effekt på den muslimske befolkning i landet, da Sarwar fortæller det var dem som arkitekterne bag oprøret, dette resulteret således i at en række ekstremistiske hinduer udnyttede deres højere uddannelsesniveau og tilknytning til briterne, ved at skade muslimske symboler og ydmyge de forskellige muslimske samfund. (Sarwar 2019:58-59). Sarwar har ligeledes et større fokus på Kongrespartiet end Akram, og har ligeledes et afsnit som omhandler deres oprindelse og politiske motiver. I sin analyse af den indiske kamp for selvstændighed gennemgår Sarwar herefter de store politiske begivenheder, forhandlinger og diskussioner hvor han

gennemgår Kongrespartiets objektiver og mål og sammenligner dem med Den Muslimske Liga. Kongrespartiet bliver i Sarwars narrativ også beskrevet som et primært hinduistisk parti, og gør det klart at det derfor ikke var muligt for de muslimske politikere at kunne få politisk magt i landet, da Kongrespartiets dybereliggende motiver var at etablere en hinduistisk nation, og ikke ville varetage de muslimske borgeres interesser, hvilket for Sarwar var hovedårsagen til den Muslimske Liga's dannelse i 1906. (Sarwar 2019: 58-109).

Det er et gennemgående narrativ for Sarwar at pointere hvorledes Kongrespartiets gentagende gange ikke ønsket at varetage muslimske interesser fx i forbindelse udarbejdelse af en ny forfatning i Indien i 1928 i den såkaldte Nehru rapport hvor Kongrespartiet udarbejdet deres krav og forslag til hvorledes en ny indisk forfatning skulle se ud, beskriver Sarwar Nehru rapporten således: *"Congress was opposed to all such moves as aimed at the betterment of the muslims. By virtue of its majority position, the congress aspired to have complete control over the indian affairs"*. (Sarwar 2019:87). Kongrespartiets forskellige uenigheder med Den Muslimske Liga angående en ny forfatning og sammensætning af landet, kan tolkes som et overordnet narrativ Sarwar bruger for at retfærdiggøre den pakistanske statsdannelse. (Sarwar 2019: 60-64,86-87).

Analyse og diskussion

Fælles for alle de pakistanske narrativer er hvorledes de beskriver Den Muslimske Liga som værende partiet som var repræsentanter for hele den muslimske befolkning, men som beskrevet tidligere under de indiske narrativer, havde Den Muslimske Liga ikke den store popularitet blandt den muslimske befolkning igennem 1920'erne og 30'erne, og havde problemer fra stiftelsen i 1906 til slutningen af 1930'erne med at tiltrække nye partimedlemmer, hvorfor det først var i 1940'erne da Jinnah ændrede sin politiske strategi, fik en større folkelig tilslutning. (Nanda, B.R. 2010: 190-192) (Jalal, Ayesha 1985: 4).

De Pakistanske narrativer udelader ligeledes en del omkring Jinnahs politiske overbevisninger og religiøsitet. I starten af sin politiske karriere og frem til 1937 var Jinnah en indisk nationalist som kæmpede for en samlet muslimsk-hinduistisk front mod det britiske styre. Jinnah dannede Den Muslimske Liga som en organisation som kunne varetage de muslimske interesser indenfor et

samlet Indien, og ikke med det formål at skabe en ny separat stat. (Jalal, Aeysha 1985: 7-15), (Nanda, B.R. 2010: 186-193). Historikeren Bal Ram Nanda argumenteret ligeledes for at Jinnahs kamp for muslimerne i Indien, ikke til at starte med var en religiøst betinget kamp, men et spørgsmål om at beskytte basale borgerrettigheder, Nanda citerer ligeledes Jinnah under et forsamlingsmøde i byen Peshawar for at sige; *'If out of the 80 million Indian Muslims I can produce a patriotic and liberal-minded nationalist bloc, who will be able to march hand in hand with the progressive elements in other communities, I will have rendered a great service to my community'* (Nanda, B.R. 2010: 186).

Jinnahs indisk nationalisme bliver ikke nævnt i de pakistanske narrativer, med undtagelse af Rabbani's Pakistan Studies, som har et afsnit omkring Jinnahs politiske samarbejde med Kongrespartiet og Jinnahs kamp for en fælles muslims-hinduistisk ledet kamp mod briterne, for at opnå indisk selvstændighed. Rabbani slutter dog afsnittet af med at forklare hvorledes Kongrespartiets uvillighed til at dele regeringsmagten i de forskellige provinsregeringer, efter valgene i 1937, samt undertrykkelsen af muslimerne under disse regeringer, gjorde at Jinnah reorganiserede den Muslimske Liga, med fokus på at finde løsninger på muslimernes undertrykkelse. (Rabbani 2005:15-18).

Det dårlige valgresultat i særligt de muslimske majoritetsområder til provinsvalgene i 1937, gjorde at Jinnah indså at det ikke kunne lade sig gøre at vinde den muslimske befolkning med sig, med udelukkende liberalnationalistiske mål og retorik. Derfor besluttede Jinnah at ændre retorisk fremgangsmåde og begyndte fra 1937 frem og anvende en mere islamistisk retorik, og rettede herefter sin kritik mod Kongrespartiet og ikke den britiske kolonimagt. Derfor begyndte Jinnah at holde taler i moskéer og indså nødvendigheden i at skabe alliancer imellem de forskellige regionale provinsledere særligt i Punjab og Bengalen. Jinnah var en vestlig uddannet advokat som klædte sig som en engelsk gentleman, han gik ligeledes ikke særlig meget op i islamiske traditioner og praksisser, og var endda modstander af de separate valgsæder til muslimerne som blev indført i 1906, da han mente at religion og politik burde holdes adskilt. (Nanda, B.R. 2010: 215-220), (Panigrahi, Devendra 2004: 18-19).

Nanda giver et eksempel på Jinnahs religiøsitet, hvor han gengiver Jinnahs besøg til en moske i Lahore sammen med hans ven K.L. Gauba, hvor Jinnah var tilstede for at dæmme en samtidig muslimsk-sikh konflikt i byen; *"Jinnah was reluctant to make a personal appearance at the mosque as he was accustomed to conducting his political campaigns from his armchair and from his palatial mansion on Bombay's Malabar Hill. 'But Gauba', he said, 'I have never been to a mosque. I would not know what to do I am not very good either at prayers.'* Gauba replied, *'but you have only to follow me'".* (Nanda, B.R. 2010: 182-183). De pakistanske narrativer udelader derfor den politiske udvikling i 1937 var afgørende for Jinnahs islamiske retorik, i alle de pakistanske narrativer bliver Jinnah og Islam knyttet tæt til hinanden, som ideologisk udgangspunkt for dannelsen af Pakistan, hvilket har et bestemt performativt udgangspunkt, som vil blive diskuteret i afsnittet omkring skoletekstbøgernes nation building proces.

Et stort fokuspunkt for alle de pakistanske narrativer er omkring den indiske undertrykkelse af de muslimske minoriteter i mellemkrigstiden, særligt efter 1937 hvor særligt Rabbani er meget kritisk overfor Kongrespartiet. Her bliver der i narrativerne bl.a. nævnt indførelsen af hindi i de muslimske majoritetsområder folkeskoler (hvor lokalsprogene bl.a. var punjabi, urdu m.m.), valget af Bande Matraam som nationalsang og ophængninger af det hinduistiske trefarvet flag ved offentlige institutioner. Nanda fremviser dog hvorledes at påstanden om systematisk undertrykkelse af det muslimske mindretal er svært at anderkende, ved at fremvise rapporter fra de forskellige britiske guvernører i de forskellige regioner, og som havde interesse i at opretholde lov og orden, fremviste rapporter til den indiske Raj, hvor de tilkendegav at de ligeledes ikke kunne finde tegn på systematisk undertrykkelse af muslimerne, i de Kongresledet provinsregeringer. Selvom der skete isoleret hændelser hvor muslimer blev overfaldet eller diskrimineret i de Kongresledet provinsregeringer, og der var problemer i landsbyområder om at opretholde lov og orden, som netop resulteret i at etniske minoriteter blev udsat for undertrykkelse, vold eller diskrimination, var dette dog ikke noget som blev godkendt fra Kongrespartiet. (Nanda, B.R. 2010: 224-228), (Metcalf, Barbara D. & Thomas R. Metcalf 2012:196-197).

De pakistanske narrativer fokus på den indiske undertrykkelse i 1937 kan tolkes som et forsøg på at legitimere behovet for en pakistansk statsdannelse hvor muslimerne frit kunne udøve deres religion, dog er det muligt at disse systematiske hinduistiske undertrykkelser af muslimerne kan være stærkt overdrevet, selvom der i Indien i 1930'erne var en anspændt atmosfære og sekterisk vold imellem hinduerne og muslimerne, er det muligt at overveje som Nanda ligeledes at anfører, at Jinnah anvendte "undertrykkelsen" af det muslimske mindretal som en politisk strategi, da han hverken kunne kritisere de magtfulde muslimske jordejere i Punjab, Sind og North Western Frontier Provinces, eller håbe på et samarbejde med Kongrespartiet med Nehru i spidsen, som netop ikke anderkendte minoritetsproblemerne. (Nanda, B.R. 2010: 224-228),

10. Den officielle erindringspraksis

Det vil i de nedestående analyseafsnit undersøges den officielle erindringspraksis af de øverste statsoverhoveder i henholdsvis Pakistan og Indien, i deres forskellige selvstændighedstaler. Der vil i nedestående afsnit blive lagt fokus på formidlingen og narrativerne af delingen af Indien i 1947 og de selvstændighedskampe der lå til forud før delingen og selvstændigheden i 1947, med udgangspunkt i de forskellige statsoverhoveders selvstændighedstaler, og undersøge hvad den officielle erindringspraksis bruges til politisk.

10.1 Selvstændighedstalerne af Manmohan Singh

Den indiske selvstændighedsdag (15. august) er en af i alt tre nationale helligdage i landet, dagen bruges huske og fejre selvstændigheden fra det britiske kolonistyre. Dagen bliver markeret med forskellige festiviteter, politiske taler, parader, flaghejsnings ceremonier m.m. Dagen før den indiske selvstændighedsdag er der tradition for at den indiske premierminister lever en televiseret tale til nation (kendt som "Adress to the nation"). (National Today 2020. Hentet den 23. august fra <https://nationaltoday.com/indian-independence-day/>), (Indian Express 2020. Hentet den 23. august fra <https://indianexpress.com/article/lifestyle/life-style/independence-day-2020-history-importance-and-significance-of-the-day-6548948/>).

Der vil nu med udgangspunkt i Manmohan Singhs selvstændighedstaler fra 2005 til 2010 analyseres dennes narrativ og erindringspraksis omkring delingen i 1947 for at se om det ligeledes afspejler de samme narrativer som NCERT's skolebøger fra samme periode. Baggrunden for at analysere Singhs taler skyldtes at denne var premierminister under landets udarbejdelse og implementering af Indiens "National Curriculum Framework 2005" som vil blive analyseret senere, og som ligeledes lagde grundlaget for indholdet af de indiske tekstbøger der blev undersøgt tidligere.

Premierminister Singhs selvstændighedstaler er først og fremmest tydeligt påvirket af den politiske kontekst talerne er skrevet i, talerne bliver brugt som et politisk værktøj til at formidle samtidige politiske udfordringer og italesætte de ændringer som Singhs regering selv har været med til at istandsætte. Alligevel er det bemærkelsesværdigt at der i de seks taler bliver nævnt meget lidt omkring selve selvstændighedskampene og delingen i 1947 bliver kun nævnt i alt 2 gange i de seks forskellige taler. De få gange Singh nævner selvstændighedskampen i mellekrigstiden og delingen i 1947, er der en nogle imellem Singhs narrativer og narrativerne i tekstbøgerne, hvor det er tydeligt at spore den samme overordnet konstrueret "grundfortælling" omkring Gandhi som landets befrier. I selvstændighedstalen fra 2005 bliver Gandhi's bestræbelser på selvstændigheden nævnt, og hvordan han rystede en af de største imperier i verden. Gandhi bliver herefter brugt som referenceramme for hvordan Indien i 2005 klarer sig med hensyn til bekæmpelse af fattigdom, og økonomisk vækst. Singh bruger herefter størstedelen af sin tale fra 2005, til at beskrive hvorledes forskellige politikker i fx landbrug og uddannelsessektorerne skal mindske den socioøkonomiske ulighed og skabe vækst i landet. (Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India 2006: 28-38).

I Singh's tale fra 2006 bliver der igen brugt meget tid på at tale om økonomisk vækst, social ulighed, infrastruktur, landbrugsreformer m.m. Herudover er talen også præget af terrorhandlingerne i Mumbai som Singh lover at slå hårdt ned på. Der bliver herudover til sidst i talen kort nævnt hvorledes at Indiens mange forskellige religioner, kaster og kulturer måske er forskellige fra hinanden, men at de alle stadigvæk er indere, og derfor må alle arbejde sammen for at sikre landets fremtid. (Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India 2006: 28-38). I

talen fra 2007 indleder Singh også med at fremhæve Gandhi og dennes drøm om et selvstændigt Indien, Singh forklarer at Gandhi's drøm om et frit Indien først vil være komplet når fattigdommen i landet er udryddet. Singh bruger herefter tiden på at outline en "ny" vision på landets fremtid: *"An India that is united despite its many diversities. An india that is not divided by caste, creed or gender..."* Denne vision fortæller Singh er skabt af en stolt arv fra den nationale bevægelse i mellemkrigstiden der fik skabt et selvstændigt Indien. Igen bliver størstedelen af talen anvendt på at tale om samtidens problematikker og de politikker som Singh gerne vil indføre i landet, delingen bliver ikke nævnt overhovedet. (Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India 2007: 73-75, 359-362).

De samme tendenser gør sig gældende i talerne fra 2008, 2009 og 2010 hvor Singh starter ud med at referere et citat fra enten Gandhi eller Nehru og herefter bruger deres citat som en referenceramme for hvordan landet klarer sig, hvorefter Singh bruger størstedelen af sine taler på at tale om de politiske taler han gerne vil indføre. Meget lidt af selvstændighedstalerne bliver brugt på at huske tilbage på selvstændigheden og særligt delingen. Dette kan skyldes at Singh gerne ville mindske fokussen på delingen i 1947 og de etniske konflikter som udsprang af delingen, særligt fordi at Singh i flere i sine taler gerne vil skabe et mere forenet Indien. (Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India 2007: 9-18), (Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India 2008: 12-15), (Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India 2006: 28-38), (Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India 2012: 25-32), (Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India 2014: 6-13), (National Informatics Centre u.å.).

Diskussion

Ud af de 6 bind (bind 1, 2, 3, 4, 6 og 7) med Singh's taler er der ikke en eneste tale som omhandler selve delingen i 1947. I stedet er der mange taler hvor Singh omtaler Indien som et pluralistisk land med plads til alle religioner og refererer mange gange til landets grundlov, som sikrer alle værende lige for loven. Derfor er det tydeligt at aflæse ud fra selvstændighedstalerne såvel som andre politiske taler af Singh, at denne også tilhører den fløj af Kongresspartiet som opfordrer til religiøs harmoni i landet, en sekulær retsstat hvor særligt personer som Nehru, Gandhi og Rajiv Gandhis politiske arbejde bliver brugt som inspirationer og eksempler på et Indien, som Singh

gernre vil følge. Dette kan forklare rammesætningen i de indiske tekstbøger som tidligere er blevet analyseret, da disse ligeledes afspejler et fokus på religiøs, etnisk og kulturel samhørighed og respekt. (Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India 2005: 287-290), Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India 2006: 43-46), Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India 2007: 73-75, 359-362).

Dette er særligt tydelig i en tale fra maj 2007, som er 150 året for Sepoy-oprøret som var et oprør mod det britiske styre i 1857. Her fremhæver Singh hvorledes både muslimer og hinduer kæmpede sammen mod briterne, og bruger dermed den historiske begivenhed til at fastlægge hvorledes samhørigheden imellem hinduer og muslimer har et historisk bindeled: *"That is why the struggle of 1857 took a national and racial but not a communal turn. In the fight for freedom, Hindus and Muslims stood together shoulder to shoulder. This feeling of unity was found not only in the army but also among the civil population... Above all, we cannot forget the Hindu-Muslim unity that 1857 represented and held out as an example for subsequent generations... It is our responsibility to build a new prosperous India that is inclusive as well as caring. It is our responsibility to build an India marked by harmony between communities, social justice and the equality of all, irrespective of religion, region, language or caste."* (Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India 2007: 82-84).

Det er tydeligt at aflæse at Singh primært bruger selvstændighedstalerne og erindringspraksissen omkring selvstændighedskampen i mellemkrigstiden for Indien som "bevis" og appel til at landets mange forskellige etniske, religiøse og kulturelle enheder godt kan leve fredeligt sammen, og bruger forskellige historiske aktører og begivenheder som belæg for netop dette. Herudover kunne det være interessant at sammenligne indholdet af de nye kommende indiske undervisningstekstbøgers narrativer ud fra den nuværende premierminister Narendra Modis selvstændighedstaler, er en del mere konfrontatoriske i henhold til Pakistan, i hvert fald ud fra dennes seneste selvstændighedstaler.

Hvor Modi's taler fokuserer mindre på religiøs harmoni og tolerance, og bruger i højere grad sine taler til at omtale de indisk-pakistanske konflikter fx vedrørende Kashmir provinsen. Med udgangspunkt i Modis hindu-nationalistiske retorik og politik vil det derfor være interessant at

følge indholdet af de nye undervisningstekstbøger (som blev annonceret i 2019), da der netop vil blive udarbejdet et nyt indisk curriculum framework i slutningen af 2020. (Gohain, Manash Pratim 2019. Hentet den 30. august 2020 fra <https://timesofindia.indiatimes.com/india/national-school-curriculum-overhaul-to-begin-next-month/articleshow/71669074.cms>), (Ibrahim, Azeem 2020. Hentet den 30. august 2020 fra <https://foreignpolicy.com/2020/07/13/modi-india-hindutva-hindu-nationalism-autocracy/>).

10.2. Selvstændighedstalerne af Nawaz Sharif, Mamnoon Hussain og Arif Alvi

Den pakistanske selvstændighedsdag er en ud af seks officielle (ikke-religiøse) helligdage i Pakistan. Det ligeledes sædvane at den pakistanske præsident og/eller premierminister giver en officiel tale til nation i en live tv-tale. For almindelige pakistanere bliver dagen ligeledes brugt på at besøge og bede i moskéer, se og deltage i nationalparader, fællessang, offentlige institutioner har ligeledes tradition for deres egne flaghejsnings ceremonier m.m. (Wikipedia u.å. hentet den 30. august 2020 fra [https://en.wikipedia.org/wiki/Independence_Day_\(Pakistan\)#Official_celebrations](https://en.wikipedia.org/wiki/Independence_Day_(Pakistan)#Official_celebrations)).

I forhold til de pakistanske selvstændighedstaler har det været sværere at finde transskriptioner af Pakistans premierminister Nawaz Sharif (fra hans tredje regeringsperiode fra 2013-2017) og den nuværende premierminister Imran Khan (2018-). På den pakistanske regerings officielle hjemmeside er der kun publiceret en enkelt transskription af Nawaz Sharif's selvstændighedstaler, som er fra 2013. (Prime Ministers Office – Islamic Republic of Pakistan u.å. hentet den 31. august 2020 fra https://pmo.gov.pk/pm_speeches.php).

Selvom der dog uddrag af Sharifs og Khans selvstændigheds taler fra en række indiske nyhedsmedier, er disse dog blevet valgt fra grundet muligheden for selektivt uddrag fra disse medier, i forhold til hvad de selv fokuserer på ud fra deres egne agendaer. I stedet er Sharifs tale fra 2013 blevet suppleret med den pakistanske præsidents Mamnoon Hussain (præsident under Nawaz Sharif regeringen) selvstændighedstaler fra 2017 og 2018, samt præsident Arif Alvi's tale fra 2019 (præsident under Imran Khans nuværende regeringsperiode). Disse tre selvstændighedstaler er blevet fundet i deres fulde længe på hjemmesiden Youtube.com, og alle

talerne er på det pakistanske sprog urdu. Da det ikke har været muligt at selv at kunne oversætte disse taler til engelsk, har jeg derfor har jeg fået en oversætter fra Lahore regionen til at oversætte og transskribere disse taler til engelsk, (transskriptionerne og videoerne til disse taler kan ses i bilag, og der er ligeledes referencer til videoerne i litteraturlisten). Baggrunden for anvendelsen af henholdsvis Nawaz Sharif's tale (2013), Mamnoon Hussains tale (2017 og 2018) samt Arif Alvis selvstændighedstale skyldtes at disse personer har siddet i den pakistanske regering, hvor den nuværende pakistanske national curriculum framework 2017 fungerer i praksis som landets uddannelsespolitik, hvorfor disse fire selvstændighedstaler kan give et lille indblik i rammesætningen for de pakistanske tekstbøger og om den officielle erindringspraksis bliver brugt til politisk.

Den første selvstændighedstale af tidligere premierminister Nawaz Sharif (2013) har en erindringspraksis som i det store hele følger narrativet i tekstbøgerne, omkring nødvendigheden af skabelsen af en muslimsk stat separat fra Indien, for at beskytte det muslimske mindretals religiøse rettigheder; *"This country was created as a result of the protest by Muslims of the sub-continent who were in minority. The very existence of Muslims was jeopardised in the united India"*. (Prime Ministers Office – Islamic Republic of Pakistan 2013. Hentet den 31. august 2020 fra https://pmo.gov.pk/pm_speech_details.php?speech_id=1).

Sharif nævner ligeledes Ali Jinnah som personen der sørget for at skabe et frit Pakistan, herudover bliver størstedelen af talen brugt på at snakke om de økonomiske udfordringer Pakistan står overfor. Det der dog er størst fokus på i talen (udover de økonomiske udfordringer), er selve terrorismen i landet, Sharif bemander til samhørighed i blandt hele befolkning og at hele landet samlet må kæmpe for opnå den velfærdsstat som Jinnah selv havde en vision om. Sharifs opfordring til national samhørighed er noget som går igen i de to andre taler af præsident Hussain, som ligeledes maner til solidaritet i landet for at opnå landets fælles mål omkring økonomisk vækst, fred og styrkelse af de demokratiske institutioner. Som i de indiske taler, er der i de pakistanske taler meget lidt fokus på selve delingen i 1947, og talerne fungerer politisk mere som en slags opfordring til national samhørighed og talerstol for politiske mål. Når selvstændigheden i 1947 bliver nævnt, henviser talerne ofte til Jinnah og dennes politiske vision og hvorledes det er i

alle pakistaneres interesse at opfylde disse visioner uanset klasse og gruppe interesser. (Prime Ministers Office – Islamic Republic of Pakistan 2013. Hentet den 31. august 2020 fra https://pmo.gov.pk/pm_speech_details.php?speech_id=1).

Præsident Arif Alvi's tale (2019) er stærkt påvirket af den politiske konflikt i Kashmir som blussede op i 2019, hvor indiske tropper blev sendt ind regionen i forbindelse med præsident Modis planer om at ophæve den udstrakte grad af selvstyre i Kashmir, derfor handler stort set hele talen om Kashmir konflikten, og hvilke diplomatiske midler man har tænkt sig at tage i brug for at løse situationen, talen bliver dog anvendt til at opfordre Pakistans borgere til at stå sammen, givet den politiske situation, og forstærker tesen omkring nødvendigheden for en muslimsk stat: *"Today, Muslims and other minorities in India understand Quaid-e-Azam's political vision and two-nation theory and are saying clearly that at the time of partition of Sub-Continent, their ancestors made a political and historical blunder by not supporting the Quaid-e-Azam"*².

Diskussion

Det er umiddelbart svært at sige meget om disse fire taler fra de tre forskellige statsoverhoveder, selvom der enkelte temaer som går igen i deres taler, så bruges talerne igen som i de indiske til at tale om aktuelle politiske problemstillinger. De enkelte gange hvor selvstændighedsperioden og selve selvstændighedsdagen bliver nævnt, er det de samme fortællinger som i de pakistanske tekstbøger som bliver gengivet, i forhold til nødvendigheden af en pakistansk stat, for at undgå hinduistisk undertrykkelse. Herudover bruger de tre talere deres til at opfordre til national samhørighed hvor de bl.a. anvender islam og/eller Jinnahs minde som fokuspunkter.

² Se bilag "Arif Alvi's selvstændighedstale 2019" for reference.

11. Nation building igennem uddannelse

Jeg vil nu analysere de pakistanske og indiske skoletekstbøgers fortællingers performativet, særligt med fokus på den pakistanske og indiske nation-building. Analysen vil blive baseret på de indiske og pakistanske uddannelsesministeriers uddannelsesrapporter og pensumål.

11.1. Nation building i Pakistan

Det pakistanske uddannelsesministerium udgav i 2017 en "national curriculum framework" samt en "national education policy" hvor begge rapporter skulle klarlægge landets mål og standarder for landets uddannelsesinstitutioner, vejledning til indhold af uddannelsesinstitutionernes pensum, undervisningsmetoder, standarder for undervisningsbøgerne m.m. (Ministry of Federal Education and Professional Training Government of Pakistan 2017), (Ministry of Federal Education and Professional Training 2017).

Baggrunden for valget af netop disse to rapporter skyldtes at de pakistanske undervisningstekstbøger blev udgivet (og genudgivet) efter 2017 hvor rapporternes indhold trådte i kraft. Rapporterne er som nævnt udarbejdet af uddannelsesministeriet og kan være med til at forklare indholdet af de analyseret pakistanske tekstbøger og belyse statens primære forende ideologi og integrationsmetoder i forhold til nationbuilding processen.

For at analysere en stats nation-buildings strategi, kan det være relevant at vurdere, om hvorvidt nationen er en etnisk og/eller en politisk defineret nation. Den etniske nation bliver holdt sammen af fælles sprog, traditioner og religion, mens den politiske defineret nation bliver sammenholdt af et fælles territorium, fælles myndigheder og politisk historie. (Kolstø, Pål 199: 12-15).

Pakistan kan siges at være en "hybrid nation" i forhold til overtegnende definitioner, da den pakistanske nation er dannet på baggrund af en fælles religion, men ellers er der mange etniske sammensætninger og kulturer i landet, heriblandt punjabis, balochs, pashtuns, sinds og bengalis hvor punajbierne er den overvejende dominerende etnicitet i landet. I de to rapporter fremgår det ofte at målet med de forskellige uddannelsesreformer og institutioners funktion som helhed, er at de skal fungere som en integrerende faktor for landets indbyggere, de forskellige etniske

minoriteter og problematikker bliver dog ikke direkte adresseret. I de to rapporter fra 2017 bliver der fokuseret en del på at uddannelsesinstitutioners pensum og formål skal være baseret på den islamiske ideologi, hvorfor man kan tolke dette således at de to rapporter forsøger at opbygge en fælles politisk historie for de mange forskellige etniciteter, og bruger islam som den primære forende ideologi, for dermed at skabe en national enhed og integration som også bliver nævnt i de to rapporter fra 2017. (Ministry of Federal Education and Professional Training Government of Pakistan 2017: 10-20) (Ministry of Federal Education and Professional Training 2017: 1-16).

Et eksempel kan gives fra 2017 rapporten, som fremlægger sin vision for landets uddannelsessystem således: *"Our education system must provide quality education to our children and youth to enable them to realize their individual potential and contribute to development of society and nation, creating a sense of Pakistani nationhood, the concepts of tolerance, social justice, democracy, their regional and local culture and history based on the basic ideology enunciated in the Constitution of the Islamic Republic of Pakistan"*. (Ministry of Federal Education and Professional Training 2017: 15).

Særligt de to rapporters fokus på at udvikle en følelse af pakistansk "nationhood" eller nationalfølelse for landets studerende er interessant, da dette er et vitalt aspekt af nationbuilding. En række andre formål for curriculum rapporten fra 2017 er værd at fremhæve(som i dette tilfælde referer til en uddannelsesrapport fra 2009): *To promote social and cultural harmony through the conscious use of the educational process... To play a fundamental role in the preservation of the ideals, that led to the creation of Pakistan, and strengthen the concept of the basic ideology within the Islamic ethos enshrined in the 1973 Constitution of Islamic Republic of Pakistan... To promote national cohesion by respecting all faiths and religions and recognize cultural and ethnic diversity... To promote social and cultural harmony through the conscious use of the educational process...*. (Ministry of Federal Education and Professional Training 2017: 16).

Udefra uddannelsesrapporterne bliver det tydeligt at se hvorledes indholdet af de pakistanske tekstbøger er blevet til. Derfor er stor sandsynlighed for at de pakistanske undervisningsbøger skal tolkes som et større forsøg på at skabe en større nationalfølelse hos de studerende og samtidig

skabe en national integration af landet forskellige sammensatte grupper. Det interessant at læse ud fra fx den nationale uddannelsesrapport fra 2017 indeholder objektiver om at promovere national samhørighed ved at respektere og anderkende de forskellige religioner, kulturer og etniske minoriteter, da de pakistanske undervisningsmaterialer indeholder meget lidt de andre religiøse og etniske grupperinger i landet. Dette kan dog skyldtes at tekstbøgerne som er analyseret primært, har været bøger som centrerer sig om faget Pakistan Studies, alligevel er der som nævnt næsten udelukkende fokus på Den Muslimske Liga og den muslimske kamp og perspektiv, hvor muslimerne her blevet beskrevet som en stor enhed, uden forbehold for de mange etniske forskelle der var og er iblandt de pakistanske borgere, særligt med tanke på de mange separatistbevægelser der ligeledes foregår i øjeblikket. (Ministry of Federal Education and Professional Training Government of Pakistan 2017: 10-11)

Formålet med uddannelsesinstitutionerne og uddannelse som helhed i henhold til at nationbuilding og national integration i de forskellige regioner i landet, bliver særligt tydelig i curriculum rapporten fra 2017, hvor de anbefaler at undervisningsbøgerne fremadrettet skal sørge for at: *"...strengthen national integration and foster patriotism through transfer of information and knowledge about Pakistan movement... To promote social cohesion and harmony among the provinces, regions, and areas in Pakistan through equality of opportunities for all sections of the society, especially for the disadvantaged and vulnerable groups, including religious, ethnic, and linguistic minorities, women, and persons with disabilities, in accordance with the rights and freedoms enshrined in the Constitution of Pakistan... National integration through knowledge about history of Pakistan, patriotism..."*. (Ministry of Federal Education and Professional Training 2017: 19). Her bliver det igen tydelig at man gerne vil binde nationen sammen igennem landets fælles religion og landets fælles historie.

11.2. Nation building i Indien

Det indiske uddannelsesministerium udgav i 2005 ligeledes en "national curriculum framework" rapport som skulle klarlægge landets mål og standarder for landets uddannelsesinstitutioner og undervisningsmetoder Som den pakistanske rapport, kan den indiske rapport ligeledes være med til at forklare indholdet af de analyseret indiske tekstbøger, og give bedre forståelse af

tekstbøgernes nation building strategi, særligt fordi de analyseret indiske skolebøger blev udgivet på basis af den indiske rapport fra 2005, da NFC (National Curriculum Framework) kun er blevet revideret fem gange; 1975, 1988, 2000 og 2005 og senest i 2019 (de analyseret bøger er omfattet af NFC's rapport fra 2005, da 2019 rapporten blev udgivet i slutningen af 2019 og trådte i kraft 2020). (National Council of Educational Research and Training 2005).

Indiens nation building strategi virker ud fra curriculum rapporten fra 2005 mere baseret på fælles myndigheder, fælles territorium, civilt borgerskab og demokrati, altså værdier og institutioner der mere kendetegner en politisk defineret nation. Dette kan i høj grad skyldes at Indien har et endnu mere multikulturel samfund hvor der eksisterer diverse etniciteter, religioner og kulturer i landet. I modsætning til Pakistan hvis overvejende befolkning er muslimer cirka 95 %, har Indiens en befolkning hvor "kun" 78 % anser sig selv som hinduer, cirka 14 % betegner sig selv som muslimer, mens cirka 6 % følger andre trosretninger såsom kristendommen, sikhismen, buddhismen janismen m.m. Derfor er der i curriculum rapporten ikke så stort fokus på religion som der er i den pakistanske undervisningsrapport fra 2009, men i højere grad på at opretholde en læringskultur som bevarer og tager hensyn til kulturel diversitet samt understøtter undervisningen i forhold til elevernes sociale og økonomiske baggrunde. Rapporten nævner flere gange at målet for landets uddannelsesinstitutioner og indholdet af undervisningen bør baseres på at opbygge en fredskultur, således at uddannelse bliver et meningsfyldt værktøj til at lade individuelle mennesker vælge fred som en "way of life". (National Council of Educational Research and Training 2005: 5-6). (The Statistics Portal – Statista 2020. Hentet den 24. august 2020 fra <https://www.statista.com/topics/4548/religion-in-india/>).

Herudover må der også klargøres noget kontekst for rapporten fra 2005, rapporten er skrevet efter den forhenværende hindu-nationalistiske koalitionsregering med partiet BJP i spidsen, som vandt regeringsmagten i 1998, de implementerede en række "korrektioner" i NCERT's undervisningsmateriale, hvorefter der var et større fokus på hindu-nationale værdier. Dette blev efterfølgende kritiseret i store vendinger fra diverse sekulære medier og politiske partier, hvor BJP særligt blev beskyldt for at fremvise et narrativ som var baseret på et hindu-nationalistisk syn på landets historie og for at fremstille muslimer i et negativt perspektiv, disse ændringer blev kendt som "the textbook controversy" hvor det nye pensum og fokus på hindu-nationalismen blev

implementeret i curriculum rapporten fra 2000. Da en ny koalitionsregering denne gang ledet af Kongrespartiet vandt magten i Indien i 2004, iværksatte regeringen en ny pensumplan som skulle erstatte bøgerne fra den forhenværende BJP ledet regering, og som ligeledes havde til formål at distancere sig fra både det hindunationalistiske og sekulære (socialistiske) narrativ af den indiske historieformidling. (Guichard, Sylvie 2012: 74-75, 81-82).

Derfor kan curriculum rapporten fra 2005 læses som en slags kompensation eller "retten op" for den tidligere regerings nationalistiske undervisningsfokus. Hvilket bliver særligt tydelig med fx denne passage fra rapporten: "*Peace as an integrative perspective of the school curriculum has the potential of becoming an enterprise for healing and revitalising the nation*". (National Council of Educational Research and Training 2005: 7).

I forhold til Pakistans undervisningsrapporter virker den indiske rapport fra 2005 mere til at have fokus på pædagogiske undervisningsværktøjer der skal understøtte den enkelte elev læring og kritiske tænkning, end på en direkte nation building strategi, hvilket er også noget som Sylvie Guichard påpeger i sin tidsskriftsartikel. Den kritiske tænkning og pædagogik som bliver fremhævet i rapporten, afspejles særligt i de to indiske historietekstbøger fra 2019, hvor eleverne bliver opfordret til at diskutere forskellige årsager til delingen, lader eleverne kritisk analysere de forskellige kilder der bliver opgivet i bøgerne samt angiver forskellige diskurser for volden imellem hinduerne og muslimerne før, under og efter delingen i 1947. (Guichard, Sylvie 2013: 81-82). National Council of Educational Research and Training 2005: 6-11). I selve rapporten bliver der som nævnt lagt særligt fokus på at sætte eleverne i stand til anvende kritisk tænkning: *The curriculum, therefore, should provide adequate experience and space for dialogue and discourse in the school to build such a commitment in children... The curriculum must enable children to find their voices, nurture their curiosity—to do things, to ask questions and to pursue investigations, sharing and integrating their experiences with school knowledge—rather than their ability to reproduce textual knowledge. Reorienting the curriculum to this end must be among our highest priorities*". (National Council of Educational Research and Training 2005: 11, 13-14).

Herudover lægger den indiske rapport ligeledes stort fokus på landets demokratiske principper og borgerskab, hvor den indiske grundlov bliver anvendt som referenceramme. Selvom Guichard påpeger at der ikke er et så stort fokus på nation building i tekstbøgerne udgivet efter 2005, så kan man dog tolke det store fokus på rapportens "citizenry" og "citizenship" og sekulære værdier baseret på landets grundlov (hvoraf demokrati og lighed er en vigtig grundpille i grundloven) som den primære forbindende ideologi i Indien, herudover kan man tolke det mindre fokus på nation building og det større fokus på udvikling af børns læring via forskellige pædagogiske værktøjer, som et udtryk for at Indien er længere henne i deres nation building process, eller at Indiens indbyggere i større grad identificere sig som indiske statsborgere først, og derefter som hinduer, muslimer, kristne osv. Dog kan man ligeledes se at den nationale uddannelsesplan i Indien ligeledes bliver anvendt som et værktøj for at skabe større national integration af landets borgere, hvor fred og demokrati bliver beskrevet "*as a way of life*", og som en metode der skal garantere alle borgere social, juridisk og økonomisk lighed iblandt landets borgere, samt skabe borgere der respekterer alle trosretninger og kulturer. National Council of Educational Research and Training 2005: 6-8). Fokus på fred i skolepensummet som en del af en integrationsproces af landets unge bliver også direkte nævnt; "*Peace as an integrative perspective of the school curriculum has the potential of becoming an enterprise for healing and revitalising the nation. As a nation we have been able to sustain a robust democratic polity*". (National Council of Educational Research and Training 2005: 7).

Indiens forbindende ideologi (citizenship, demokrati, lighed) kan man ligeledes se er noget som går igen fra den første uddannelseskommission efter landets uafhængighed, uddannelseskommissionen blev iværksat af Nehru under dennes første 5-års plan (1951-1956). Her ville man undersøge og komme med forslag til hvorledes uddannelsessystemet i Indien skulle rekonstrueres, dette blev til en fyldestgørende rapport som blev publiceret som; The Education Commission (1964-1966), rapporten skulle fungere som et sæt rådgivende principper for den fremtidige uddannelsespolitik, og den indiske regering nåede også til en general konsensus på baggrund af kommission og de efterfølgende diskussioner som følge af kommissionen: "*The Government of India is convinced that a radical reconstruction of education on the broad lines recommended by the Education Commission is essential for economic and cultural development of*

the country, for national integration and for realizing the ideal of a socialistic pattern of society". (Ministry of Education 1966: xii-xiii). Her ses det tydeligere hvorledes den nationale uddannelsesplan bruge som et værktøj for den nationale integration af de forskellige sammensatte grupper i landet. Rapporten indeholder flere forskellige punkter hvor man bl.a. klarlægger en række mål om at sænke den socioøkonomiske ulighed i samfundet, ved bl.a. at gøre uddannelse gratis for alle børn under 14, indføre de regionale sprog som undervisningssprog i "folkeskolerne", samt fokusere på at involvere og give muligheder til piger og de kasteløse i uddannelsessystemet. (Ministry of Education 1966: 6-8)

Rapporten beskriver også direkte målsætninger om at transformere uddannelsessystemet således at det promoverer en større national og social integration, hvor man kan vil skabe borgere som har en dyb følelse af et sæt bestemte værdier, borgerskab og en større identifikation med nationen, i stedet for sekteriske loyaliteter, skabe borgere som har forståelse og respekt for andre kulturer og traditioner m.m: *"Social and national integration is a major problem which will have to be tackled on several fronts, including education. In our view, education can and should play a very significant role in it by..."* Herefter nævner man hvorledes man vil skabe større integration ved bl.a. at introducere et fælles nationalt og offentligt uddannelsessystem (hvor alle uanset religion, kaste og socioøkonomisk status kan blive tilmeldt, uden betaling) indføre alle de (større)regionale indiske sprog som undervisningssproget der hvor sproget tales, og gøre hindi til det officielle sprog i landet, og promovere en national bevidsthed.

Uddannelseskommissionen fra 1964-66 større fokus på national integration giver mening, med tanke på at Indien som en ny selvstændig stat, tidligt måtte etablere at det ikke kun var landets hinduer der hørte til nationen, hvor man nok med tanke på de etniske udrensninger i 1947, gerne ville undgå nye bølger af sekterisk vold, hvorfor landet siden deres selvstændighed har valgt en forbindende ideologi som ikke baserer sig på etnicitet, religion, sprog eller kaste. *"As stated earlier, the population of India consists of persons who profess different religions, speak different languages, belong to different races, castes, classes and communities... A healthy development of democratic trends will help to soften the impact of this division into social, economic and cultural groups"*. (Ministry of Education 1966: 13-30)

12. Diskussioner og konklusioner af den samlede opgaves undersøgelser

Den samlede konklusion af opgaven er således at de pakistanske skole tekstbøger indeholder et ekstremt nationalistisk narrativ, hvor legitimeringen af statsdannelsen i 1947 bliver argumenteret med den konstante undertrykkelse af landets muslimer i mellemkrigstiden, og Kongrespartiets uvillighed til at varetage de muslimske borgers interesser, herudover er bøgerne ligeledes ekstrem autoritative, hvor der overhovedet ikke bliver lagt op til nogen form for diskussion eller andre mulige årsagsforklaringer for de forskellige årsager til begivenhederne der ledte til delingen i 1947. De forskellige udeladelser af fx Den Muslimske Liga og Ali Jinnahs originale formål skaber et deterministisk historiebillede, som fortæller at et samlet Indien uden opdeling af landets muslimer i en separat nation ikke var muligt.

De indiske tekstbøger er mere inklusive hvor der bliver inddraget flere former for fx kilder, diskussionsspørgsmål og er ikke direkte negative i omtalen af muslimerne i mellemkrigstiden. Dog er der en række udeladelser af fx Den Muslimske Liga og Jinnah motivationer og hensigter i 1930'erne som blive udeladt, og som ikke kontekstualiserer fx hvorledes Jinnahs politiske isolation og manglende tillid til Nehru, gjorde et samarbejde med Den Muslimske Liga og Kongrespartiets for et forenet Indien langt svære. Herudover er der ligeledes også Chandras narrativ som er ekstremt præget af dennes socialistiske ideologi og årsagsforklaring til den indiske selvstændighedsbevægelse.

I forhold til det kildemateriale der er blevet anvendt til analyse af de nationale narrativer, er der dog også en del mangler. Fx er undervisningsbøgerne fra Pakistan alle fra Lahore regionen, og fortæller derfor kun om det historiske narrativ i denne region. Herudover er fx Rabbani's bog fra 2005 og følger derfor ikke den undervisningspolitik som er blevet analyseret fra denne opgave og som er fra 2017, dog kan man sige at Rabbanis bog i det store hele følger de andre bøgers narrativer, og adskiller sig ikke besynderligt fra disse, udover at den er mere detaljeret af de historiske begivenheder, som følge af at bogen bliver brugt i undervisningen på universitetet. Det kunne være særligt interessant at undersøge pakistanske undervisningstekstbøger fx i områder som Baluchistan eller grænseområderne op til Afghanistan, da centralregeringen i Punjab regionen

har kæmpet i disse områder mod diverse separatistbevægelser, hvorfor der muligvis kunne være alternative narrativer i disse områder, på trods af at centralregeringen i Pakistan godkender indholdet af undervisningstekstbøgerne.

De indiske tekstbøger som er blevet undersøgt, er ligeledes alle sammen udviklet af NCERT, hvorfor der som nævnt tidligere, som kun bliver brugt i en række offentlige skoler i Indien. Som andre forskere ligeledes har påvist, er der stor forskel på narrativerne i Indien omkring 1947, i forhold hvor stor påvirkning delingen i 1947 havde på de enkelte regioner i landet.

Herudover er det også værd at nævne at de to nationale narrativer der er blevet analyseret, er blevet undersøgt på tværs af to forskellige perioder, hvor den indiske curriculum framework er fra 2005, mens den pakistanske er fra 2017. Derfor er det værd at bemærke at de pakistanske og indiske undervisningsbøger er skrevet og udgivet under to forskellige historiske kontekster, som kan have betydning for indholdet af narrativerne.

I forhold til de politiske taler og undervisningsrapporternes formål er det tydeligt at fornemme at der er to forskellige agendaer på spil i de to lande, som ligeledes er en afspejling af landenes historie og social, etniske og kulturelle sammensætning.

Pakistan som stat blev skabt ud fra det britisk kontrolleret Indien og er stadigvæk i dag, en relativ ny stat som først blev dannet i 1947. Siden dannelsen af landet har der været en række faktorer som har været medvirkende til at skabe et modstandsforhold til Indien, de tidlige magthavere i Pakistan havde en løbende frygt for at Pakistan ville blive "annulleret", hvilket løsrivelsen af det dengang Øst-Pakistan og det nuværende Bangladesh, gjorde frygten større, hvor befolkningen i Øst-Pakistan så sig mere og mere marginaliseret politisk siden selvstændigheden i 1947. Hvor det var de ledende magthavere i Vest-Pakistan som tog de administrative og politiske beslutninger for Øst-Pakistan. Dette på trods af at regionen stod for størstedelen af Pakistans dengang samlede eksport, og herudover adskilte sig markant i form af anderledes kultur, sprog og måden man praktiseret islam på, som var fusioneret med bengalske-hinduistiske traditioner. (Talbot, Ian 2009: 58-60).

Mange forskere har derfor ligeledes påpeget hvorledes Pakistan er fange i sin egen geografi, da selve landet indeholder en række store etniske minoriteter som hver især, enten har skabt store selvstændighedsbevægelser eller større territorial selvbestemmelse. Fx har det store pashtunske mindretal i grænseområderne til Afghanistan, siden 1947 anført krav til den Pakistanske stat, om retten til deres egen selvstændige stat, samtidig havde Afghanistan i 1949 også gjort krav på diverse grænseområder mellem Pakistan og Afghanistan, som de mente tilhørte dem og erklæret sig uenige af Durand-grænsen som briterne havde forhandlet sig frem til i 1893 med den afghanske emir Amir Abdur Rahman Khan. Herudover var sindh, balochistanske og østbengalske nationale selvstændighedsbevægelser yderligere med til at skabe grobund for en autoritær militærstat som havde brug for at skabe et fælles narrativ om en homogent muslimsk nation. (Talbot, Ian 2009: 58-60, 16-17).

Disse faktorer har højst sandsynligt spillet en afgørende faktor for indholdet af de pakistanske narrativer, og hvorfor uddannelsesrapporterne som er blevet analyseret, har haft en høj grad af integrationsdannelse sigte. De mange forskellige etniske sammensætninger af landet og truslen fra diverse separatistbevægelser har muligvis gjort at man har måtte finde en samlende ideologi, som har været befolkningens fælles religion, hvorfor der i undervisningsbøgerne og rapporterene er stor fokus på islam.

Efter delingen i 1947 i Indien, var Kongresspartiet med Nehru i spidsen fastlagte på at Indien skulle være en sekulær og socialistisk stat. Herudover arvede de indiske politikere også det meste af det britiske kolonistyrers administration, civil og uddannelsesinstitutioner, hvilket gjorde det nemmere for de indiske politikere at yderligere udvikle det indiske statsapparat da de i forvejen havde en politisk infrastruktur som de kunne arbejde udefra. (Mukherjee, Kunal 2010: 69-71)

Man etableret derfor ligeledes i 1949 en grundlovsforfatning som baseret sig først og fremmest på demokratiske principper, hvor man etableret et demokratisk system baseret på det britiske Westminster system, med to parlamenter og en premierminister som bliver valgt af flertallet i underhuset, almen stemmeret, presse og ytringsfrihed. Herudover struktureret man valgsystemet således at de kasteløse og andre ulige stillede grupper i Indien blev garanteret pladser i

parlamentet, ved at reservere et specifikt antal pladser til dem i de forskellige valgkredse.

Yderligere omstruktureringer i Indien skete i 1956, hvor Kongrespartiet indsatte en kommission som skulle implementere nye delstater i Indien som først og fremmest blev opdelt efter sproglige majoriteter. Derfor oprettede man delstaten Kerala for malayalam talende, Karnataka for kannada talende, Tamilnadu for tamil talende m.fl. (Metcalf, Barbara D. & Metcalf 2012: 231-233, 240-241).

Kongrespartiets insisteren på at skabe en sekulær stat hvor man separerer stat fra kirke, og hvor man inkluderer de mange forskellige minoriteter i staten og de politiske poster har gjort at Indien på samme måde ikke har skulle retfærdiggøre deres eksistensgrundlag, hvilket højst sandsynligt forklarer Indiens nationale narrativer og uddannelsesrapporter er mindre nationalistiske og konfrontatoriske mod Pakistan. Herudover har Indien ligeledes et større muslimsk mindretal, hvilket kan forklare de historiske udeladelser af fx de religiøse konflikter og udrensninger i 1947, for netop ikke at skabe splid imellem befolkningen. Derfor giver det ligeledes mening at der i uddannelsesrapporterne er et større fokus på at demokrati og borgerskab end fx da landet netop har en så stor forskelligartet sammensætning, at man må forene landet via andre værdier.

13. Bilag

Mamnoon Hussain selvstændighedstale 2017³:

00:13-00:23	Respectable ladies and gentlemen! Peace be unto you and Happy Independence day!
00:23-00:34	Just a while ago, together we raised our flag in the air
00:34-01:00	Waving in the free spaces of our dear homeland, this flag describes the exciting story of independence movement as well as tells the history of the challenges faced during the movement of Pakistan's stability and development for the last seven decades.
01:00-01:12	The light of the flashy moon and star on this flag is the manifestation of felicity the Pakistani nation has as well as it leads a way to progress and perfection
01:12-01:34	I pray that this flag may always be high and the hardy convoy (Nation) with determination and courage may keep moving towards its destination. I pray that all the inhabitants of this sacred land may have long lasting felicity and solace. Aameen
01:34-01:53	The day is also memorable because a high level delegation from our great friend and neighbor country China has also joined us in this celebration and doubled our happiness.
01:53-02:25	I, on behalf of myself, government of Pakistan and Pakistani nation, welcome the head of the delegation and the vice premier of China Mr. Wang Yang. His participation in today's ceremony is an undeniable proof of the fact that both the countries have same point of view regarding all international and regional affairs.
02:25-02:40	We understand the Pakistan-China cooperation is not only important for mutual progress and prosperity but it is also the guarantor for peace and stability in the region.
02:40-03:37	My dear fellow citizens! Though we are happy and excited today and waving our flag, we are determined to keep the journey of determination and courage and are renewing our promise to work for the progress of Pakistan while having the emotions of endless expediency but there are some concerns also rising in our minds. Some elders question if our struggle and efforts gone in vain? Meanwhile our children are worried about their future. Situation in our surrounding and disturbance because of the difficulties has given fire to these questions and increased the acuteness of our behaviors.
03:37-03:48	Independence day festivals not only provide the opportunity to meditate about that situation but also lead us to their solution.
03:48-04:11	I believe that the answers of the all sharp questions of today lie in our universal ideologies, thoughts of our freedom movement leaders and our marvelous history which can lead us to a better present and future.

³ https://www.youtube.com/watch?v=aHQwGnc81OM&ab_channel=TalkShowsCentral

04:21-04:37	Honorable ladies and gentlemen! Whenever I ponder over these questions, I reach to the conclusion that the reasons behind these concerns are ideological delusions and the uneven journey of history.
04:37-04:50	In the life of nations, happening of such situations is not a surprise because there is no nation in the world who hasn't faced the trials like these.
04:50-05:00	Nations that are frustrated by the severity of problems and are disappointed, go far away from a golden future.
05:00-05:12	And Nations that become pure after passing through the kiln of trials lead the world in choosing a bright way.
05:12-05:48	Seventy years ago, while struggling for independence, our elders had determination that after getting independence through continuous struggle, this nation will give rise to a system by their act and thought which will make this region the center of peace and reconciliation. As a result, such welfare society will come into being which will be followed by the world to get rid of her worries.
05:48-06:13	But today most of us and especially the youth are more concerned about their future. Thinking and having concern about the national future is a good thing but showing disappointment is not a good choice because nations that start their journey with big aims are always succeeded.
06:13-06:37	Conflict of interests and other internal and external difficulties can't stand in their way. Also, during such circumstance they don't ignore the ground realities but solve the problems and as a result bring prosperity. They don't show impatience while trying to achieve these aims.
06:37-06:52	Instead of getting frightened of ups and downs, they do solve the affairs as per their natural pace. In this way, the darkness of disappointment turns into the light of hope.
06:52-07:07	Therefore, I want to advise my children that instead of suffering from mental confusion and getting away from their destination, they must show wisdom and be a means of achieving the national goals.
07:14-07:27	The second principle of achieving national goals is that one should not deviate from the rules and procedures formulated for this purpose.
07:27-07:49	We must begin it from our daily life because following principles and law in our small matters of life blesses the nation with a power and progress which makes possible the accomplishment of great deeds.
07:49-08:03	We should analyze our past and present in the light of this universal rule to decide what the standard of our progress was during the last seven decades.
08:03-08:19	During this analysis, there will be an exemplary success in various fields of life and some mistakes too will be identified which had caused problems in our lives.
08:19-08:27	Nations achieve the power of moving forward only when they have the ability to accept their bad and good aspects.
08:27-08:42	Ladies and gentlemen! Nations who don't forget their goals in the time of pleasure and happiness, their present is better than past and they have a bright future ahead.
08:42-08:52	Therefore, it seems reasonable that the concerns of our nation and especially of youth about the government must be given attention.
08:52-09:01	In these days, some people are questioning the suitability of current government system.
09:01-09:05	Showing concerns about the national issues is commendable

09:05-09:21	It helps overcoming our weaknesses and awakens the courage to move forward but it is necessary that while doing so, instead of looking the matters out of their context, they should be considered properly.
09:21-09:33	Since the establishment of Pakistan, we have tried various government systems but it is unknown why we have not been able to reach a consensus on these issues.
09:33-09:52	One reason behind this may be that probably we become anxious before the results of our experiments come out or due to any reason, this system has not progressed as per its natural pace and principles.
09:52-10:03	Therefore, it is inevitable that we should properly investigate the past experiments before rushing to a new path.
10:03-10:19	If we closely analyze the circumstances from the days of freedom movement and establishment of Pakistan till now, the fact becomes clear that our nation is basically democratic and parliamentary.
10:25-10:38	The nation has repeatedly expressed confidence in democracy but it is a harsh history that they system which suits our nation has been unable to give proper results.
10:38-11:05	In such cases, it is necessary that nation should think beyond the group and class interests and build a broader consensus among them.
	After that, it is inevitable that we must respect our collective decisions so that we may not keep wandering in twists of new experiments and the journey of national development may be continued in a smooth manner.
11:05-11:22	The way of consolidating the state and its system can be obtained through this approach and it will also bring maturity in our democratic attitudes and it will also lead to national development and stability.
11:27-11:39	If all the groups and schools of thought in a society don't show consistency with the national strategy, success remains out of sight.
11:39-11:55	Ladies and gentlemen! Challenges our dear homeland is facing today necessitate that we should look at these issues in a non-emotional way and moderation and rationality should be promoted in the country.
11:55-12:12	In the early decades of the last century, when the Ottoman Caliphate was overthrown as a result of global defeat, the Muslims of Sub-Continent were also in turmoil like the whole Muslim world.
12:12-12:22	While in the state of hegemony, such decisions were being taken by the Muslims which were further complicating the existing problems.
12:22-12:42	In these circumstances, "musavir-e-Pakistan" Allama Muhammad Iqbal and the Father of the Nation Quaid-e-Azam Muhammad Ali Jinnah were the leaders who kept their nerves completely and encouraged Muslims to follow the path of moderation and wisdom.
12:42-13:04	Even in today's situation, The nation expects the same kind of behavior from the leadership. The Nation wants that their leadership should think beyond their temporal and group goals and guard the future of the country and the nation.
13:04-13:20	In this context, I think it's important to make clear that if sense does not overcomes excitement in an environment of tension; we will not be able to achieve our economic goals we are dreaming today.
13:20-13:23	And the Nation will not forgive us if we mistake in this regard.

13:23-13:38	Therefore, I appeal to the entire nation especially those who are serving at various positions to control their resentments and grievances and keeping in view the national interest they should show unity on the constitution of Pakistan.
13:43-14:04	They should show resolve to ensure the protection and observance of the Constitution because this is the document which shows the path to achieve the national goals while thinking above our personal interests. And as a spokesman for national aspirations, It will guarantee the development and stability of our beloved homeland. Insha'Allah
14:09-14:18	Let's forget all differences for the development and prosperity of this country and support each other for this purpose.
14:18-14:37	Shake off hatred and suspicion and Promote sincerity and love and by turning the darkness of despair into the light of hope, secure the future of your nation so that we can celebrate the true joys of freedom in our homeland.
14:37-14:52	I believe my nation and especially the young sons and daughters that they will fulfill this national responsibility in such a way that history will remember them in good words.
14:59-15:04	May Allah keep us all safe and sound. Aameen
15:04-15:06	Long live Pakistan!

Mamnoon Hussain selvstændighedstale 2018⁴:

00:00-00:26	Caretaker Premier of Islamic Republic of Pakistan, Chairman Senate, Speaker National Assembly, Honorable Ministers, Members of Parliament, Chiefs of Armed Forces, My dear country fellows and respectable ladies and gentlemen! Peace be unto you!
00:26-00:51	Pakistan is not only a feeling, fragrance and a belief but it is the embodiment of all these concepts and also a refuge for us where we enjoy freedom every moment and day.
00:51-01:11	But, among these moments and days, there is a day that is the brightest, happiest and the most beautiful. That's the day which is called 14 th August.
01:11-01:25	On this day, our spirits become more alive, desires to serve the homeland become strong and the devotion to the green flag of the homeland grows more than ever.
01:25-01:41	Because this is a day of hope; in that sense, it is a day of real celebration. I heartily congratulate you all and the entire nation on this day.
01:41-01:52	My dear fellow citizens! Independence Day and elections have come almost simultaneously this time.
01:52-02:04	In my opinion, there lies a secret and a message in Independence day celebrations and general elections coming almost together.
02:04-02:16	It's like a reminder that just as this country came into being by the will of people, so should its fate be decided by the will of people (by vote).
02:16-02:27	On July 25 th , the people of Pakistan enthusiastically ratified this principle once again.
02:27-02:39	This means that the people of Pakistan are aware of this secret that their representatives can be the ones to whom they give the certificate of representation (elect them).
02:39-03:05	That law will be appropriate which is made by their elected representatives with honesty, sincerity and dedication because the history of the world shows that from the beginning of creation till today only that law has been successful and people gladly accepted it which was formed by their will.
03:05-03:23	The biggest advantage of this is that there is no need to spend labor, capital and energy on enforcing such laws. Rather, the national wealth is allocated for the service and welfare of people.
03:23-03:34	May Allah Almighty guide those who run the affairs of the state with the spirit of betterment, goodness and progress of the country and the nation in good faith.
03:34-03:50	May Allah bless them with more passion and give ease to those who serve Pakistan so that they are entitled to the pleasure of Allah by healing the sufferings of His servants.
03:50-04:21	My dear fellow citizens! Because of the circumstances, There is a gap between the elders who made Pakistan and today's youth but it is still gratifying that our young generation loves the dear homeland, sincerely wants to build and develop her and has enthusiasm to move her forward.

⁴ https://www.youtube.com/watch?v=PewUcaN7brs&ab_channel=DawnNews

04:21-04:41	But still it is important to take continuous measures to make our children aware of the need for the establishment of Pakistan, the sacrifices made for it and the spirit of the Founders of Pakistan.
04:41-04:58	The purpose of celebrating National Days is to make the individuals of society and especially future generations aware of the national goals and the struggle to achieve them.
04:58-05:14	On such occasions, all rituals, including flag-raising, become routine if the thoughts and philosophy behind these days of happiness is not put forward.
05:14-05:21	This does not mean that happiness should not be celebrated on these happy occasions.
05:21-05:38	On the occasion of independence day celebrations and other occasions like this, If the colorful activities and lively scenes of the youth are not seen, our country will have a dull look and joys of freedom will fade away.
05:38-05:49	But it is also to make your children aware that why Pakistan is an extraordinary blessing of Allah Almighty for us.
05:49-06:00	The poet of the East Allama Iqbal had said it for us: "Special in composition is the Hashimi Prophet's nation"
06:00-06:27	It seems that the purpose of establishing Pakistan was to free human beings from the bondage of human beings so that that the servants of Allah Almighty not only live freely according to their own ideas but by eliminating all forms of exploitation, people should be provided every facility which is their basic and birthright.
06:27-06:48	Despite many ups and downs faced during the last seventy five years, Pakistan has made great strides in this direction but we must also acknowledge this with honesty and an open mind that we haven't yet fully reached our destination.
06:48-06:57	Along with this acknowledgment, those reasons and hurdles also need to be considered which caused problems.
06:57-07:24	I believe that the dream of getting the past glory and development of motherland cannot come true unless there is a complete unity of national goals and until every section of the nation rises above personal and group preferences and agrees with each other.
07:24-07:48	From the head of state to a farmer and street worker, everyone has the responsibility that like the other necessities of life, they should take it as their first priority so that all doubts and hesitations about the existence of Pakistan, its aims, future can be removed.
07:48-08:00	This is the job of teachers, intellectuals, the media and all those who are responsible for carrying out various affairs in the state.
08:00-08:13	This is the best way to get out of the complex problems Pakistan is facing today in terms of education, economy, politics and society.
08:13-08:32	Honorable ladies and gentlemen! Pakistan is the hope of the Muslims of the subcontinent and a blessing of Allah. Our elders launched a unique movement for its establishment and gained this country by making unprecedented sacrifices.
08:32-08:51	This is the responsibility of the coming generations that they should develop the country as per the dreams of our leaders. To accomplish this purpose, cordial relations, harmony and brotherhood are needed between the different sections of the nation.

08:51-09:11	Like the great day of the conquest of Makkah, this day can be achieved by forgetting old bitterness, trauma and cruelty and by planning for the future of the country and by keeping pace with the time.
09:11-09:27	Honorable ladies and gentlemen! It is gratifying for us that there is a complete consensus in the nation about national affairs especially on making the electoral process orderly and transparent.
09:27-09:45	That is why, both the government and opposition worked very hard to prepare electoral reforms some time ago in the light of which the Election Commission was given a wide authority.
09:45-10:19	For the collective decisions of the country and the better future of the nation, it is important to empower institutions in this way but if there is still any dissatisfaction from various groups, then it is the responsibility of the Election Commission to satisfy them and ensure such arrangements which help develop voter to develop the confidence that that their decisions in the affairs of the state will never be affected.
10:19-10:27	Only then can the dream of a free, independent, strong and developed Pakistan be fulfilled.
10:27-10:46	Honorable ladies and gentlemen! The last general election was difficult in a sense that some incidents of terrorism took place in some parts of the country, especially in Balochistan and Punjab during this time.
10:46-10:58	We salute the Pakistani nation who defeated terrorism with their patience and courage and ensured the holding of general elections.
10:58-11:22	We also pay homage to the sons of the soil (soldiers) who sacrificed their lives to restore law and order in the country and to uproot terrorism. We pray to Allah Almighty that may He bless them with high ranks.
11:22-11:46	On the occasion of Independence Day, we also lovingly remember the sons of Kashmir and their historic sacrifices. We make it clear to the international community that Pakistan is committed to resolving the Kashmir issue in accordance with the UN resolutions and as always, will continue supporting the Kashmiris morally and politically.
11:46-12:02	We also pay tribute to those international leaders and human rights organizations that support the struggle for independence in occupied Kashmir and condemn the worst atrocities on unarmed people.
12:02-12:10	We demand from the UN that they should respond to the voice of brave Kashmiris.
12:17-12:26	O my fellow citizens! Keep your spirits up. Continue to strive for the development and prosperity of the homeland.
12:26-12:33	No oppression, grief and obstacle can stop you from reaching your destination.
12:33-12:40	Remember! A developed, strong and democratic Pakistan is our destination.
12:40-12:45	May Allah keep us all safe and sound. Ameen
12:45-12:47	Long Live Pakistan!

Arif Alvi selvstændighedstale 2019: ⁵

01:03-01:05	In the Name of Allah, The Most Gracious, The Most Merciful.
01:05-01:24	Chairman Senate, Speaker National Assembly, honorable ministers, members of parliament, The chiefs of armed forces, dear fellow citizens and honorable ladies and gentlemen! Peace be unto you!
01:24-01:29	Happy 72 nd Independence day to entire nation
01:29-01:46	I pray that this green flag, a symbol of the sanctity and identity of the beloved homeland, may continue waving in the open airs till the day of judgment and continue to represent national aspirations.
01:46-02:03	May the moon and star on it continue scattering the rays of progress, peace and prosperity everywhere and may its shadow continue to illuminate the face and heart of every individual. Aameen
02:03-02:11	Ladies and gentlemen! Today is a special day in our national history
02:11-02:24	This is the day when such a political miracle took place on the world map when the demand for a separate homeland for the Muslims of the subcontinent was fulfilled.
02:24-02:39	In these happy hours of Independence Day, feelings of gratitude before God, who has given us an unparalleled blessing of freedom, are rising in the heart.
02:39-02:51	Today is also a day of thanksgiving for those great personalities whose enthusiastic leadership and sacrifices made it possible for us to breathe freely.
02:51-03:08	The practical way to pay homage to these leaders is that we should dedicate our abilities to the development and prosperity of this country by going beyond our personal interests and by showing unity.
03:08-03:14	Ladies and gentlemen! This year, the day is also being celebrated as Kashmir Solidarity day.
03:14-03:34	Dear fellow citizens! The world is witnessing that the whole Pakistani nation stands with its Kashmiri brothers and it will continue to support them politically, diplomatically and morally until they get the right to self-determination.
03:34-03:55	We will not leave them alone at any point. Kashmiris belong to us and we belong to them. We take their pain as of ourselves' pain. Their sorrow is our sorrow and every tear that flows from their eyes falls into our hearts.
03:55-04:03	We were with them, we are with them and God willing, we will always be with them.
04:08-04:32	To show its commitment, the Pakistani government has cut diplomatic ties in response to the Indian move and suspended the trade. We have decided to reconsider our bilateral relations and take the matter to the UN Security Council.
04:32-04:38	Today's Independence Day is the day of solidarity with the brave Kashmiris.
04:38-04:59	Beloved fellow citizens! In this regard, The Parliament, in its joint sitting on 7 th August 2019, has unanimously strongly condemned illegal and unilateral measures taken by the Indian government in Jammu and Kashmir.
04:59-05:14	Pakistan doesn't accept measures changing the disputed status of Indian-occupied Kashmir and reshaping its demographic structure.

⁵ https://www.youtube.com/watch?v=PTetLCKXnZY&ab_channel=24NewsHD

05:14-05:23	Occupied Kashmir is an internationally recognized dispute on the agenda of the UN Security Council.
05:23-05:36	India cannot end the disputed status of Jammu and Kashmir with these illegal measures. India doesn't have the right to change the demographic structure of Kashmir.
05:36-05:50	Ladies and gentlemen! India has not only violated UN resolutions with its unilateral actions but has also thrown the Shimla Accord in trash.
05:50-06:08	In Shimla Accord, both the countries clearly agreed and promised that Kashmir issue will be resolved through bilateral dialogue and none of the both countries will change its current status by any unilateral decision.
06:08-06:58	India's move negates all provisions of the Shimla Agreement. Jawaharlal Nehru said this while addressing his Parliament on August 7, 1952:- "Let me say clearly that we accept the basic proposition that the future of Kashmir is going to be decided finally but the good will and pleasure of our people , the good will and pleasure of this parliament" And talking about the Indian Parliament, he said, "is of no importance in this matter. Not because the parliament doesn't have the strength to decide the question of Kashmir but because any kind of imposition would be against the principles that this parliament holds"
06:58-07:29	This was the promise made by them. It was further said by Nehru that :- "I want to stress that it is only the people of Kashmir who can decide the future of Kashmir " and let me repeat what he said, "I want to stress that it is only the people of Kashmir who can decide the future of Kashmir. It is not that we have merely said this to the United Nations and to the people of Kashmir but it is our conviction and that is born out of the policy that we have pursued not only in Kashmir but everywhere."
07:29-07:37	This is what the founding prime minister of India made the statement and committed the same to the committee of nations throughout the world.
07:37-07:51	As per the United Nations Security Council's resolutions and international laws, Pakistan supports the right of self-determination to the people of Jammu and Kashmir.
07:51-08:04	India should not forget that there are three parties to the Kashmir dispute; Pakistan, India and the people of Jammu and Kashmir. This is agreed upon and Pakistan reiterates it.
08:04-08:18	The people of Jammu and Kashmir have the right to self-determination in order to decide their political future. But India, due to her stubbornness, did not allow them to exercise this right.
08:18-08:31	Ladies and gentlemen! World knows how the minorities are being treated in the so called world's largest democracy India.
08:31-08:45	Religious fanaticism has tarnished the face of Indian secular society. In this regard, reports from international human rights organizations are eye-opening.
08:45-09:04	Today, Muslims and other minorities in India understand Quaid-e-Azam's political vision and two-nation theory and are saying clearly that at the time of partition of Sub-Continent, their ancestors made a political and historical blunder by not supporting the Quaid-e-Azam.
09:04-09:32	Ladies and gentlemen! Because of the presence of nine hundred thousand Indian troops, Indian Occupied Kashmir is the most militarized zone in the world where India continues using bad tactics like continuous curfew, arrest of Kashmiri

	leaders and complete suspension of communication including internet and mobile service.
09:32-09:41	During the recent months, deployment of one hundred and eighty thousand more troops is a matter of sever concerns.
09:41-10:04	Occupying Indian forces are violating the human rights in Kashmir through brutal crimes like massacre, torture, illegal arrests, and use of pellet guns and by raping the Kashmiri women.
10:04-10:31	We strongly condemn this and demand that India should stop these brutal and unkind activities immediately, end long term curfew, give access to media to the whole of Kashmir, immediately release the Kashmiri leadership and restore the basic and civil liberties of the people of Jammu and Kashmir.
10:37-10:50	Ladies and gentlemen! Through unprovoked firing and shelling on civilians, India is violating the ceasefire agreement along the Line of Control.
10:50-10:59	India's irresponsible and aggressive actions pose a serious threat to peace and stability in South Asia.
10:59-11:12	Ladies and gentlemen! Pakistan is a peace loving country and I repeat that Pakistan is a peace loving country and wants peace in the region.
11:12-11:23	Pakistan wants the Kashmir issue to be resolved through dialogue and diplomacy in accordance with international laws.
11:23-11:45	We demand India to give up dangerous path of brutality and state terrorism in Jammu and Kashmir. We also make it clear that India should not see our desire for peace as our weakness.
11:45-12:04	We want to make it clear to the international community that we never want a war and it is also the saying of my Prophet (SAW) that a Muslim never desires war, but when war is imposed, the path to the Hereafter and Jihad remains the only choice.
12:04-12:26	If war is imposed on us, it will not be a war between two countries; rather, the whole region and the world will feel the effects. We still warn the Indian rulers that they should use their commonsense and don't escalate the situation to a point where there are no chances of return.
12:26-13:17	There is a one thing you can all do. I want to appeal all Pakistani civilians to expose the ugly face of India to the world through social media. Pakistan has three options; we are committed for diplomatic efforts regarding Kashmir Issue; we will approach legal forums; and I my opinion the way of the world today is that we should show the world those images showing brutality on Kashmiri people. This is the biggest war for us. This is my appeal to Pakistani civilians to adopt this strategy.
13:24-13:41	We demand the Organization of Islamic Cooperation and United Nations Human Rights Commission that they should form a commission of inquiry to investigate the ongoing human rights violations in Occupied Kashmir.
13:41-13:52	In particular, I would like to say that Pakistan is grateful to those friend countries that support our Kashmiri brothers and sisters in this difficult time.
13:52-14:13	Ladies and gentlemen! Given the situation of the world today, I would like to speak to my nation and especially the youth that they should consider Pakistan a blessing of Allah Almighty, should cherish it and should never forget the sacrifices of Pakistan's leaders and other elders.

14:13-14:29	The living nations never forget the sacrifices of their forefathers. Rather, such nations learn a lesson from their lives and the same becomes their destination. Understand their ideas and follow them to build this God-gifted country.
14:35-15:02	Remember that government don't build nations but the people especially youth of that nation are its architects (builders). Fight against the ignorance, poverty, corruption, dishonesty, terrorism and other evils spread in the society. Be proud of your cultural values and play your full role in promoting them.
15:02-15:21	This homeland has given us an identity. Serve this country with honesty and integrity while maintaining your identity. Give preferences to collective interests and negate individual ones. Forget the differences and be united.
15:21-15:31	This is way by which we can make our place in the ranks of nations and can raise the flag of the beloved homeland.
15:39-16:00	The youth should follow the principles, Faith, Unity and Discipline, told by the founder of Pakistan Quaid-e-Azam Muhammad Ali Jinnah. By following these principles, they change the destiny of this country and can turn it into a democratic state based on Islamic equality. You are the future of Pakistan.
16:00-16:13	Ladies and gentlemen! On this occasion, I pay tribute to the zealous people of Pakistan, law enforcement agencies and especially to the Armed Forces of Pakistan.
16:19-16:36	I and the nation are proud that our forces have made many sacrifices for the country in every difficult time. Pakistan's Armed Forces have always ensured the security and safety of the beloved homeland.
16:36-16:57	I salute the martyrs and their families who sacrificed their lives for the protection of the country. The nation will always remember their sacrifices.
16:57-17:16	Finally, I would like to reiterate my commitment to solidarity with our Kashmiri brothers and ensure them that Pakistan will raise their voice with full might at every forum and will never back down from their support.
17:16-17:43	Beloved fellow citizens! Let's make this promise today that with mutual brotherhood and respect, we will work together for the development, prosperity and prosperity of this country. May Allah help us to serve this homeland and make it greater and greater.
17:43-17:50	May Allah be our supporter and helper. Long Live Pakistan!

Litteraturliste

Bøger anvendt til indisk og pakistansk historie:

Talbot, Ian (2015). *Pakistan A New History*. London: Hurst & Company Publishers.

Pandey, Gyanendra (2001). *Remembering Partition: Violence, Nationalism and History in India*. New York: Cambridge University Press. Ebook.

Panigrahi, Devendra (2004). *India's Partition: The Story of Imperialism in Retreat*. New York: Taylor & Francis Group. Ebook.

Metcalf, Barbara D & Thomas R. Metcalf (2012). *A Concise History og Modern India*. New York: Cambridge University Press.

Kulke, Hermann & Dietmar Rothermund (2004). *A History of India*. New York: Routledge.

Nanda, B.R. (1998). *Jawaharlal Nehru: Rebel and Statesman*. New York: Oxford University Press.

Nanda, B.R. (2010). *Road to Pakistan. The Life and Times of Mohammad Ali Jinnah*. New Delhi: Routledge.

Jalal, Ayesha. (1985). *The Sole Spokesman – Jinnah, the Muslim League and the demand for Pakistan*. New York: Cambridge University Press.

Brown, Judith M. & Anthony Parel (eds.) (2011). *The Cambridge Companion to Gandhi*. Cambridge University Press.

Khan, Yasmin (2008). *The Great Partition – The Making of India and Pakistan*. Yale University Press.

Materiale anvendt til teori, metode og forskningsoversigt:

Magnussen, Anne (2018). Fortællingsanalyse for historikere. *Temp - Tidsskrift for historikere*. 9 (17): 5-26.

Hippler, Jochen (ed.) (2005). *Nation-building a key concept for peaceful conflict transformation?* London: Pluto Press.

Bryld, Claus & Anette Warring (1988). *Besættelsestiden som kollektiv erindring*. Frederiksberg: Roskilde Universitetsforlag.

Bryld, Claus & Anette Warring (1999). Kollektiv erindring – hvad er det? – et korrektiv til nogle anmeldelser af besættelsestiden som kollektiv erindring. *Fortid og nutid*. 1: 227-235.

Popkin, Jeremy D (2005). *History, historians & autobiography*. Chicago: The University of Chicago Press.

Foster, Stuart (2011). Dominant Traditions in International Textbook Research and Revision. *Education Inquiry*. *Education Inquiry* 2(1): 5-20.

Grever, Maria & Tina van der Vlies (2017). Why narratives are perpetuated: A literature review on new insights from history textbook research. *London review of education* 15 (2): 286-301.

H. Hansen, Per. (2017). Faghistorikeren og den historiske fortælling – Tanker i anledning af Poul Duedahls Ondskabens Øjne og Ulrik Langens Tyven. *Temp – Tidsskrift for Historie*. 7 (13): 196-211.

Pedersen, Jan (2019). Tropologisk fortætning: Hayden Whites historieteori. *Temp – Tidsskrift for Historie*. 9(17): 27-49.

Subrahmanyam, Sanjay (2002). Making sense of Indian historiography. *The Indian Economic & Social History Review* 39 (2-3): 121-130.

Joshi, Sanjay (2010). Contesting histories and nationalist geographies: a comparison of school textbooks in India and Pakistan. *South Asian History and Culture* 1 (3): 357-377.

V. Geetha (2003). Book review: Prejudice and Pride: School Histories of the Freedom Struggle in India and Pakistan. *Indian Economic & Social History Review* 40 (4): 477-480.

Guichard, Sylvie (2013). The Indian nation and selective amnesia: representing conflicts and violence in Indian history textbooks. *Nation and Nationalism* 19 (1): 68-86.

Tripathi, Dhananjay (2016). Creating borders in young minds: A case study of Indian and Pakistani school textbooks. *Regions and Cohesion* 6 (1): 52-71.

Mukherjee, Kunal (2010). Why Has democracy Been Less Successful in Pakistan Than in India? *Asian Affairs* 41(1): 67-77.

Visalakshi, Menon (2003). Book review: Prejudice and Pride: School Histories of the Freedom Struggle in India and Pakistan. *Contemporary Education Dialogue* 1 (1): 137-140.

Carr, David (2008). Narrative Explanation and its Malcontents. *History and Theory*. 47 (1): 19-30.

Khan, Basabi & Georg Stöber (2016). The Portrayal of "the other" In Pakistani and Indian School Textbooks. In Williams, James H & Bokhorst-Heng, Wendy D (eds.). (Re)Constructing Memory: Textbooks, Identity, Nation and State. Sense Publishers. Pp. 143-176.

Rosser, Y.C. *Curriculum as destiny: forging national identity in India, Pakistan and Bangladesh*. 2003. University of Texas at Austin, PhD dissertation.

Trouillot, Michel-Rolph (2015). *Silencing The Past – Power and Production of History*. Boston: Beacon Press. E-bog.

Kildemateriale (narrativer):

Indiske narrativer

Chandra, Bipan (2009). *Modern India – A History textbook for class XII*. New Delhi: National Council of Educational Research and Training.

National Council Of Educational Research And Training (2019). *Our Pasts III – Textbook in History for Class VIII*. New Delhi: Publication Division by the Secretary, National Council of Educational Research and Training.

National Council Of Educational Research And Training (2017). *Themes in Indian History – Textbook in History for Class XII*. New Delhi: Publication Division by the Secretary, National Council of Educational Research and Training.

Pakistanske narrativer

Rabbani, Muhammad Ikram (2005). *Introduction To Pakistan Studies*. Lahore: Caravan Book House.

Sarwar, Muhammad. (2019). *A Text Book Of Pakistan Studies*. Lahore: Ilmi Kitab Khana.

Akram, Muhammad. (2019). *Pakistan Studies - Intermediate Part-II*. Lahore: Azeem Academy.

Association for Academic Quality (2018). *Social Studies 8A*. Lahore: Social Studies Textbook Development Committee.

Association for Academic Quality (2018). *Social Studies 8B*. Lahore: Social Studies Textbook Development Committee.

Association for Academic Quality (2018). *Social Studies 7A*. Lahore: Social Studies Textbook Development Committee.

Association for Academic Quality (2018). *Social Studies 7B*. Lahore: Social Studies Textbook Development Committee.

Taler:

Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India (2006). *Selected Speeches Prime Minister Manmohan Singh Vol 2*. Publications Division.

Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India (2007). *Selected Speeches Prime Minister Manmohan Singh Vol 3*. Publications Division.

Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India (2008). *Selected Speeches Prime Minister Manmohan Singh Vol 4*. Publications Division.

Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India (2012). *Selected Speeches Prime Minister Manmohan Singh Vol 6*. Publications Division.

Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India (2014). *Selected Speeches Prime Minister Manmohan Singh Vol 7*. Publications Division.

National Informatics Centre (u.å.). PM's Independence Day Speech, 2008. Hentet den 24. juli 2020 fra <https://archivepmo.nic.in/drmanmohansingh/speech-details.php?nodeid=677>.

National Today 2020. Indian Independence Day – August, 2020. Hentet den 23. august 2020 fra <https://nationaltoday.com/indian-independence-day/>

Skolerapporter:

For god ordens skyld er der linket til de pdf-filer hvor rapporterne er downloadet, har ikke refereret til kilderne som internethjemmesider, da filerne er downloadet, hvorfor rapporterne er refereret som trykte publikationer.

National Educational Research and Training (2005). *National Curriculum Framework 2005*: NCERT.

Link til pdf: <https://ncert.nic.in/pdf/nc-framework/nf2005-english.pdf>

Ministry of Federal Education & Profesional Training (2017). *National Curriculum Framework*.

Islamabad: Government of Pakistan Ministry of Federal Education and Profesional Training.

Link til pdf:

https://planipolis.iiep.unesco.org/sites/planipolis/files/ressources/pakistan_national_curriculum_framework.pdf

Ministry of Federal Education and Professional Training Government of Pakistan (2017). *National Education Policy 2017*. Islamabad: Government of Pakistan Ministry of Federal Education and Profesional Training.

Link til pdf:

https://planipolis.iiep.unesco.org/sites/planipolis/files/ressources/pakistan_national_education_policy_2017-2025.pdf

Andet:

Internetartikler og hjemmesider

Indian Express (2020). Independence Day 2020: History, importance and significance of the day. Hentet den 23. august 2020 fra <https://indianexpress.com/article/lifestyle/life-style/independence-day-2020-history-importance-and-significance-of-the-day-6548948/>

Partition Museum (u.å.). The Partition. Hentet den 26. august 2020 fra <https://www.partitionmuseum.org/partition-of-india/>

Ansari, Sarah (2017) *How the Indian partition happened – and why its effects are still felt today*. Hentet den 26. August 2020 fra <https://theconversation.com/how-the-partition-of-india-happened-and-why-its-effects-are-still-felt-today-81766>

Pakistan Today (2020). Compulsory courses. Hentet den 29. august 2020 Fra <https://www.pakistantoday.com.pk/2020/06/15/compulsory-courses/>

National Council of Educational Research & Training (u.å.). Textbooks Pdf (I-XII). Hentet den 31. august 2020 fra <https://ncert.nic.in/textbook.php?hess2=0-10>.

Byjus The Learning App (2020). Bipin Chandras books for UPSC. Hentet den 24. august 2020 fra <https://byjus.com/free-ias-prep/bipin-chandra-books-for-upsc/>,

Wikipedia - The Free Encyclopedia (2020). Civil Services Examinations (India). Hentet den 24. august 2020 fra [https://en.wikipedia.org/wiki/Civil_Services_Examination_\(India\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Civil_Services_Examination_(India)).

World Education Services (2018). Hentet den 31. august 2020 fra <https://wenr.wes.org/2018/09/education-in-india>

World Education Services (2020). Hentet den 31. august 2020 fra <https://wenr.wes.org/2020/02/education-in-pakistan>

Gohain, Manash Pratim (2019). National school curriculum overhaul to begin next month. *The Times of India*, 20th October. Hentet den 30. august 2020 fra <https://timesofindia.indiatimes.com/india/national-school-curriculum-overhaul-to-begin-next-month/articleshow/71669074.cms>

Ibrahim, Azeem (2020). Modi's Slide Toward Autocracy. *Foreign Policy*, July 13th 2020. Hentet den 30. august 2020 fra <https://foreignpolicy.com/2020/07/13/modi-india-hindutva-hindu-nationalism-autocracy/>.

Wikipedia The Free Encyclopedia (u.å.). Independence Day (Pakistan). Hentet den 30. august 2020 fra [https://en.wikipedia.org/wiki/Independence_Day_\(Pakistan\)#Official_celebrations](https://en.wikipedia.org/wiki/Independence_Day_(Pakistan)#Official_celebrations)).

Prime Ministers Office – Islamic Republic of Pakistan u.å. Prime Ministers speeches. Hentet den 31. august 2020 fra https://pmo.gov.pk/pm_speeches.php.

Prime Ministers Office – Islamic Republic of Pakistan 2013. Prime Ministers Muhammad Nawaz Sharif's adress on independence Day of Pakistan. Hentet den 31. august 2020 fra https://pmo.gov.pk/pm_speech_details.php?speech_id=1

Tidskriftsartikler

Yadav, R.K. (1974). Problems of National identity in Indian Education. *Comparative Education*. 10 (3): 201-209.

Kolge, Nishikant (2017). Was Ghandi a "Champion of the Caste System"? Reflections on his Practices. *Economic and political weekly*. 52 (13): 42-52.

Ian, Talbot (2009). Partition of India: The Human Dimension. *Cultural and Social History*. 6 (4): 403-410.

Andre trykte publikationer

Fitzpatrick, Sheila (1994). *Stalin's Peasants – resistance & survival in the Russian village after collectivization*. New York: Oxford University Press.

Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India (1973). *The Years of Challenge: selected speeches of Indira Gandhi, January 1966-1969*. Publications Division.

Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India (1964). *Jawaharlal Nehru's Speeches September 1957- April 1963 – Volume four*. Publications Division.

Ministry of Education, Government of India (1966). *Report of the Education Commission, 1964-1966: Education Development*. New Delhi: S.A. Abidin, Secretary, National Council of Educational Research and Training.

Kolstø, Pål (1999). *Nasjonsbygging Russland og de nye statene i øst*. Universitetsforlaget.